

Besökarundersökning i Tivedens nationalpark sommaren 2018

En studie av nationalparksbesökare i Tivedens nationalpark samt i
det omkringliggande Tivedenområdet

Solène Prince och Tatiana Chekalina

Besökarundersökning i Tivedens nationalpark sommaren 2018

En studie av nationalparksbesökare i Tivedens nationalpark
samt i det omkringliggande Tivedenområdet

Solène Prince, Mittuniversitet, ETOUR
Tatiana Chekalina, Mittuniversitet, ETOUR

BESÖKSVÄNLIGA Tiveden

Laxå
Karlsborg
Askersund

© Author, 2019-02-28

Printed by Mid Sweden University, Sundsvall

ISBN: 978-91-88527-97-4

Mid Sweden University, 831 25

Phone: +46 (0)10 142 80 00

Report series 2019:1

Innehållsförteckning

Sammanfattning av resultaten	vii
1 Bakgrund	9
2 Tivedens nationalpark	11
3 Tivedenområdet	13
3.1 Askersunds kommun.....	13
3.2 Laxå kommun.....	14
3.3 Karlsborgs kommun	14
4 Metoder för datainsamling	15
4.1 Självregistreringskort.....	15
4.2 Enkätundersökningen	16
5 Besökare i Tivedens nationalpark sommaren 2018	18
5.1 Besökarnas nationalitet.....	18
5.2 Vistelsen i Tivedens nationalpark.....	19
5.3 Aktiviteter i Tivedens nationalpark	26
5.4 Kännedom om Tivedens nationalpark	28
5.5 Förvaltning av Tivedens nationalpark samt förekomst av olika service	29
5.6 Upplevelsen under besöket i Tivedens nationalpark	36
6 Nationalparksbesökare i Tivedenområdet sommaren 2018	38
6.1 Vistelsen i Tivedenområdet.....	39
6.2 Förvaltning av Tivedenområdet som en turistdestination samt förekomst av olika service	48
6.3 Ekonomiska utgifter i samband med besöket i Tiveden.....	53
6.4 Upplevelsen av Tivedenområdet i ord.....	55
7 Kommentarer till undersökningen	56
8 Referenser	58
9 Bilagor	59
Bilaga 1: Skylt om besökarundersökning	59
Bilaga 2: Skylt om dataskydd	60
Bilaga 3: Självregistreringskort.....	61
Bilaga 4: Kartor av Tivedens nationalpark och Tivedenområdet	62
Bilaga 5: E-post inbjudan	63
Bilaga 6: Frågeformulär	64

Bilaga 7: Öppna frågor om andra alternativ	81
Bilaga 8: Frågor om ort natten innan vistelsen	91
Bilaga 9: Kommentarer om mängd och kvalitet av utbudet	94
Bilaga 10: Ord för att beskriva Tiveden.....	104
Bilaga 11: Kommentarer	109

Sammanfattning av resultaten

I denna rapport redovisas resultaten från en besökarstudie i Tivedens nationalpark sommaren 2018. Projektet *Besöksvänliga Tiveden* och Länsstyrelsen i Örebro län genomförde sommaren 2018 en besökarundersökning i Tivedens nationalpark i samarbete med Mittuniversitet/Etour. Detta för att samla in information om besökarnas upplevelse av nationalparken samt av det omkringliggande Tivedenområdet under perioden juni-september. Informationen samlades in i två steg. Först med en insamling av kontaktuppgifter i området genom självregistreringskort och sen med en efterföljande webbenkät. Resultaten från undersökningen visar bland annat:

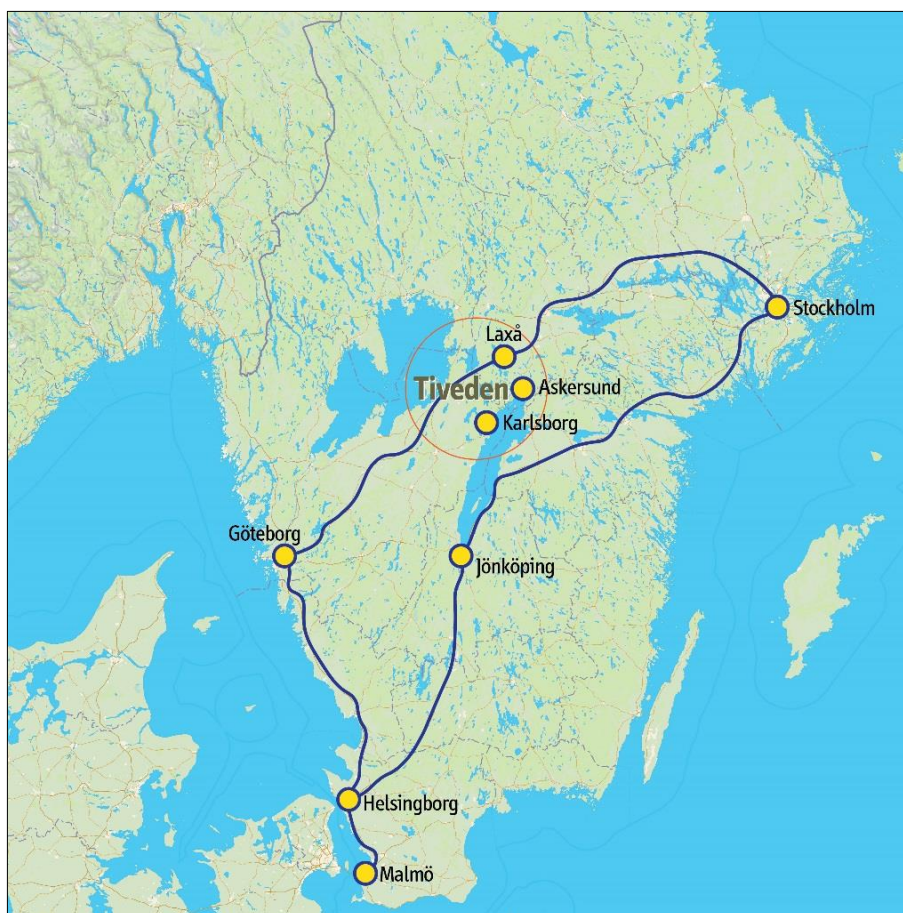
- 55 procent av besökarna i Tivedens nationalpark är utländska, varav drygt 42 procent bor i Tyskland.
- 58 procent av besökarna vistades i Tivedens nationalpark för första gången i 2018.
- 75 procent av besökarna i Tivedens nationalpark färdas dit med personbil. Under 1 procent färdas till parken med turistbussen.
- 85 procent av besökarna i Tivedens nationalpark vistas med sina barn.
- 75 procent av besökarna i Tivedens nationalpark planerar sitt besök i förväg.
- Tiveden nationalpark är generellt en av flera resmål under en längre semester för utländska besökare (67 procent). Bland de svenska besökarna vistas den större andelen (44%) i nationalparken i samband med en kort vistelse och inte en längre semester.
- Det mest förekommande är att besökare tillbringar mellan 4 - 6 timmar i Tiveden nationalpark under en vistelse av ett dygn utan övernattnig. Nästan 60 procent av besökarna tillbringar mellan 1 dygn och 4 dygn i Tivedens nationalpark.
- Drygt hälften besökarna i Tivedens nationalpark befinner sig i Tivedenområdet natten innan de vistades i parken.
- Tre fjärdedelar av besökarna besöker huvudentrén i Tivedens nationalpark.
- Stenkällerrundan är den mest populära vandringsled i Tivedens nationalpark i undersökningen. Enligt en jämförelse med resultat från 2013 har Stigmanspasset och Junker Jägare sten blivit mer populära hos besökare.
- Vandring är den mest populära aktiviteten i Tivedens nationalpark. Tältning är mer populär bland svenska besökare i jämförelse med cykling som är mer populär bland utländska besökare.
- Under besöket får besökarna främst information om Tivedens nationalpark genom dess informationstavlor (vid huvudentrén samt i området). Svenska besökare lita mer på sin egen kännedom av platsen medan utländska besökare använder sig mer av turistbyråer och broschyrer samt resehandböcker och kartor.
- Vandringsledningarnas mängd och kvalitet bedöms i genomsnitt som mycket bra av besökare. Andra leder (som cykelleder och ridleder) får ett lägre omdöme i genomsnitt än vandringsleder.

- Överlag är besökarna i Tivedens nationalpark mycket nöjda med sin vistelse i parken, men de håller inte särskilt med om att Tivedens nationalpark är en förstahandsresmål inom Sverige.
- Det är viktigt för besökare att uppleva naturens skönhet, lugnet och en oförorenad miljö när de vistas i Tivedens nationalpark. Besökarna upplever dessa motiv under deras besök i Tivedens nationalpark samt att de inte upplever någon trängsel.
- Det är viktigare i genomsnitt för svenska besökare att få motion och ta hand om sin hälsa samt delta i socialt umgänge när de vistas i Tivedens nationalpark, än det är för utländska besökare.
- 68 procent av besökarna i Tivedens nationalpark vistas i Tivedenområdet, varav 71 procent av dessa är utländska besökare.
- Tivedstorp, hamnen i Askersund och hamnen i Karlsborg är de mest populära platser att besöka i Tivedenområdet för besökare i Tivedens nationalpark. Svenska nationalparksbesökare vistas mer i mindre orter som naturreservat och små byar.
- 42 procent av utländska besökare i Tivedens nationalpark bor på campingplatser när de vistas i Tivedenområdet. Campingplatser är populära hos svenska nationalparksbesökare också men även vandrarhem och stugor.
- Natten innan de vistas i Tivedenområdet befinner sig det största procentandel nationalparksbesökare i Västra Götaland län.
- De flesta av nationalparksbesökarna i Tivedenområdet tillbringar en dag utan övernattnig eller ett dygn i Tivedenområdets olika kommuner (Askersund, Laxå och Karlsborg). Besökarna som inte övernattar under deras vistelse tillbringar vanligtvis mellan 1 - 5 timmar i dessa kommuner.
- Besökare i Tivedens nationalpark är i genomsnitt mycket nöjda med Tivedenområdets mängd naturupplevelser, som även anses vara av hög kvalitet. Campingplatser samt vägvisning och skyltning inom Tivedenområdet får också i genomsnitt ett bra omdöme av nationalparksbesökarna.
- Besökarna i Tivedens nationalpark är mindre nöjda med antalet restauranger, caféplatser och mataffärer i Tivedenområdet. Cykelleder, offentlig transport och turistbussar får även i genomsnitt låga omdömen för deras mängd och kvalitet.
- 24 procent av nationalparksbesökare är villiga att betala mellan 501 sek och 1500 sek för ett besök i Tivedenområdet inklusive nationalparken.
- Nationalparksbesökarnas utgifter är högst gällande boende i Tivedenområdet. Analysen visar ett medianvärde av 253 sek för boendeutgifter i Laxå kommun, 250 sek i Askersund och 183 sek i Karlsborgs kommun. Emellertid, få respondenter angav sina ekonomiska utgifter i undersökningen.
- Besökare beskriver Tiveden främst med ord som speglar destinations skön och äkta natur och vackra typiska svenska landskap. Lugn, magisk, avkopplande, naturupplevelser och fantastisk är även vanliga ord.

1 Bakgrund

Tivedenområdet är en skogrik kuperad bergstrakt belägen i landskapen Västergötland och Närke mellan Vättern och Vänern. Tivedenområdet är mest känt för sin nationalpark bildad år 1983, vilken lockar flera tusen besökare varje sommar. Förutom naturupplevelser erbjuder Tiveden som en lantlig destination flera upplevelser relaterade till sin rika historia, kultur och närhet till vatten. Turism är således en viktig näring i området och utvecklas ständigt. Tivedenområdets attraktiva och tillgängliga miljö är dessutom avgörande för de lokala naturturismföretagen men även för de anslutna museer, restauranger, caféer, campingar och vandrarhem. Kommunerna som främst berörs i denna undersökning inom Tivedenområdet är Laxå, Askersund och Karlsborg (se figur 1).

Besöksvänliga Tiveden är ett projekt som pågår under tre år (nov 2017-nov 2020) med syftet att skapa en helhet av upplevelsevärdena i och runt Tivedens nationalpark samt att utveckla Tiveden som besöksmål och reseanledning. Projektet finansieras av Jordbruksverket (Landsbygdsprogrammet), kommunerna Laxå, Askersund och Karlsborg, Naturvårdsverket, Region Örebro län samt Länsstyrelsen i Örebro län. Ansvarig för projektet är Sebastian Sjöberg.

Figur 1: Tiveden i Sverige. Karta: Arash Vahdati, Laxå kommun

Besöksvänliga Tiveden och Länsstyrelsen i Örebro län genomförde sommaren 2018 en besökarundersökning i Tivedens nationalpark i samarbete med turismforskningsinstitutet Etour vid Mittuniversitetet. Detta för att samla in information om besökarnas upplevelser av nationalparken och det omkringliggande Tivedenområdet. Tivedens nationalpark lockar tusentals turister varje år; det är således givet att forskning om Tiveden som destination skulle ta sin utgångspunkt i nationalparken med syftet att bättre förstå besökare och deras aktiviteter i området.

Syftet är att sedan använda denna information inom nationalparkens förvaltning och utveckla omkringliggande besöksnäring. Att studera besökare till en nationalpark ger kunskap som kan användas i många olika sammanhang (Kajala m. fl., 2007). Nationalparkens förvaltning kan därmed bättre anpassas till besökarnas önskemål, förväntningar och attityder. En besökarundersökning kan påvisa turismens effekter på miljö, ekonomi och samhälle inom ett område och ge turistnäringen bättre kunskap om de turisterna som vistas i det området. Denna kunskap kan underlätta marknadsföring och produktutveckling i en destination (Kajala m. fl., 2007). I Tivedens fall kan exempelvis kunskap om nationalparksbesökare ge ett värdefullt underlag till planering av infrastruktur för att bättre kunna ansluta en känd attraktion – nationalparken - till sin omgivning.

Örebro län genomförde även en besökarundersökning i Tivedens nationalpark år 2013 i samarbete med Mittuniversitet/ETOUR (se Fredman, 2014). Besökarundersökningen 2013 fokuserade på besökarnas vistelse, aktiviteter, upplevelser och kännedom om parken samt dess förvaltning och förekomst av olika service. Besökarundersökning år 2018 blev mer omfattande där enkätfrågorna från den tidigare besökarundersökningen utvecklades. Detta för att kunna dra mera specifika slutsatser. Exempelvis lades det till ett avsnitt i enkäten med specifika frågor gällande aktiviteter mm. i Tivedenområdet . I och med jämförelsen med den tidigare undersökningen blir det delvis möjligt att identifiera förändringar i trender hos besökarna och se eventuella förbättringar i förvaltningen.

Besökarundersökningen i Tivedens nationalpark skedde under sommaren 2018 under perioden juni – september. Informationen samlades in i två steg. Först med en insamling av kontaktuppgifter i området genom självregistreringskort och sen med en efterföljande webbenkät. Resultaten redovisas i två delar i denna rapport. I den första resultatdelen redovisas resultaten för Tivedens nationalpark – nationalparksbesökarnas nationalitet, vistelse, aktiviteter, kännedom och upplevelser samt attityder till olika service och faciliteter i Tivedens nationalpark. I del två redovisas resultaten för Tivedenområdet – nationalparksbesökarnas vistelse och ekonomiska utgifter i Tivedenområdet samt attityder till olika boendalternativ, aktiviteter och faciliteter. Respondenternas bakgrund redovisas direkt i frågeformulären, bifogat som bilaga 6.

Ansvarig för besökarundersökningen 2018 var Solène Prince vid Mittuniversitet/Etour. Arbetet med registreringsstationerna gjordes tillsammans med Besöksvänliga Tivedens projektledare Sebastian Sjöberg. Solène Prince ansvarade kodning av självregistreringskort, medan Tatiana Chekalina vid Mittuniversitet/Etour, ansvarade för webbenkäten samt analys av data. Författande av föreliggande rapport gjordes av Solène Prince.

2 Tivedens nationalpark

Tivedens nationalpark bildades 1983 och utvidgades 2017 när områden runt sjön Trehörningen och ett större skogsområde i öster införlivades i parken (se bilaga 4 för kartor av parken). Tivedens nationalpark befinner sig i både Västra Götalands län och Örebro län men förvaltas av Örebro län. I skötselplanen för nationalparken beskrivs Tivedens nationalpark som värdefullt för dess sammanhängande obebyggda skogsmarker (Naturvårdsverket, 2017). Med sina 2 030 hektar (varav 1 800 hektar utgör land och 230 hektar sjöar och vattendrag) är Tivedens nationalpark en av Sydsveriges största skogsområde.

Tiveden blev Sveriges tjugoförsta nationalpark med syftet "att bevara ett sammanhängande skogs-, sjö- och sprickdalslandskap i väsentligen orört skick där skogen ska få utvecklas mot urskog" (Naturvårdsverket, 2017). Syftet med Tivedens nationalpark speglar att det dyrbara området ligger i en del av Sverige som i övrigt är kraftigt omvandlat av modernt skogsbruk. Nationalparken är även en av Sydsveriges vildaste område med sin gamla skog opåverkad av de senaste årtiondenas storskaliga skogsbruk. Skogen i Tivedens nationalpark består i mestadels av tall och gran. I en stor del av området förekommer natur av den västlig taiga sort. Det finns flera vildmarkssjöar som Stora Trehörningen och Lilla Trehörningen i Tivedens nationalpark som är känd för sin kuperade, bergiga och steniga terräng där flera stora klippblock transporterades till området av inlandsisen, som till exempel den 15 meter höga Junker Jägares Sten. Det finns flera grottor där de mest kända är Stenkälla, en gammal offerkälla från hednatiden, och Vitsandsgrottorna.

Som besökare får man åtkomst till nationalparken via huvudentrén (se figur 2), Vitsandsentré eller Ösjönäsentré. Vid huvudentrén finns anläggningar som bilparkering, butik, toaletter, rast- och grillplatser, en vattenpump samt information om parken på skyltar och kartor. Huvudentrén är bemannad under sommaren med personal som kan informera och hjälpa besökare, samt sälja varor i butiken. Vitsand är en stor sträcka av sand längs Stora Trehörningen som fungerar som en badplats. Där finns det anläggningar som

Figur 2: Huvudentrén i Tivedens nationalpark. Foto: Solène Prince

parkeringsplatser, toaletter, omklädningsrum, rast- och grillplatser samt information på skyltar och kartor. En ny entré skapades vid Ösjönäs i samband med utvidgandet av nationalparken för att kunna bemöta den ökande mängden besökare. Vid Ösjönäsentrén finns anläggningar som parkeringsplatser, toaletter, rast- och grillplatser samt information på skyltar och kartor.

Tivedens nationalpark har ett väl utvecklat ledssystem. Stigar i området har använts sedan urminnes tider. Det har förekommit svedjebruk, kolning och avverkning i området, fast det har aldrig funnits en bofast befolkning inom nationalparken. Ledsystemet förbättrades ytterligare vid utvidgandet av parken år 2017. Vandringssturer i Tivedens nationalpark kan påbörjas vid huvudentrén, Vitsandsentré eller Ösjönäsentrén. Det finns nu 9 markerade leder i Tivedens nationalpark som sammanlagt täcker ett avstånd om nästan 35 kilometer. Den längsta leden är Trehörningsrundan med 9,5 kilometer som går runt Stora Trehörning. Dessutom passerar Bergslagsleden nationalparken, samt att det finns ridleder samt cykelleden Lilla Kungsleden. Bilaga 4 visar en karta på lederna i Tivedens nationalpark.

Antalet besökare till Tivedens nationalpark har ökat kraftigt. Länsstyrelsen har använt olika mätmetoder under åren för att räkna antalet besökare i nationalparken. Enligt olika undersökningar har omkring 75 000 – 120 000 personer gästnat nationalparken årligen under perioden 2010-2014 med en tyngdpunkt på månaderna juni till september (Naturvårdsverket, 2017). I 2018 antalet besökare var över 73 000 under dessa månader enbart vid huvudentrén och Vitsandsentrén, enligt Naturvårdsverket. Av alla Sveriges 30 nationalparker var Tivedens nationalpark där besökarantalet ökade mest under 2017. Besökarantalet under 2018 har ökat med cirka 20% mot föregående år. Detta skapar nya utmaningar för parkens förvaltning där mängden besökare måste bemötas medan naturen bevaras och förblir värdefull att uppleva för besökarna. Nationalparker har betydelsen att skydda naturlandskap med höga naturvärden men även som besöksmål för den naturintresserade allmänheten. Nationalparker ska vara platser där besökarna kan uppleva stillhet, avskildhet och orördhet i kombination med att i lämplig grad underlätta för allmänheten att uppleva natur, som genom leder (se figur 3) Tivedens nationalpark är ett rekreationsområde i en tätbefolkad del av Sverige, men även en turistattraktion på national och internationell nivå (Naturvårdsverket, 2017).

Figur 3: En markerad led i Tivedens nationalparks skogsområde. Foto: Solène Prince

3 Tivedenområdet

Det centrala Tivedenområdet består av tre kommuner i Örebro län och Västra Götalands län: Laxå kommun, Askersunds kommun och Karlsborgs kommun. Som destination erbjuder Tiveden en mängd natur- och kulturopplevelser. Här redovisas kort för dessa tre kommuner och deras huvudattraktioner.

3.1 Askersunds kommun

Med 11 322 invånare är Askersunds kommun den största av de tre kommunerna befolkningsmässigt. Askersund är centralorten i kommunen och ligger ovanför Vättern. Stads kärnan är fortfarande präglad av sin trähusbebyggelse och har två kyrkor. Askersund är känd för sin hamn som är omgiven av butiker och restauranger (se figur 4). Vätterns norra skärgård som ligger inom kommunen är ett populärt resmål för ägare av fritidsbåtar och paddlare.

Det finns över 30 naturreservat i Askersunds kommun, de flesta med vandringsleder. Det finns också markerade cykelleder på grusvägar runt om i kommunen som når mindre orter som Laxsjön, Åmmelågen, Lerbäck Kyrkby, Dohnafors och Vinnasjön. Flera olika museer och besöksmål speglar kommunens gamla näringar som Zinkgruvans gruvmuseum och Närkesbergs smedja. I Askersunds kommun finns även Stjersunds slott som sommartid är öppet för allmänheten och där det finns vagnmuseum, mejeri och café.

Figur 4: Hamnen i Askersund. Foto: Solène Prince

3.2 Laxå kommun

Laxå är med sina 5 643 invånare kommunen inom Tivedensområdet med lägst befolkningsantal. Kommunen består av de mindre orterna Finnerödja, Hasselfors, Rölfors och Tived samt huvudorten Laxå som dessutom är den enda orten i Tivedenområdet med en järnvägsstation.

Laxå kommun är Sveriges första och enda utsedda ekoturismkommun. Den har därmed ett stor utbud av naturupplevelser för sina besökare. Tivedens nationalpark ligger främst i Laxå kommun och är kommunens största resmål. Det finns flera populära campingplatser i Laxå kommun nära Tivedens nationalpark. Förutom parken finns det flera möjligheter att vandra i naturreservat, fiska, bada i sjöar och vattendrag och ta del av den lokala faunan och floran med guider. Ösjönäs är till exempel en populär aktivitets- och äventyrscentrum som ligger omgiven av Tivedens nationalpark (se figur 5). Där kan man paddla, rida och bada bland annat.

Figur 5: Ösjönäs i Laxå Kommun. Foto: Solène Prince

3.3 Karlsborgs kommun

Karlsborgs kommun består av mindre orter som Karlsborg, Brevik, Mölltorp, Forsvik och Udenäs. Det finns 6 987 invånare i kommunen varav ungefär hälften bor i centralorten Karlsborg, belägen vid Vätterns västra strand. Karlsborg är känd för sin fästning byggd under åren 1819–1909. Fästningen byggdes som en del i det så kallade centralförvarssystemet där en rad starka fästningar planerades i det inre av Sverige.

De många sjöarna och vattendragen inom Karlsborgs kommun bjuder på ett stort utbud av aktiviteter och naturupplevelser. Göta Kanal är en populär sevärdhet. Kanalen delar Karlsborgs centrum för att sedan förbinda Vättern med Bottensjön. Göta Kanal delar också Forsvik med en sluss. Utmed kanalen finns flera små caféer, pensionat och restauranger.

4 Metoder för datainsamling

I detta kapitel beskrivs metoden för hur besökarstudien i Tivedens nationalpark sommaren 2018 genomfördes. Informationen samlades in i två steg. Först med en insamling av kontaktuppgifter i området genom självregistreringskort och sen med en efterföljande webbenkät. Kontaktuppgifter i form av e-postadresser samlades in med hjälp av registreringsstationer placerade på två strategiskt utvalda platser i Tivedens nationalpark. Cirka 4 veckor efter besöket i Tivedens nationalpark erhöll de som fyllt i ett registreringskort en e-post med länk till en enkät med frågor om besöket i nationalparken samt om potentiellt besök i Tivedenområdet i samband med vistelsen i parken.

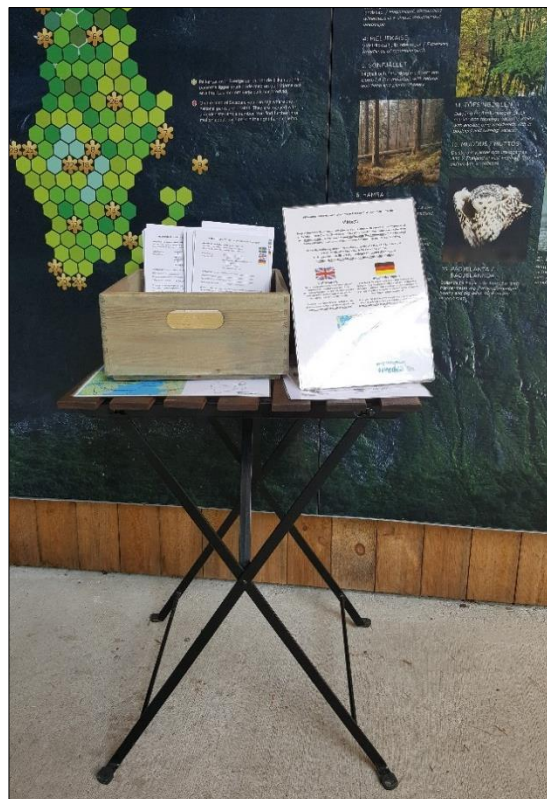
4.1 Självregistreringskort

Den första kontakten med besökarna gjordes genom någon av de två registreringsstationer som var utplacerade på strategiska platser i anslutning till de mest populära entréerna in i området för nationalparken: 1) huvudentrén (se figur 6) och 2) entré Vitsand. Det samlades även cirka 20 kort in i receptionen hos Ösjönäs aktivitets- och äventyrscenter. Syftet med registreringsstationer var att via så kallade självregistreringskort samla in kontaktuppgifter till besökare i området för nationalparken. Besökare som kom till huvudentrén uppmanades att besvara enkäten. Varje station placerades därför väl synlig i anslutning till dessa entréer med en skylt med följande innehåll (se även bilaga 3 för självregistreringskortet och bilaga 1 för skylten om besökarundersökning):

”Projekt Besöksvänliga Tiveden och Länsstyrelsen i Örebro län genomför sommaren 2018 en besökarundersökning i Tivedens nationalpark. Vi samlar information om upplevelsen av nationalparken och även om det omkringliggande Tivedenområdet. Detta för att på bästa sätt förvalta nationalparken och utveckla omkringliggande besöksnäring.

Vi ber dig därför registrera dina kontaktuppgifter på ett av våra kort så att vi kan skicka dig ett frågeformulär till din e-post adress.

*Vi är tacksamma för att du medverkar i undersökningen!
Vänligen lämna det ifyllda kortet till personalen eller i lådan!”*

Figur 6: Självregistrerings station vid huvudentrén

Uppmaningen att medverka fanns även på tyska och engelska. Det fanns information om undersökningen samt kartor över Tivedens nationalpark och Tivedenområdet (se bilaga 4). Information om dataskydd i samband med Mittuniversitetets arbete var också inkluderat (se bilaga 2). Vid stationen med självregistreringskortet ombads varje besökare (15 år och äldre) att fylla i uppgifter om datum, klockslag, födelseår, kön, nationalitet, postnummer, samt e-postadress. Deltagarna fick också ge samtycke till att deras personuppgifter och e-post adress skulle användas i projektet. Det ifyllda kortet stoppades sedan ner i en box eller lämnades till personalen vid huvudentrén.

Självregistreringskort med följande webbenkät används ofta som undersökningsmetodik för att samla information om besökare i naturområden (Ankre & Wall-Reinius, 2010). I Sverige till exempel har Wall-Reinius (2009), Vuorio (2003) och Fredman m. fl. (2009) använt självregistreringskort med en efterföljande webbenkät för att kunna undersöka besökare i nationalparker och andra skyddade områden. Fördelen med undersökningsmetodiken är att forskaren kan nå ett större antal besökare än genom intervjuer eller frågeformulär på plats. Svarefrekvensen med den undersökningsmetodiken är vanligtvis högre än med vanliga webbenkäter utan användning av självregistreringskort. Svarefrekvensen i Fredman och Wikströms (2015) besökarundersökning i Fulufjällets nationalpark motsvarade 54.7 procent, till exempel.

Syftet med e-postadressen var sedan att använda den för att kunna skicka en länk med den efterföljande webbenkäten. På registreringskortet fick den svarande också ange om man föredrog enkäten på svenska, engelska eller tyska. Samtliga registreringsstationer var aktiva under perioden 23 juni till 30 september.

4.2 Enkätundersökningen

Den efterföljande enkätundersökningen distribuerades till besökarna med hjälp av e-postadressen som lämnat på registreringskortet. En e-post med länk till webbenkäten skickades ut vid 4 tillfällen följt av en påminnelse vid varje tillfälle (se bilaga 5). Frågeformuläret programmerades i programmet Netigate och finns redovisat i bilaga 6. Frågeformuläret erbjöds på svenska, engelska eller tyska baserat på de uppgifterna respondenten lämnat på registreringskortet.

Formuläret innehöll sammanlagt 48 frågor fördelat i tre delar – Tivedens nationalpark, Tivedenområdet och respondenternas bakgrundsinformation. Del 1 om Tivedens nationalpark fördelades på följande 6 teman:

- Besökarnas nationalitet
- Vistelsen i parken
- Aktiviteter
- Kännedom om Tivedens nationalpark
- Förvaltning av Tivedens nationalpark samt förekomst av olika sorters service
- Upplevelsen under besöket

Del 2 om Tivedenområdet fördelades på följande 5 teman som återspeglar nationalparksbesökarnas attityder när de besökte omgivande område:

- Vistelsen i området
- Förvaltning av Tivedenområdet som resmål för nationalparksbesökare samt förekomsten av olika sorters service
- Ekonomiska utgifter i samband med besöket i Tivedenområdet
- Ord för att beskriva Tiveden

Tabell 1: Utskick och svarsfrekvenser för webbenkäter

	Datum utskick	Datum påminnelse	Inbjudningar			Antal utskick	Svar	Kompleta
			Språk SV/EN/DE	EN	DE			
Utskick 1	24-jul	15-aug	108	29	76	213		
Utskick 2	28-aug	11-sep	127	38	152	317		
Utskick 3	09-okt	23-okt	91	27	90	208		
Total						738	399	310
Svarsfrekvens							54%	78%

Totalt erhöles 399 svar från sammanlagt 738 utskick vilket motsvarar en total svarsfrekvens om 54 procent. Av dessa 399 svar lämnade 310 respondenter in kompletta frågeformulär, vilket motsvarar en frekvens om 78 procent kompletta frågeformulär (se tabell 1). Empirin analyserades med programvaran IBM SPSS Statistics 24.

En bra svarsfrekvens för en enkätundersökning vanligtvis anses motsvara cirka 33 procent. Detta visar att besökarundersökning i Tivedens nationalpark 2018 har en bra svarsfrekvens för en enkätundersökning som dessvärre liknar svarsfrekvensen av andra studier om besökare i naturområde som använde samma undersökningsmetodik. Det behövs ett tillräckligt antal svar på en enkätundersökning för att kunna genomföra en statistisk analys av undersökningens parameter. Kajala m. fl. (2007) hävdar som tumregel att cirka 300 svar per besökarundersökning (inom ett nordiskt naturområde) bör samlas in för att kunna dra statistiska slutsatser med en rimlig felmarginal. Detta antal tar hänsyn till rådande förhållanden och vistelsetrender i nordiska naturområden. Det innebär att med 399 svar (varav 310 komplett ifyllda enkäter) kan vi dra meningsfulla slutsatser angående besökarna i Tivedens nationalpark 2018.

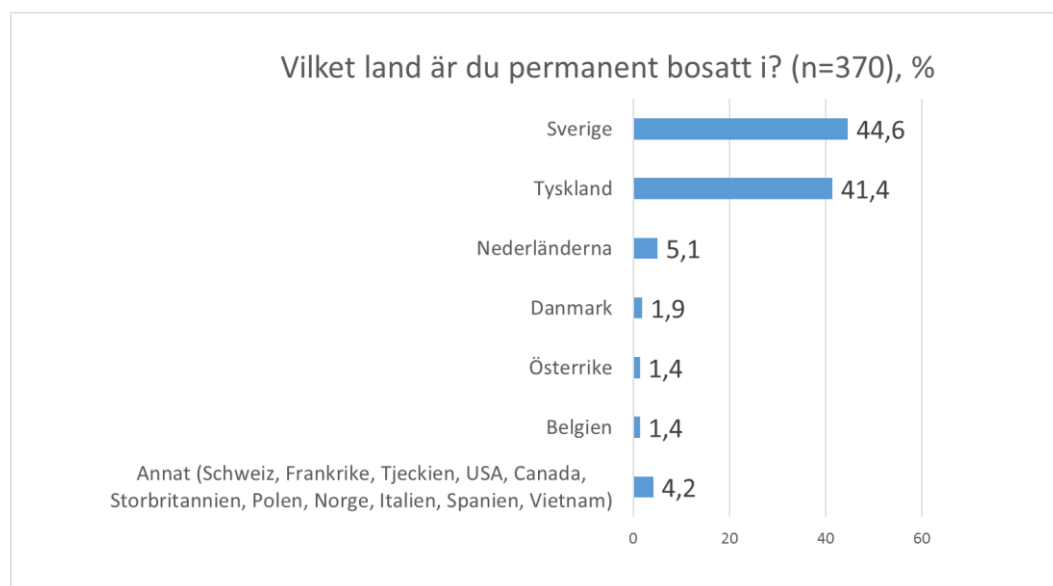
Det måste dock nämnas att antalet svar i denna undersökning minskar när det kommer till delen om Tivedenområdet. Enkla statistiska slutsatser anses kunna tas med under 300 observationer, även när det gäller en undersökning av en population av 100 000. Det minsta antal observationer man kan arbeta med är 50 (Kajala m. fl., 2007). Man måste dock acceptera en högre men ändå ganska rimlig felmarginal. Några enkätfrågor gällande Tivedenområdet fick färre än 50 svar, vilket innebär en ganska hög felmarginal i dessa fall. En brist på svar kan i sig själv tyda på viktiga resultat, till exempel att en facilitet används mycket lite av besökare. Läsaren bör dock vara försiktig med dessa slutsatser. Läsaren bör även komma ihåg att dessa slutsatser angående Tivedenområdet gäller besökare i Tivedens nationalpark som vistades även i Tivedenområdet 2018.

5 Besökare i Tivedens nationalpark sommaren 2018

Här redovisas resultaten från besökarundersökningen 2018 utifrån de teman som fanns i enkäten i samband med Tivedens nationalpark. Resultaten presenteras även för respektive svenska och utländska besökare för att fånga skillnaderna mellan dessa två kategorier av besökare när det gäller deras vistelsemönster, deltagande i olika aktiviteter, kännedom av nationalparken samt upplevelser och attityder gentemot olika faciliteter.

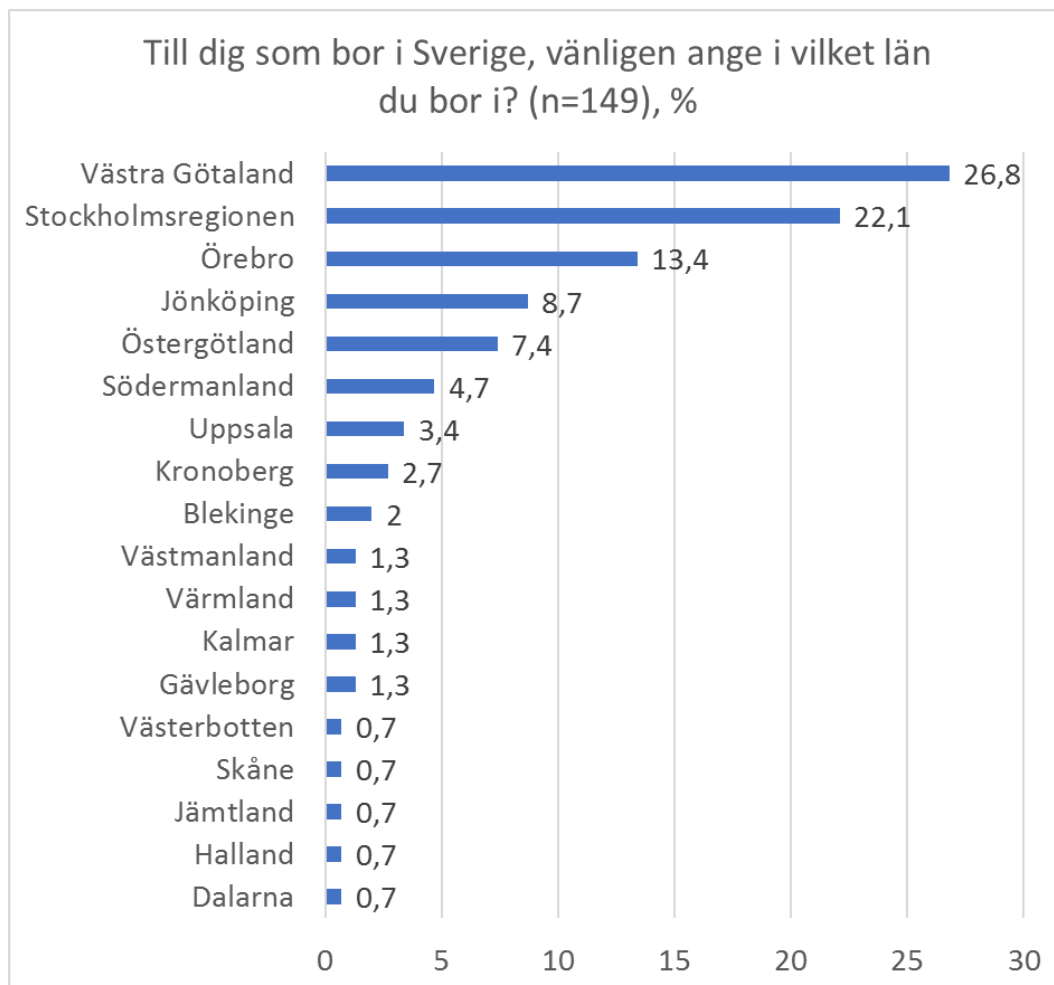
5.1 Besökarnas nationalitet

Tivedens nationalpark har förhållandevis hög andel utländska besökare; över hälften av besökarna som deltog i enkätundersökningen är bosatta utomlands. Den största utländska andelen besökare anger att de kommer från Tyskland (41 procent), följt av Nederländerna (5 procent) och Danmark (2 procent) (se figur 7).

Figur 7: Besökarna och deras nationalitet, Tivedens nationalpark.

Svenskarna utgör drygt 45 procent av besökarna i Tiveden nationalpark som besvarade enkäten. Procentandelen besökare bosatt i Sverige var lägre i besökarundersökningen 2013 (31 procent) än år 2018. I enkätundersökningen 2018 är 27 procent av de svenska besökarna boende i Västra Götaland län, 22 procent i Stockholmsregionen och 13 procent i Örebro län (se figur 8).

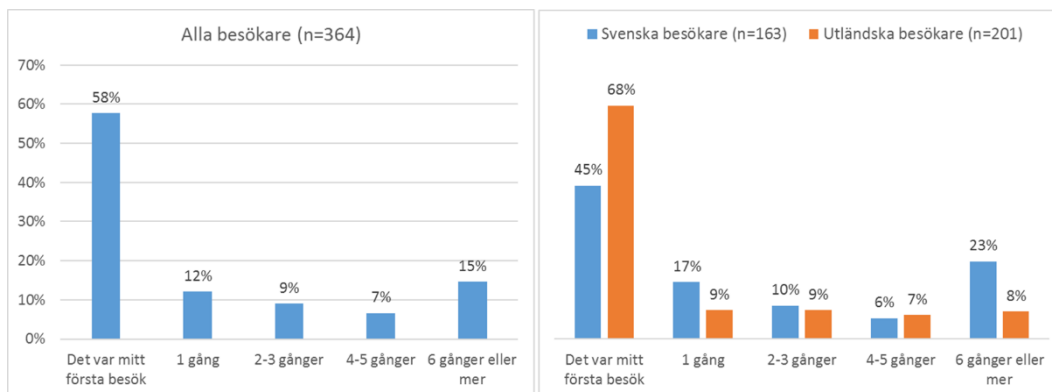

Figur 8: Bosättningslän av svenska nationalparksbesökare.

5.2 Vistelsen i Tivedens nationalpark

För majoriteten av respondenterna var det deras första besök i Tivedens nationalpark. Figur 9 redovisar att 58 procent av respondenterna svarar att det var deras första besök i Tivedens nationalpark medan 12 procent hade besökt parken en gång förut. 15 procent svarar att de hade besökt parken 6 gånger eller mer.

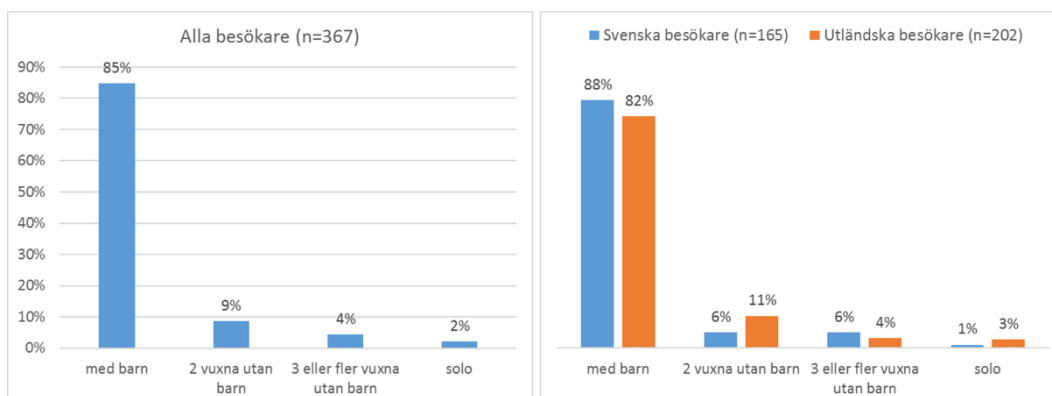
En större andel utländska besökare var i Tivedens nationalpark för första gången. Figur 9 redovisar att 68 procent av utländska besökare besökte parken för första gången medan 45 procent av svenska deltagarna var i parken för första gången. 23 procent av svenska deltagarna besökte Tivedens nationalpark 6 gånger eller mer medan bara 8 procent av utländska deltagarna har varit i Tiveden mer än 6 gånger.

Figur 9: Tidigare vistelse i parken. Har du besökt Tivedens nationalpark tidigare?

De flesta som besvarade enkäten kom tillsammans med sin familj till Tivedens nationalpark. Figur 10 redovisar att 85 procent av deltagarna kom med sina barn till Tivedens nationalpark. Detta är en hög procent andel i jämförelse med till exempel Fulufjällets nationalpark där 20.5 procent av deltagarna besöker med sina barn (Fredman & Wikström, 2015). Tivedens nationalpark var även populär bland familjer i undersökningen 2013 eftersom 80 procent av besökarna som vistades då kom med sin familj och/eller partner enligt Fredman (2014). Enligt besökarundersökning 2018 kom 13 procent av deltagarna till Tivedens nationalpark med andra vuxna men utan barn (9 procent var 2 vuxna utan barn och 4 procent var 3 eller flera vuxna utan barn). En relativ liten grupp kom ensamma, endast drygt 2 procent.

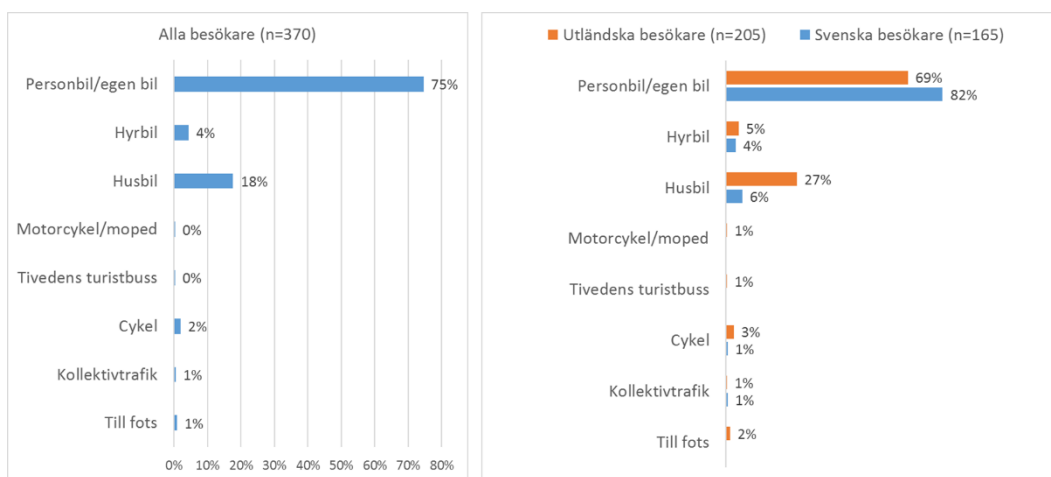
Tivedens nationalpark verkar främst vara ett resmål för familjer och andra sällskap för både svenska och utländska besökare (figur 10). 3 procent av utländska besökare kom ensamma till Tivedens nationalpark medan 1 procent av svenska besökare kom ensamma. 11 procent av utländska besökare kom med två vuxna utan barn till Tivedens nationalpark i jämförelse med 6 procent av svenska besökare.

Figur 10: Sällskap under vistelsen i parken. Hur många personer ingick i ditt sällskap vid ditt senaste besök i Tivedens nationalpark?

Enligt figur 11 färdas en klar majoritet av alla besökare till och från Tivedens nationalpark i personbil (75 procent), följt av husbil (18 procent) och hyrbil (4 procent). Några enstaka procent av besökarna kom på cykel, med kollektivtrafik eller till fots.

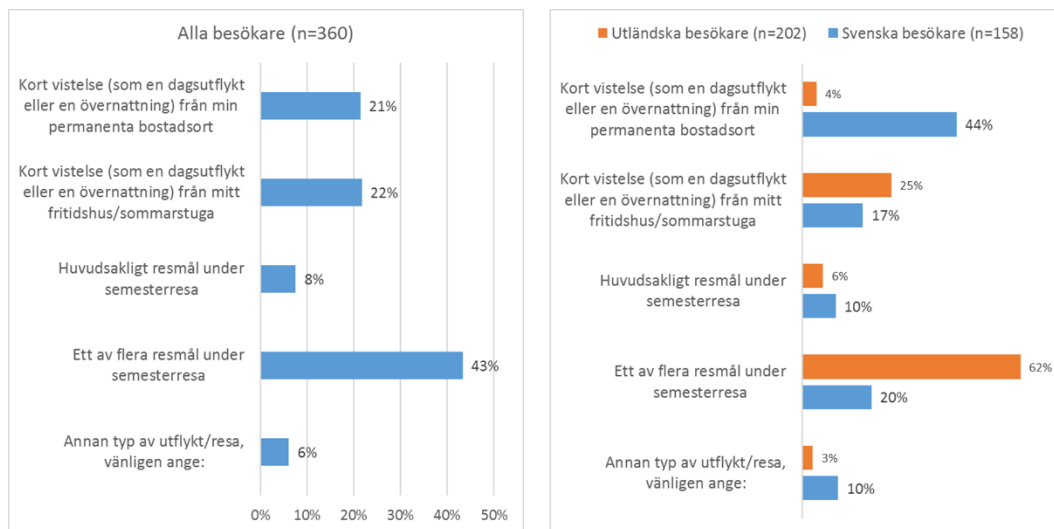
Figur 11 redovisar att en större andel utländska besökare färdas till och från Tivedens nationalpark med husbil. 27 procent av utländska besökare reser till och från parken med husbil jämfört med bara 6 procent av de svenska besökarna. Väldigt få respondenter (oavsett nationalitet) använde Tivedens turistbuss; procentandelen är så låg bland samtliga respondenter att det redovisas som 0 procent. Figur 11 redovisar trots det att 1 procent av de utländska besökarna tog Tivedens turistbuss för att färdas till parken. Möjliga orsaker till detta tas upp och diskuteras med hjälp av kommentarer från deltagarna under rubriken 5.5 om parkens förvaltning.

Figur 11: Transport alternativ till parken. Hur färdades du till och från Tivedens nationalpark på ditt senaste besök där?

I besökarundersökningen 2018 ombads respondenterna ange det resealternativ som stämde bäst in på deras senaste besök i Tivedens nationalpark. Frågan om resealternativen utformades först inför besökarundersökningen i Tivedens nationalpark 2013 och utvecklades för att 2018 omfatta besökare med fritidshus i närheten. En stor andel besökare kommer till Tivedens nationalpark under en semesterresa. Figur 12 redovisar att 43 procent av besökarna till Tivedens nationalpark har parken som ett av flera resmål under semesterresan. En låg procentdel (8 procent) har Tivedens nationalpark som huvudsakligt resmål. Detta är 1 procent mer än 2013 då Fredman (2014) fann att knappt 7 procent av besökarna hade Tiveden som huvudsakligt resmål.

I figur 12 reser en stor andel (62 procent) av de utländska besökarna till Tivedens nationalpark som ett av flera resmål under sin semesterresa medan bara 6 procent av de utländska besökarna har parken som huvudsakligt resmål. Hos svenska besökare kommer det största procent andel (44 procent) till Tivedens nationalpark för en kortvistelse som en dagsutflykt eller en övernattning från sin permanenta bostadsort.

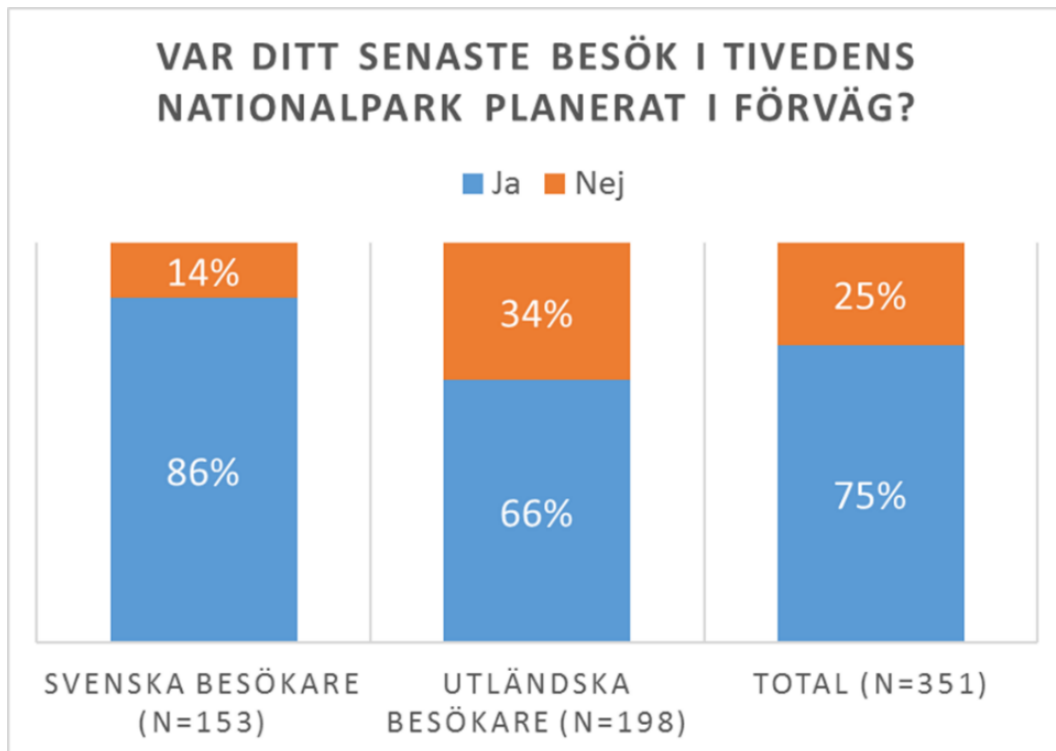
Figur 12: Resealternativ till parken. Vilket av följande alternativ stämmer bäst in på ditt senaste besök i Tivedens nationalpark?

Båda svenska och utländska besökare besöker Tivedens nationalpark under sitt boende i fritidshus. 25 procent av utländska besökare och 17 procent av svenska besökare svarar att de var i Tivedens nationalpark på en kort vistelse (som en dagsutflykt eller en övernattnig) från sitt fritidshus.

Några enstaka deltagare svarar att de deltog i en annan typ av resa eller utflykt i Tivedens nationalpark (se bilaga 7). Två av dessa deltagare anger arbete och studiebesök som alternativt svar. Några respondenter förtydligar i fältet för andra alternativ att de stannade eller besökte spontant Tivedens nationalpark under en längre semesterresa.

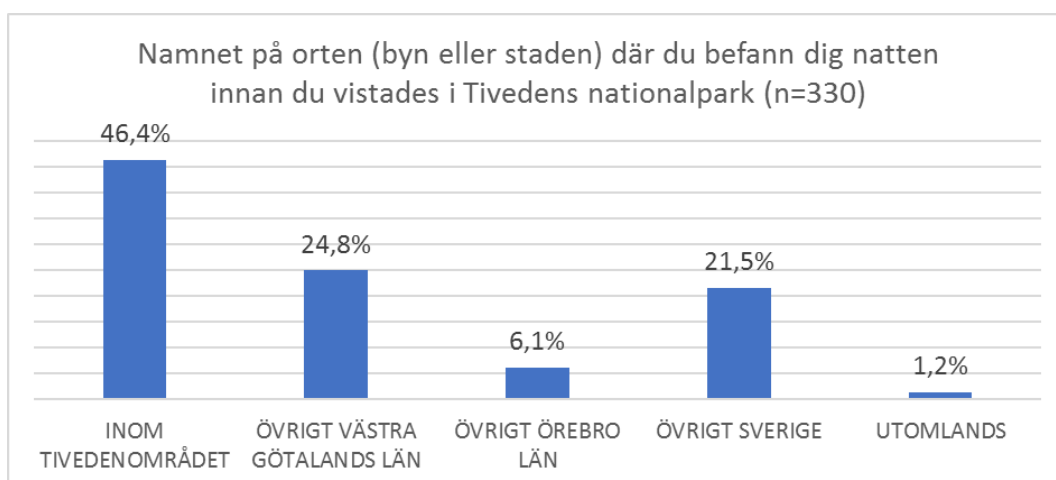
Figur 13 redovisar resultaten i procent andel till frågan om besöket till Tivedens nationalpark var planerat i förväg eller inte. Man ser att tre fjärdedelar totalt av besökarna planerar sitt besök i förväg. Detta stämmer överens med besökarundersökning 2013 i Tivedens nationalpark, där 74 procent av deltagarna svarade att deras besök i parken var planerat i förväg.

Resultaten för svenska och utländska besökare visar att en större andel svenska besökare planerar sitt besök till Tivedens nationalpark i förväg. 86 procent av svenska besökare svarar att de hade planerat sitt besök i Tivedens nationalpark i förväg. De flesta utländska besökare planerar också sin vistelse i Tivedens nationalpark i förväg (66 procent). Ändå intressant är att 34 procent av utländska besökare inte planerar sitt besök i Tivedens nationalpark i förväg. Det betyder att det finns en betydelsefull andel utländska turister som vistas i Tivedens nationalpark spontant.

Figur 13: Planering av besök till parken.

Var man befann sig natten innan besöket i Tivedens nationalpark anger de flesta svarande namnet på en ort inom Tivedenområdet. Nästan hälften av besökarna i Tivedens nationalpark anger namnet på en ort inom Tivedenområdet medan knappt 25 procent anger namnet på en ort någon annanstans i Västra Götalands län och runt 6 procent anger namnet på en ort någon annanstans i Örebro län (se figur 14). Figur 14 visar även att 21,5 procent av besökarna befinner sig i övrigt Sverige eftersom de anger namnet på en ort inom ett län utanför Västergötland län och Örebro län.

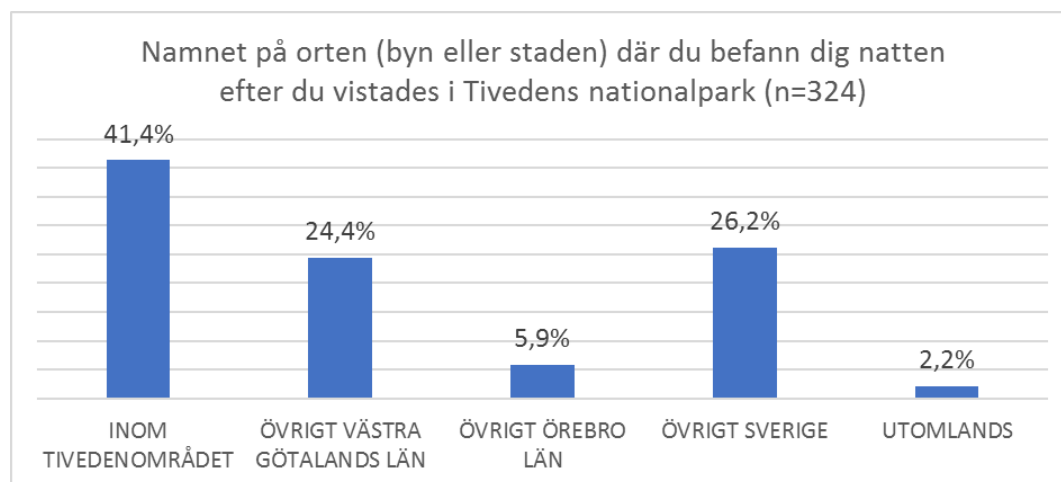

Figur 14: Där besökarna i Tivedens nationalpark befann sig natten innan sin vistelse i parken.

Bilaga 8 visar mer exakt vart respondenterna svarade att de befann sig natten innan de vistades i Tivedens nationalpark. Där kan man även se vilka socknar eller centralorter inom Tivedenområdet, kommuner och städer i Västra Götalands län och Örebro län och olika övriga län i Sverige besökarna befinner sig natten innan vistelsen i Tivedens nationalpark. Inom Tivedenområdet anger 16 procent av deltagarna namnet på en ort inom Tived socken och 15 procent namnet på en ort inom Undenäs socken. De näst mest populära centralort inom Tivedenområdet är Karlsborg (4 procent) och Askersund (3 procent).

Deltagarna befinner sig i flera olika kommuner och städer i övriga Västra Götalands län natten innan de vistas i Tivedens nationalpark. De flesta av dessa kommuner ligger nära Tivedens nationalpark, som Skövde (4 procent) och Töreboda (3 procent). 2 procent anger att de befann sig i Göteborg. Inom Örebro län (utanför Tivedenområdet) anger 3 procent av respondenterna namnet på en ort inom Örebro kommun. 1.5 procent av respondenterna anger namnet på en ort inom Kumla kommun.

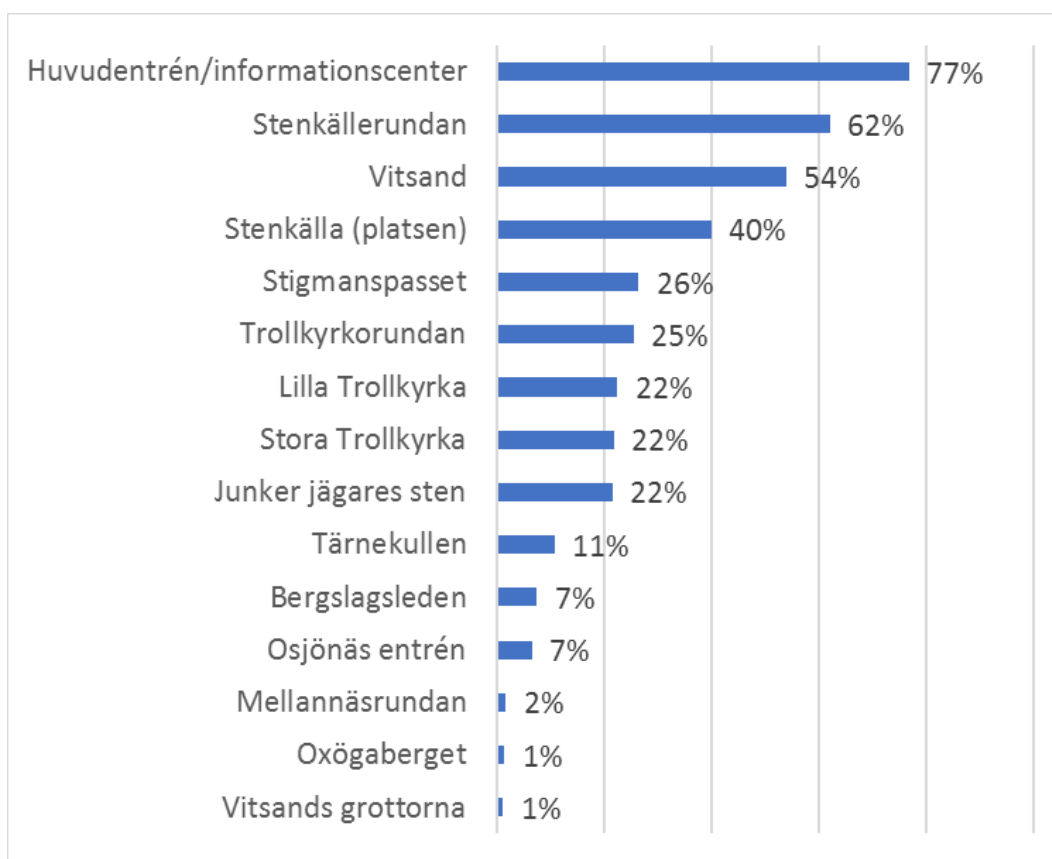
Var man befann sig natten efter besöket i Tivedens nationalpark anger även de flesta svarande namnet på en ort inom Tivedenområdet. Drygt 42 procent av besökarna i Tivedens nationalpark anger namnet på en ort inom Tivedenområdet natten efter att de vistades i parken medan knapp 25 procent anger namnet på en ort någon annanstans i Västra Götalands län och runt 6 procent anger namnet på en ort någon annanstans i Örebro län (figur 15).

Figur 15: Där besökarna i Tivedens nationalpark befann sig natten efter deras vistelse i parken.

Deltagarna fick ange vilka platser de besökte inom Tivedens nationalpark. Figur 16 redovisar populära leder, hållpunkter samt entréer och procentandel besökare som vistas på dessa platser. Informationscenter vid huvudentrén besöks av 77 procent av besökare i Tivedens nationalpark medan 7 procent av besökarna besöker entrén vid Ösjönäs. Man bör vara försiktig med dessa resultat eftersom de flesta självregistreringskort delades ut vid huvudentrén. Över hälften av besökarna vistas i Vitsand (54 procent). I besökarundersökningen 2013 svarade 48,5 procent av deltagarna att de besökt Vitsand.

Den mest besökta vandringsleden i parken är Stenkällerrundan som 62 procent av besökarna uppger att man har besökt. I besökarundersökningen 2013 var Stenkällerrundan också den populäraste vandringsleden med drygt 67 procent av besökarna. I jämförelse med besökarundersökningen 2013 har Stigmanspasset och Junker jägares sten blivit betydligt mer populära hos besökarna. 26 procent av besökarna i Tivedens nationalpark besökte Stigmanspasset i 2018 jämfört med knappt 20 procent 2013. 22 procent av besökarna i Tivedens nationalpark besökte Junker jägares sten i 2018 jämfört med knappt 5 procent 2013. Trollkyrkorundan besöktes mindre 2018 än 2013 enligt de olika undersökningarna med 25 procent av besökarna som vistades där 2018 jämfört med runt 34 procent 2013.

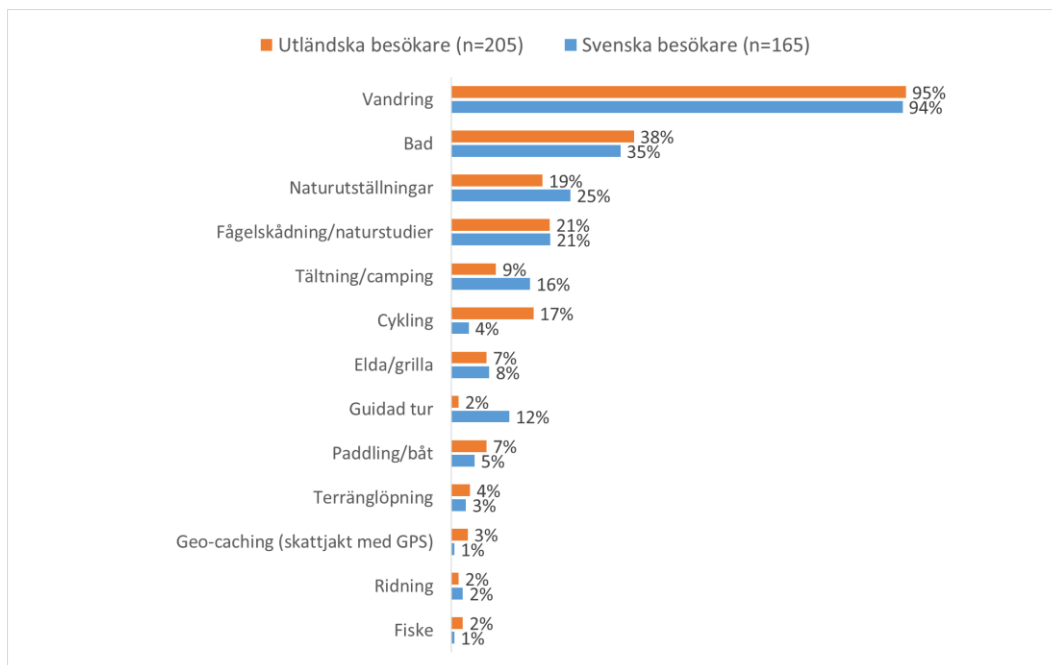

Figur 16: Besökta platser och leder i parken. Vilka av följande platser och vandringsleder besökte du på ditt senaste besök i Tivedens nationalpark?

5.3 Aktiviteter i Tivedens nationalpark

Deltagande i olika aktiviteter under besöket i Tivedens nationalpark finns redovisade i figur 17. Här ser vi att en klar majoritet av deltagarna ägnar sig åt vandring oavsett vilket land de kommer från; 95 procent av utländska besökare och 94 procent av svenska besökare vandrade i Tivedens nationalpark. Enligt besökarundersökningen i Tivedens nationalpark 2013 vandrade 95 procent av besökarna (Fredman, 2014) vilket överensstämmer med resultaten från besökarundersökning 2018. Därefter är bad en vanlig aktivitet. Enligt besökarundersökningen i Tivedens nationalpark 2013 badade 33,5 procent av besökarna vilket ungefärligt överensstämmer med resultaten från besökarundersökning 2018 där 35 procent av svenska deltagare och 38 procent av utländska deltagare svarar att de badade när de vistades i Tivedens nationalpark.

För att förstå om besökarna i Tivedens nationalpark kunde utöva de aktiviteter de förväntade sig fick respondenterna värdera på en skala av 1 till 5 olika aktiviteter som vanligtvis kan utövas i en nationalpark. Ett värde av 1 betyder att en aktivitet inte alls är viktigt för respondenten och 5 att den är mycket viktig. Figur 18 redovisar att vandring är i genomsnitt en mycket viktig aktivitet för båda svenska och utländska besökare när de besöker en nationalpark. Resultat för båda svenska och utländska besökare visar på ett medelvärde av 4,7 till vandring. Eftersom över 90 procent av svenska och utländska besökare vandrar i Tivedens nationalpark kan man hävda att Tivedens nationalpark uppfyller sina besökares förväntningar i det fallet.

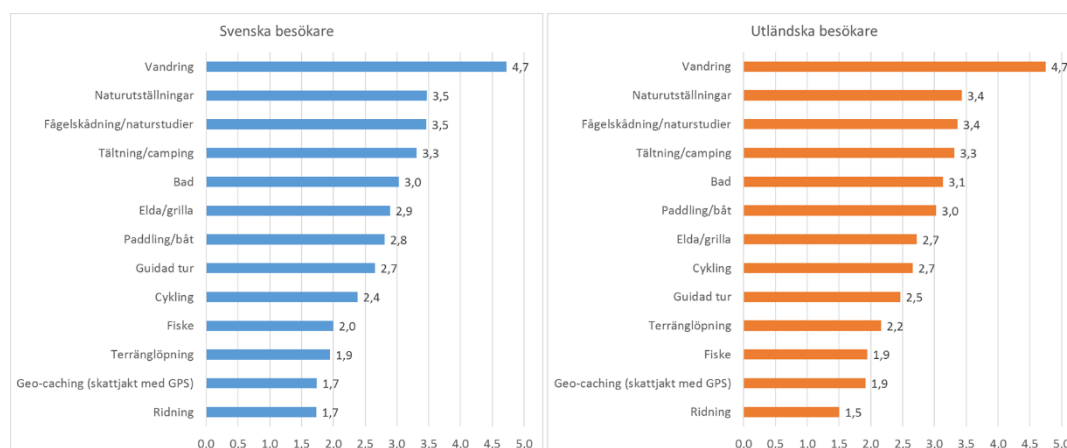
Figur 17: Aktiviteter i parken. Vilken eller vilka aktiviteter ägnade du dig åt under ditt senaste besök i Tivedens nationalpark?

De två grupperna av besökare är dessutom lika när det gäller utövningen av mindre populära aktiviteter i Tivedens nationalpark. Till exempel: 21 procent av utländska och 21 procent av svenska besökare deltar i fågelskådning och naturstudier, och 7 procent av utländska och 8 procent av svenska besökare eldar och grillar på anvisade plaster.

Guidade turer och naturutställningar verkar vara mer populärt hos svenska besökare. I figur 18 beskrivs att 12 procent av de svenska besökarna deltar i en guidad tur medan bara 2 procent av utländska besökare gör det. Skillnaden mellan de två grupperna syns även gällande deltagandet i naturutställningar där en större andel svenska besökare (25 procent) deltar i denna aktivitet i jämförelse med utländska besökare (19 procent).

Figur 18 redovisar att både utländska och svenska besökare värderar naturutställningar och guidade turer i genomsnitt lika mycket när de besöker nationalparker. Svenska besökares resultat visar på ett medelvärde av 3,5 till naturutställningar och ett medelvärde av 2,7 till guidade turer. Utländska besökares resultat visar på ett medelvärde av 3,4 till naturutställningar och 2,5 till guidade turer. Det verkar dock som att svenska besökare deltar mer i dessa aktiviteter i Tivedens nationalpark jämfört med utländska besökare. Möjliga förklaringar till denna skillnad diskuteras med hjälp av deltagarnas kommentarer i avsnitt 5.5 om parkens förvaltning.

Man ser även på figur 18 att tältning och camping är mer populär hos svenska besökare med 16 procent av dem som tältar i Tivedens nationalpark jämfört med 9 procent av utländska besökare. Cykling är mest populär hos utländska besökare med 17 procent av dem som ägnade sig åt cykling under deras vistelse i Tivedens nationalpark medan bara 4 procent av svenska besökare cyklade i parken. Enligt figur 18 värderar svenska och utländska besökare i genomsnitt de samma aktiviteterna mer eller mindre lika mycket när de vistas i en nationalpark. Tältning får ett medelvärde av 3,3 och cykling ett medelvärde av 2,4 bland svenska besökare. Tältning får ett medelvärde av 3,3 och cykling ett medelvärde av 2,7 bland utländska besökare. Figur 17 visar dock att det finns några skillnader i utländska och svenska respondenternas deltagande i dessa aktiviteter i Tivedens nationalpark.

Figur 18: Viktiga aktiviteter i en nationalpark. Hur viktiga är följande aktiviteter för dig när du besöker en nationalpark överhuvudtaget?

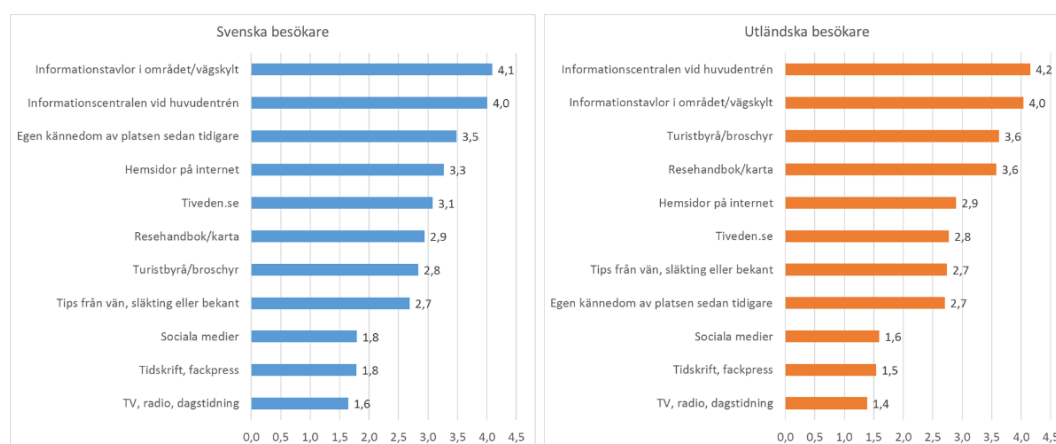
5.4 Kännedom om Tivedens nationalpark

På frågan om hur viktiga olika informationskällor var inför besöket i Tivedens nationalpark fick respondenterna ange sina svar på en skala av 1 till 5 där 1 betyder att informationskällan inte alls var viktigt och 5 att den var mycket viktigt. Resultaten redovisas i figur 19. Informationstavlor i området och vid huvudentrén får högst medelvärde bland både svenska (4,1) och utländska besökare (4,2).

Sociala medier tycks inte vara någon betydelsefull källa förinformation om Tivedens nationalpark då medelvärde är väldigt låg för både svenska besökare (1,8) och utländska besökare (1,6). Dessvärre får tidskrifter och fackpress samt TV, radio och dagstidningar mycket låga medelvärden inom båda grupperna av besökare.

Det finns skillnader mellan svenska och utländska besökare i vissa fall gällande information. Egen kännedom av platsen sedan tidigare samt webbplatser på internet där specifikt Tiveden.se används verkar vara viktigare informationskällor för svenska besökare än för utländska besökare. Egen kännedom av platsen sedan tidigare får ett medelvärde av 3,5 hos svenskar besökare jämfört med ett medelvärde av 2,7 hos utländska besökare. Svenskar besökares resultat visar på ett medelvärde av 3,3 till hemsidor på internet och ett av 3,1 till Tiveden.se jämfört med de respektive medelvärden av 2,9 och 2,8 utifrån svaren av de utländska besökarna.

Utländska besökare tycker att turistbyrå och broschyr samt resehandbok och kartor är ganska viktiga informationskällor jämfört med svenska besökare. Utländska besökares resultat visar på ett medelvärde av 3,6 till turistbyrå och broschyr och ett av 3,6 till resehandbok och karta jämfört med de respektive medelvärden av 2,8 och 2,9 gällande de svenska besökarna.

Figur 19: Kännedom av parken. Hur viktiga var nedanstående informationskällor när du planerade ditt senaste besök i Tivedens nationalpark?

Hela 85 procent av besökarna uppger att man inte saknar någon information om Tivedens nationalpark. Detta är samma procent som i besökarundersökningen 2013, enligt Fredman (2014).

5.5 Förvaltning av Tivedens nationalpark samt förekomst av olika service

I detta avsnitt redovisas besökarnas attityder till förvaltningen av Tivedens nationalpark och deras övergripande nöjdhet. Förekomst och upplevd kvalitet av faciliteter som tältplatser, leder, skyltar, rastplatser, guidade turer, etc. berikar besökarnas vistelse i en nationalpark. Respondenterna fick utvärdera mängden och kvaliteten av dessa olika faciliteter samt lämna kommentarer omgående deras förvaltning. Alla kommentarer finns redovisat i bilaga 9.

I besökarundersökningen i Tivedens nationalpark 2013 ombads de svarande att ta ställning till utbudet av några olika former av tillrättaläggning och service, men ingen skillnad gjordes mellan utbudets kvalitet och mängd i enkäten. Enkäten från besökarundersökningen 2018 omfattar emellertid denna skillnad samt att fler faciliteter inkluderats, vilket innebär att man nu får en bättre uppfattning av vad som fungerar och vad som saknas enligt besökarna. Nästan hälften av deltagarna i besökarundersökningen 2013 lämnade kommentarer om vad de ansåg bör åtgärdas för att göra Tivedens nationalpark mer attraktiv att besöka. Dessa svar (se Fredman, 2014) kan jämföras med kommentarerna från besökarundersökningen 2018 omgående förekomst av olika service.

5.5.1 Mängden av utbud

I tabell 2 redovisas en sammanställning av attityderna till mängden av olika faciliteter i Tivedens nationalpark. Av dem som uttrycker en uppfattning (inte alla alternativ är relevanta för alla besökare) tycks majoriteten vara mycket nöjd med mängden av vandringsleder i Tivedens nationalpark. Vandringsleder får den högsta medelvärde bland både svenska besökare (4,5) och utländska besökare (4,6). Ledskyltningar, entréer, parkeringsplatser, vägvisningar, spänger och trappor samt informationsskyltar får också ganska höga medelvärden av både svenska och utländska besökare. Detta visar att respondenterna i stort sett är nöjda med mängden av detta utbud i Tivedens nationalpark.

Tabell 2: Attityder till mängden av olika utbudet i Tivedens nationalpark. Tabellen visar antalet svarande för varje utbudsalternativ samt medelvärdet av deras omdöme på en skala av 1 till 5. Standardavvikelse innebär hur mycket de olika värdena för antal svarande avviker från medelvärdet. Signifikansen visar om det finns en signifikant skillnad mellan svenska och utländska besökare.

Variabler	Svenska besökare			Utländska besökare			Sig.
	N	Mean	Std. Dev.	N	Mean	Std. Dev.	
Markerade vandringsleder	152	4,5	0,671	182	4,6	0,640	n.s.
Leds skyltningar	129	4,3	0,670	164	4,5	0,600	***
Entréer	127	4,4	0,578	159	4,4	0,621	n.s.
Parkeringsplatser	142	4,3	0,794	175	4,4	0,761	n.s.
Vägvisning	132	4,2	0,663	172	4,4	0,637	**
Informationsskyltar	142	4,2	0,766	177	4,3	0,799	n.s.
Spänger/trappor	135	4,1	0,760	160	4,2	0,708	n.s.

Bänkar och bord	122	4,0	0,738	150	4,2	0,743	n.s.
Soptunnor	120	4,1	0,726	144	4,1	0,947	n.s.
Toaletter	124	4,0	0,865	157	4,1	0,846	n.s.
Grill- och Rastplatser	89	4,0	0,790	120	4,1	0,813	n.s.
Vindskydd och raststugor	50	3,7	0,794	93	3,9	0,880	n.s.
Anpassning för funktionsnedsatta	53	3,7	0,831	66	3,9	0,892	n.s.
Guidade turer	38	3,9	1,008	30	3,4	0,718	*
Tältplatser	48	3,4	0,911	59	3,7	0,921	*
Markerade ridleder	44	3,4	0,810	45	3,4	0,725	n.s.
Markerade cykelleder	47	3,1	0,747	52	3,2	0,877	n.s.

Några respondenter lämnade kommentarer om dessa ovan nämnde faciliteter för att berätta hur de skulle kunna förvaltas bättre – fast dessa faciliteter får relativa bra omdöme i genomsnitt omgående deras mängd. De mest återkommande kommentarer relaterade till dessa faciliteter kan sammanfattas kort med dessa 5 teman:

- *Fler parkeringsplatser*
- *Mer information eller skyltning vid entréerna*
- *Fler leder*
- *Mer information om vad man ser längs lederna (i.e., fauna och flora)*
- *Mer skyltning vid lederna*

Dessa kommentarer från besökarundersökningen 2018 liknar de förslag på åtgärder som också uppmärksammades i besökarundersökningen 2013 i syftet att göra Tivedens nationalpark mer attraktiv att besöka. Det gäller särskilt fler parkeringsplatser och mer informationsskyltar av olika slag i Tivedens nationalpark.

Respondenterna som uttrycker sig angående cykelleder och ridleder är relativt få (99 svar för cykelleder och 89 för ridleder) vilket mest sannolikt innebär att få respondenter ansåg dessa som relevanta utbud att utvärdera. Hos de svenska besökarna som uttrycker sig omgående cykelleder är medelvärdet 3,1 och 3,2 hos de utländska besökarna som uttrycker sig. När det gäller ridleder är medelvärdet 3,4 bland både svenska och utländska besökare. Dessa medelvärden antyder ett eventuellt missnöje med utbudet och detta kom även fram i kommentarfältet, särskilt gällande cykelleder och deras skyltning:

En utvidgning av cykelvägarna skulle vara berömvärd.

Cykelvägarna var inte tydligt markerade för oss. Vi fick ofta använda GPS för att kolla att vi fortfarande var på rätt väg.

Mängden av tältplatser, guidade turer samt vindskydd och raststugor har också låga medelvärden hos både svenska och utländska besökare. Svenska besökare verkar tycka i genomsnitt att det finns färre tältplatser än vad de utländska besökarna gör. Bland svenska

besökare har mängden av tältplatser ett medelvärde av 3,4 jämfört med 3,7 bland de utländska besökarna. I kommentarfältet skriver 6 respondenter att de skulle uppskatta flera tältplatser. När det gäller annan besökarinfrastruktur kommenterar även några respondenter att det vore bra med flera bänkar och vindskydd nära natursköna områden inom parken.

När det gäller utbudet av guidade turer är det tvärtom. Svenska besökare är något mer nöjda i genomsnitt (medelvärde 3,9) än utländska besökare (medelvärde 3,4). Två utländska respondenter och en svensk respondent uttrycker i kommentarfältet att de inte visste att möjligheten att få en guidad tur i nationalparken fanns.

Anpassning för funktionsnedsatta får också ett tämligen lågt medelvärde inom båda grupper av respondenterna: 3,7 svenska besökare och 3,9 utländska besökare. Respondenterna som uttrycker sig är relativt få (119 svar) Dessa två kommentarer från olika respondenter visar på attityder till mängden av anpassning för funktionsnedsatta:

När det gäller handikappanpassning är det nog lite svårt med tanke på terrängen... men det vore trevligt med en sammanhållen slinga där det råder god framkomlighet och som är lite längre än bara några hundra meter.

På grund av de geologiska förhållandena är det förmodligen inte möjligt att skapa fler rullstol- och rullator anpassade leder. Men jag skulle välkomna/jag skulle vilja se fler sätt att gå runt med en rullator.

Viktigt att poängtera är att flera respondenter skriver i kommentarfältet att parken inte bör ändras och utvecklas. Dessa deltagare uttrycker en oro att för mycket infrastruktur och anpassning skulle påverka den sköna naturupplevelsen de vill få negativt när de vistas i Tiveden nationalpark. I besökarundersökningen 2013 nämnde Fredman (2014) också att det finns en rädsla bland besökarna att parken skulle utvecklas för mycket. Detta kommer i stark kontrast till kommentarerna som tyder på ett behov för mer infrastruktur, anpassning och faciliteter i parken. Det skapar ett dilemma för parkens förvaltning. Här finns några exempel av kommentarer omgående oron över för stor utveckling:

Överlasta inte det naturliga med en massa anpassningar till allt och alla. Då tar man bort det ursprungliga och naturliga vilket är det man söker.

Jag tycker att man inte borde göra mer, snarare mindre. Jag blev lite förvånad, t ex hur många människor hade sin hund i nationalparken, ofta också utan koppel. Enligt mig bör detta hindras.

Det är fint som det är.

Låt naturen vara!

Antalet turister har ökat betydligt under de senaste 30 åren och det har redan blivit lite trångt för att njuta av lugnet och naturen i Tiveden. Därför behöver infrastruktur inte nödvändigtvis vidareutvecklas.

5.5.2 Kvaliteten av utbud

Attityder avseende kvalitén för de ovan nämnda faciliteter redovisas i tabell 3. En majoritet av respondenterna tycker att vandringsleder håller mycket bra kvalitet i Tivedens nationalpark. Svenska besökares resultat visar på ett medelvärde av 4,4 till vandringsleder och utländska besökares resultat visar på ett även högre medelvärde av 4,6. Ledskyltningar, entréer, parkeringsplatser, vägvisning, spänger och trappor samt informationsskyltar får också ganska höga medelvärden från båda svenska och utländska besökare. Detta visar att respondenterna i stort är nöjda med kvaliteten av utbudet i Tivedens nationalpark.

Tabell 3: Attityder till kvaliteten av olika utbud i Tivedens nationalpark. Tabellen visar antalet svarande för varje utbudsalternativ samt medelvärdet av deras omdöme på en skala av 1 till 5. Standardavvikelse innebär hur mycket de olika värdena för antal svarande avviker från medelvärdet. Signifikansen visar om det finns en signifikant skillnad mellan svenska och utländska besökare.

Variabler	Svenska besökare			Utländska besökare			Sig.
	N	Mean	Std. Dev.	N	Mean	Std. Dev.	
Markerade vandringsleder	143	4,4	0,695	170	4,6	0,624	**
Entréer	124	4,5	0,548	149	4,4	0,538	n.s.
Leds skyltningar	120	4,3	0,642	160	4,5	0,682	n.s.
Informationsskyltar	134	4,3	0,711	166	4,4	0,686	n.s.
Parkeringsplatser	130	4,3	0,702	160	4,4	0,680	n.s.
Vägvisning	124	4,1	0,616	160	4,4	0,612	***
Spänger/trappor	124	4,2	0,718	148	4,2	0,648	n.s.
Bänkar och bord	106	4,1	0,724	141	4,3	0,575	**
Toaletter	117	4,1	0,754	148	4,1	0,830	n.s.
Grill- och Rastplatser	76	4,0	0,833	94	4,2	0,708	n.s.
Soptunnor	110	4,1	0,721	138	4,1	0,866	n.s.
Vindskydd och raststugor	52	3,9	0,784	76	4,1	0,687	*
Anpassning för funktionsnedsatta	46	3,8	0,806	48	4,2	0,883	*
Guidade turer	38	3,9	0,850	22	3,5	1,012	n.s.
Tältplatser	38	3,4	1,001	46	3,8	1,010	*
Markerade ridleder	30	3,5	0,777	24	3,7	0,908	n.s.
Markerade cykelleder	30	3,4	0,850	35	3,5	0,887	n.s.

Fast vandringsleder och leds skyltningar får bra omdöme i genomsnitt lämnade flera respondenter kommentarer omgående deras kvalitet och hur den skulle kunna förbättras. Flera kommentarer tyder på en önskan för en tydligare markering av lederna:

Vi saknade markering på andra sidan sjön när vi kom från Vitsand. Där blev vi väldigt osäkra för det var flera stigar där. Vi följde sedan sjön, men det kunde lika väl ha gjort en båge. Från andra hållet hade det inte varit någon toekan såg vi. Även när vi gick "grotturen" var det svårt med markering nerför. Fick vända och gå tillbaka lite vid flera tillfällen. Vi gick "medurs".

Bra markerat för det mesta. Men ibland otydligt och för långt mellan markeringarna.

På vissa ställen var lederna lite dåligt utmärkta, man ser även på upptrampade stigar att fler gått fel. Inga stora omvägar men ändå retliga.

Tappade bort skyltningen en gång och var osäker på ett ställe. Så tydligare markering på enstaka ställen.

Vid ett ställe gick vi fel, då skylten inte gick att se från det håll vi kom.

Dessa kommentarer från besökarundersökningen 2018 angående vandringsleder och deras skyltning liknar några förslag som Fredman (2014) identifierade i besökarundersökningen 2013. Fredman (2014) beskriver att besökare angav bättre markeringar och tidsangivelser för lederna bland annat rekommendationer för bättre kvalitet av parkens olika utbud. I enkäten 2018 skriver även några respondenter att det vore önskvärt att få mer information om terrängen och ledernas svårighet samt tillgänglighet (i.e., för barn och funktionsnedsatta). Kvaliteten av trappor, spänger och leder kommenteras även gällande bättre underhåll och vård.

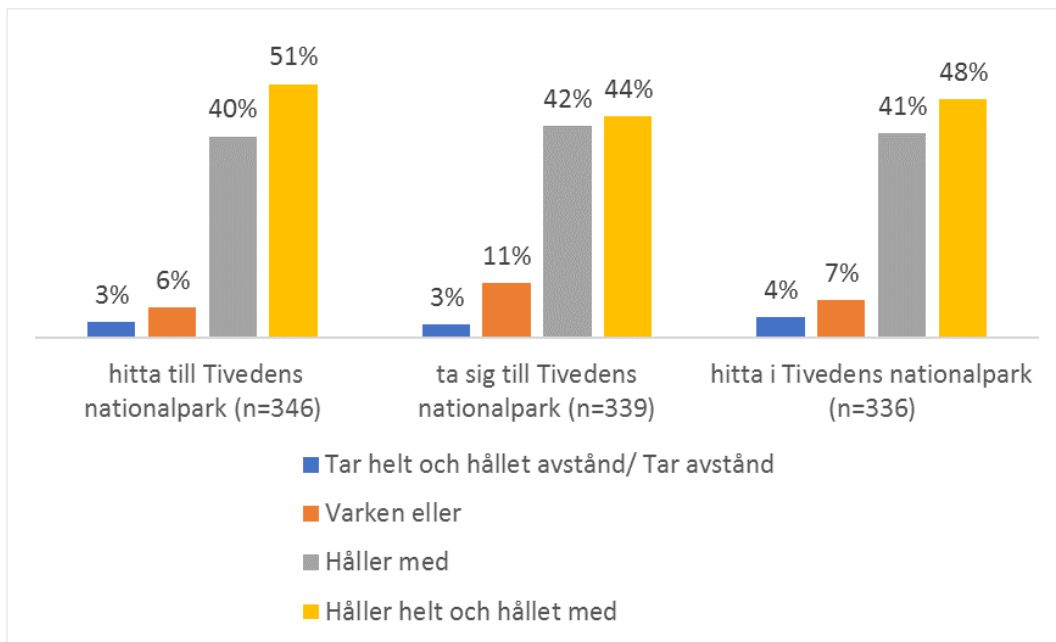
Cykelleder och ridleder får även låga medelvärden när det gäller deras kvalitet. Det är igen relativt få respondenter som uttryckte sig om cykelleder och ridleder (65 svar för cykelleder och 54 för ridleder). Svenska besökarens resultat visar ett medelvärde av 3,4 för cykelledernas kvalitet och de utländska besökarna visar ett medelvärde av 3,5. Ridleder får ett medelvärde av 3,5 av svenska besökare för deras kvalitet och av 3,7 av utländska besökare.

Kvaliteten av tältplatser, guidade turer samt vindskydd och raststugor får också tämligen låga medelvärden bland båda svenska och utländska besökare. Svenska besökare verkar tycka att tältplatserna är av lägre kvalitet (medelvärde 3,4) jämfört med de utländska besökarna (medelvärde 3,8). När det gäller guidade turer är det tvärtom. Svenska besökare verkar vara lite nöjdare än utländska besökare med respektive medelvärde av 3,9 och 3,5.

Kvaliteten av anpassning för funktionsnedsatta har ett tämligen lågt medelvärde bland de svenska besökarna (3,9). Utländska besökarens svar visar istället ett medelvärde av 4,2. Respondenterna som uttrycker sig angående anpassning för funktionsnedsatta omfattade 94 svar, vilket sannolikt innebär att få respondenter ansåg frågan som ett relevant utbud att utvärdera. Anpassning för funktionsnedsatt får således ett bättre omdöme för sin kvalitet än mängd.

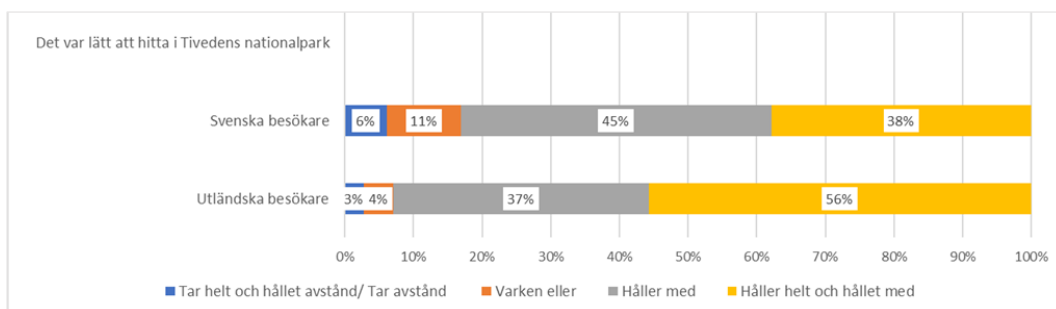
5.5.3 Att hitta till och i Tivedens nationalpark

Deltagarna fick ta ställning till hur lätt det var att 1) hitta till Tivedens nationalpark, 2) ta sig till Tivedens nationalpark och 3) hitta i Tivedens nationalpark. Figur 20 visar att besökare i Tivedens nationalpark tycker i stort sett att det är lätt och även mycket lätt att hitta till, ta sig till och hitta inom Tivedens nationalpark. Mer än hälften av de svarande håller helt och hållet med att det är lätt att hitta till Tivedens nationalpark till exempel.

Figur 20: Att hitta till, ta sig till och hitta i parken. Instämmer du i följande påståenden om ditt senaste besök i Tivedens nationalpark?

Svenska och utländska besökare är ganska lika i svaren gällande hur lätt det är att hitta till, ta sig till och hitta i Tivedens nationalpark. En skillnad uppstår dock när det gäller hur lätt det är att hitta i Tivedens nationalpark (se figur 21). En större procentandel utländska besökare (56 procent) håller helt och hållet med att det är lätt att hitta i Tivedens nationalpark jämfört med svenska besökare (38 procent). En större procentandel svenska besökare svarar håller med (45 procent) och varken eller (11 procent) jämfört med utländska besökare. 37 procent av utländska besökare håller med att det är lätt att hitta i Tivedens nationalpark och 4 procent utländska besökare svarade varken eller.

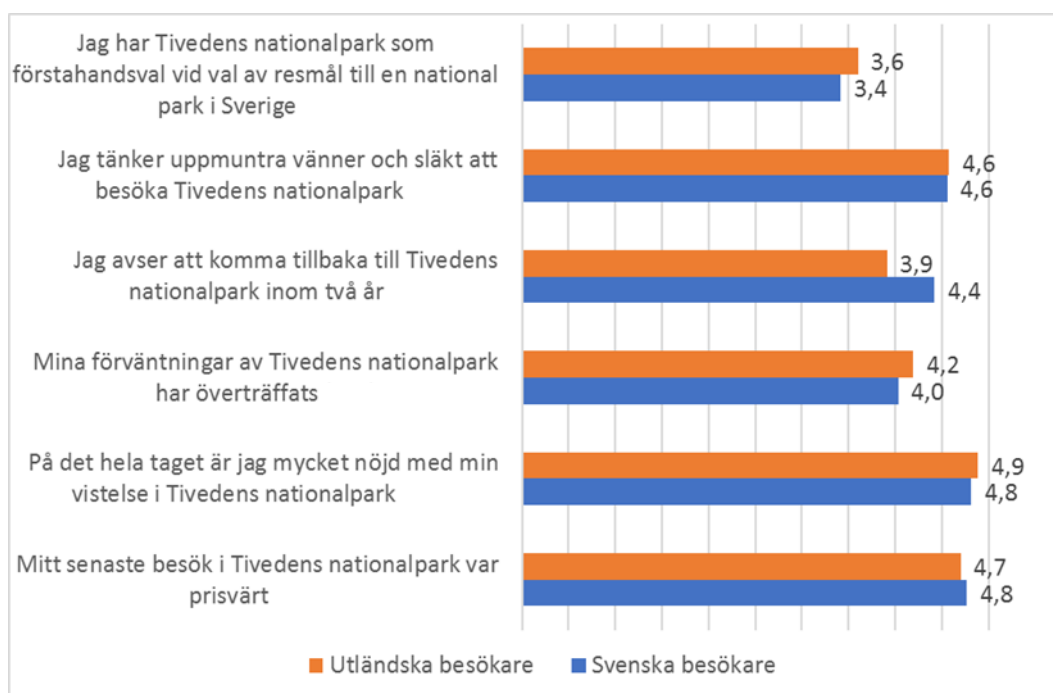
Figur 21: Skillnader mellan svenska och utländska besökare när det gäller att ta ställning omgående hur lätt det är att hitta i Tivedens nationalpark.

5.5.4 Besökarens övergripande nöjdhet

Nöjdhet av Tivedens nationalpark utvärderades genom 6 påståenden som respondenterna fick värdera på en skala av 1 (tar helt avstånd från påståendet) till 5 (håller helt och håller med påståendet). Figur 22 visar att båda svenska och utländska besökarna i Tivedens nationalpark är i genomsnitt mycket nöjda med sin vistelse med respektive medelvärde av 4,8 respektive 4,7, anser att besöket var prisvärt (4,8 respektive 4,9), hade fått sina förväntningar överträffade (4,0 respektive 4,2), och tänker uppmuntra vänner och släkt att besöka Tivedenområdet (4,6 respektive 4,6).

Det sista påståendet ("Jag har Tivedens nationalpark som förstahandsval vid val av resmål i Sverige") får ett lägre omdöme av båda svenska och utländska respondenterna. Det verkar som att utländska besökare (medelvärde 3,6) till viss del anser att Tivedens nationalpark är ett förstahandsval som destination i Sverige jämfört med svenska besökare (medelvärde 3,4). Detta innebär att båda grupperna inte betänker Tivedens nationalpark som ett förstahandsval som destination i Sverige.

Det finns en meningsfull skillnad mellan utländska och svenska besökare i Tivedens nationalpark när det gäller nöjdhet. Medan det verkar som att fler svenska besökare avser att komma tillbaka till Tivedens nationalpark inom två år (medelvärde 4,4) verkar de utländska besökarna mer osäkra angående detta i genomsnitt (medelvärde 3,9).

Figur 22: Besökarnas övergripande nöjdhet med deras vistelse i parken. Instämmer du i följande påståenden om ditt senaste besök i Tivedens nationalpark?

5.6 Upplevelsen under besöket i Tivedens nationalpark

I det här avsnittet redovisas besökarnas upplevelser under vistelsen i Tivedens nationalpark och vad som lockade till besöket. I tabell 4 återfinns ett stort antal motiv som respondenterna har tagit ställning till rörande deras beslut att besöka Tivedens nationalpark. Generellt sett är det i hög grad olika aspekter på naturmiljön som motiverar människor att besöka Tivedens nationalpark. De fyra motiv som speglar en emotionell koppling till naturen och den fysiska miljön får mycket höga omdömen i genomsnitt från både svenska och utländska besökare. Motivet "att uppleva naturens skönhet" är det alternativ som har högst medelvärde bland både svenska besökare (4,8) och utländska besökare (4,9). Förutom naturens skönhet handlar det om att uppleva en ren och oförorenad miljö, en känsla av frihet samt lugn och stillhet.

Motiven "att möta nya människor" och "att lära mina barn nya saker" tycks å andra sidan vara mindre viktiga för beslutet att besöka Tivedens nationalpark för både svenska och utländska besökare. Till motivet "att lära mina barn nya saker" visar ett medelvärde av 2,8 bland svenskar jämfört med 2,7 bland utländska besökare. Hos svenskar har det sociala motivet "att möta nya människor" ett medelvärde av 2,3 jämfört med 2,0 bland utländska besökare.

De sociala motiven verkar relativt oviktiga för utländska besökare jämfört med svenska besökare som visar ett något högre omdöme i genomsnitt till dessa motiv. "Att vara med familj och släkt" och "att vara med mina vänner och bekant" får medelvärden av 3,7 och 2,8 respektive bland utländska besökare medan dessa motiv har medelvärden av 4,1 och 3,4 bland svenska besökare. Motiv relaterade till fysisk aktivitet och hälsa har högre omdöme i genomsnitt hos svenska besökare än hos utländska besökare. Resultaten för svenska besökare visar på ett medelvärde av 3,6 till "att få motion och träning" och ett medelvärde av 4,1 till "att ta hand om min hälsa och må bra" medan utländska besökares resultat visa på medelvärden av 2,6 respektive 3,8 till dessa motiv.

Tabell 4: Motiven för att besöka Tivedens nationalpark. Tabellen visar antalet svarande för varje motiv samt medelvärdet av deras omdöme på en skala av 1 till 5. Standardavvikelse innebär hur mycket de olika värdena för antal svarande avviker från medelvärdet. Signifikansen visar om det finns en signifikant skillnad mellan svenska och utländska besökare.

Variabler	Svenska besökare			Utländska besökare			Sig.
	N	Mean	Std. Dev.	N	Mean	Std. Dev.	
Att uppleva naturens skönhet	149	4,8	0,441	185	4,9	0,358	n.s.
Att uppleva en ren och oförorenad miljö	148	4,7	0,604	185	4,8	0,472	n.s.
Att uppleva lugnet och stillhet	149	4,6	0,680	185	4,7	0,595	n.s.
Att koppla bort från vardagen	149	4,4	0,768	184	4,4	0,831	n.s.
Att uppleva en känsla av frihet	149	4,4	0,843	185	4,4	0,764	n.s.
Att upptäcka nya platser	143	4,0	1,175	183	4,1	0,876	n.s.
Att ta hand om min hälsa och må bra	150	4,1	0,939	185	3,8	1,068	***
Att vara med min familj och släkt	142	4,1	1,143	182	3,7	1,368	**
Att utöva min hobby	156	3,5	1,361	188	3,6	1,291	n.s.

Att lära mig nya saker	148	3,4	1,126	185	3,5	1,001	n.s.
Att få motion och träning	151	3,6	1,178	186	2,6	1,256	***
Att vara med mina vänner och bekanta	139	3,4	1,534	181	2,8	1,409	***
Att stimulera min kreativitet	143	3,0	1,292	182	2,6	1,198	**
Att lära mina barn nya saker	140	2,8	1,576	179	2,7	1,494	n.s.
Att möta nya människor	142	2,3	1,297	182	2,0	1,048	**

Respondenterna fick även ta ställning till några på förhand givna upplevelser under själva besöket i Tivedens nationalpark. Dessa redovisas i tabell 5. Faktorer som relaterar till naturmiljön dominerar, dvs. upplevelser av vyer, utsikt, lugn och stillsamhet samt att det är rent och snyggt. Upplevelsen av trängsel är inte alls framträdande vilket kan bidra till den sköna naturupplevelsen. Detta betyder att generellt kan besökarna i Tivedens nationalpark förverkliga sina motiv att uppleva en emotionell koppling till naturen

Socialt umgänge med andra är inte särskilt framträdande med relativt låga medelvärden (3,4 hos svenska besökare och 2,3 hos utländska besökare). Svenska besökare upplever fysisk aktivitet (medelvärde 4,4) i genomsnitt mer än utländska besökare i Tivedens nationalpark (medelvärde 4,1) vilket stämmer överens med resultaten om motiv i föregående figur. Svenska besökarna upplever att de får bättre kunskap om platsen och naturen (medelvärde 4,2) jämfört med de utländska besökarna (medelvärde 3,9). Det verkar därmed som att besökarna i Tivedens nationalpark får en ganska kunskapsrik upplevelse under deras vistelse fast det är inte ett särskilt betydelsefullt motiv för dem.

Tabell 5: Upplevelser under besöket i Tivedens nationalpark. Tabellen visar antalet svarande för varje upplevelse samt medelvärdet av deras omdöme på en skala av 1 till 5. Standardavvikelse innebär hur mycket de olika värdena för antal svarande avviker från medelvärdet. Signifikansen visar om det finns en signifikant skillnad mellan svenska och utländska besökare.

Variabler	Svenska besökare			Utländska besökare			Sig.
	N	Mean	Std. Dev.	N	Mean	Std. Dev.	
Lugn och fridfull karaktär	153	4,5	0,727	190	4,7	0,484	***
Att det är rent och snyggt	154	4,5	0,617	190	4,7	0,526	**
Vyer/utsikt	152	4,6	0,669	190	4,4	0,731	n.s.
Möjlighet att hålla sig frisk	151	4,4	0,763	190	4,3	0,834	n.s.
Fysisk aktivitet	152	4,4	0,742	190	4,1	0,872	**
Få bättre kunskap om platsen och naturen	152	4,2	0,781	190	3,9	0,826	**
Socialt umgänge med andra	151	3,4	1,225	189	2,3	0,963	***
Trängsel	155	1,5	0,877	191	1,5	0,850	n.s.

6 Nationalparksbesökare i Tivedenområdet sommaren 2018

Här redovisas resultaten från besökarundersökningen utifrån enkätens teman för Tivedenområdet (se figur 23). För enkelhetens skull delades självregistreringskortet endast ut i Tivedens nationalpark, även om studien också omfattade vistelsen i Tivedenområdet. Det var ju där det fanns 'gateways' och att besökarna kunde fångas upp. Tivedens nationalpark lockar tusentals turister varje år, syftet med denna studie var att förstå dess besökare och deras handlingar i området bättre. Men eftersom självregistreringskortet delades ut i samband med nationalparksbesöket, innebar det att flera av studiedeltagarna inte hade besökt området utanför parken. Det ledde till en obalans mellan antalet svar om nationalparken jämfört med antalet svar för Tivedenområdet.

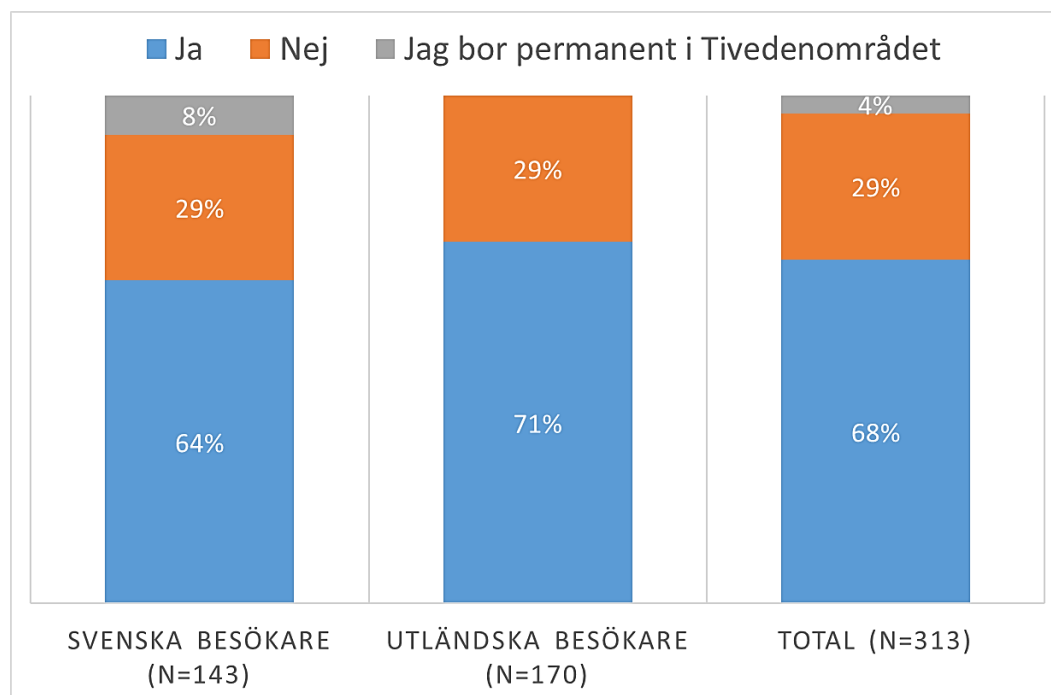
Figur 23: Karta över Tivedenområdet och dess tre kommuner (Laxå, Askersund och Karlsborg). Karta: Arash Vahdati, Laxå kommun

Det är därmed också viktigt att komma ihåg att respondenternas åsikter främst representerar de som besökte Tivedens nationalpark. Resultaten kopplade till vistelsen i Tivedenområdet är därmed en återspeglning av beteenden, attityder och åsikter hos personer som besökt Tivedens nationalpark, men även dess omgivande område under deras resande. Resultaten av den delen av studien om Tivedenområdet kan således användas för att förstå besökarna i Tivedens nationalpark. Detta kan givetvis vara insiktsfullt för turismplanering och utveckling i området.

Resultaten i det här avsnittet presenteras även i vissa fall för de svenska och utländska nationalparksbesökarna i Tivedenområdet. Detta för att fånga skillnaderna mellan dessa två kategorier av besökare när det gäller deras vistelsemönster, upplevelser och attityder gentemot olika faciliteter samt deras ekonomiska uppgifter under deras senaste besök i Tivedenområdet.

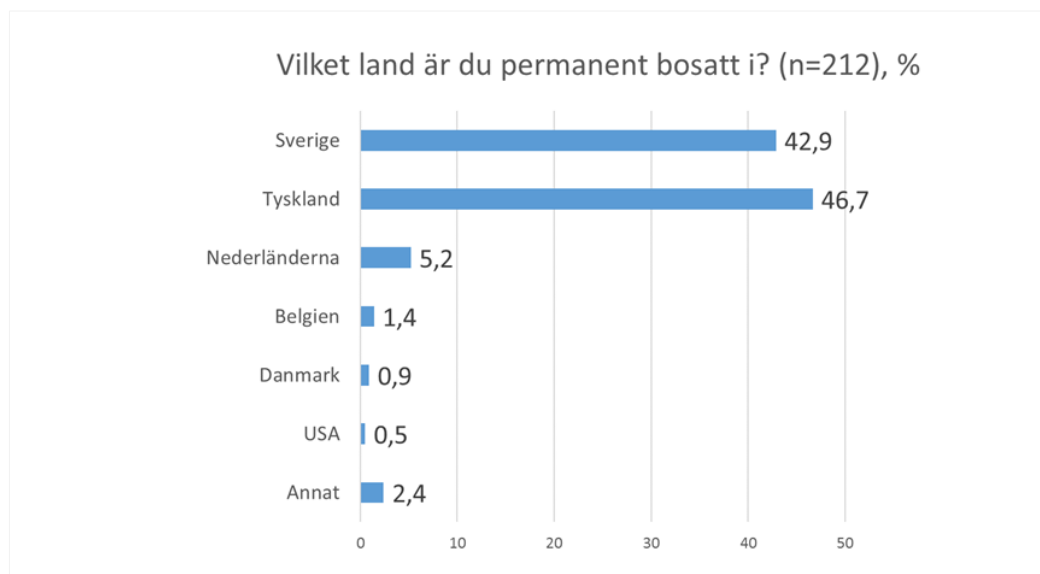
6.1 Vistelsen i Tivedenområdet

Figur 24 visar att en relativt stor andel besökare i Tivedens nationalpark även vistas i Tivedenområdet. 68 procent av respondenterna svarade ja på frågan om de tillbringade någon tid i Tivedenområdet (utöver själva resan genom området) i samband med deras vistelse i Tivedens nationalpark. En liten andel (4 procent) svarade att de bor permanent i Tivedenområdet. Respondenterna som svarade att de bodde permanent i området samt dessa som svarade att de besökte inte Tivedenområdet i samband med deras vistelse i Tivedens nationalpark avslutade därmed enkäten (se bilaga 11). En något större procentandel utländska nationalparksbesökare (71%) vistas i Tivedenområdet jämfört med svenska nationalparksbesökare (64%).

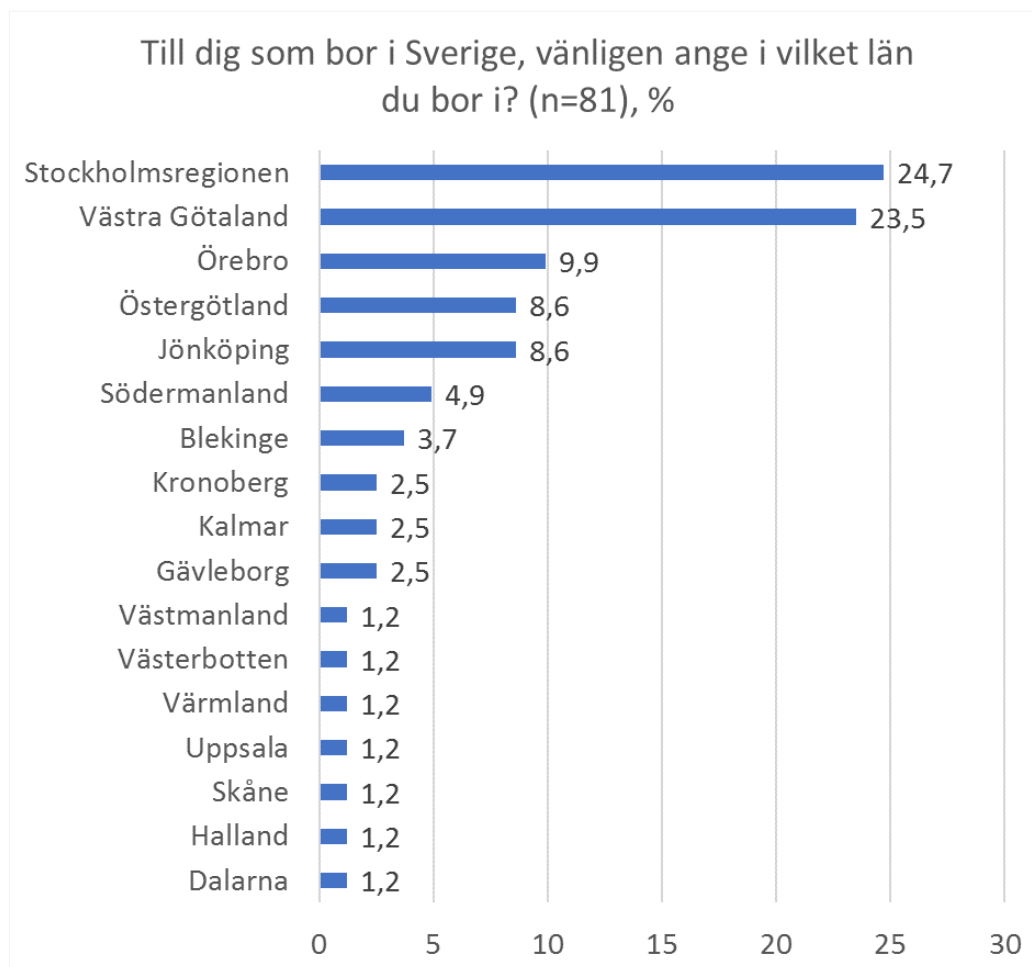
Figur 24: Tillbringade du någon tid i Tivedenområdet i samband med ditt senaste besök Tivedens nationalpark?

En förhållandevis hög andel av Tivedens utländska nationalparksbesökare besöker också Tivedenområdet enligt enkätresultaten. Dessa besökares nationalitet redovisas i figur 24. Drygt 47 procent av nationalparksbesökarna som besöker Tivedenområdet kommer från Tyskland, följt av 5 procent från Nederländerna och nästan 1,5 procent från Belgien. Nationalparksbesökare från Sverige utgör 43 procent av dessa besökare.

Figur 25: Nationalitet bland nationalparksbesökare som vistades i Tivedenområdet.

Figur 25 på andra sidan redovisar i vilka län svenska nationalparksbesökare kommer från. Den största andelen nationalparksbesökare som besöker Tivedenområdet kommer från Stockholmsregionen (25 procent) följt av Västra Götalands län (23.5 procent) och Örebro län (10 procent).

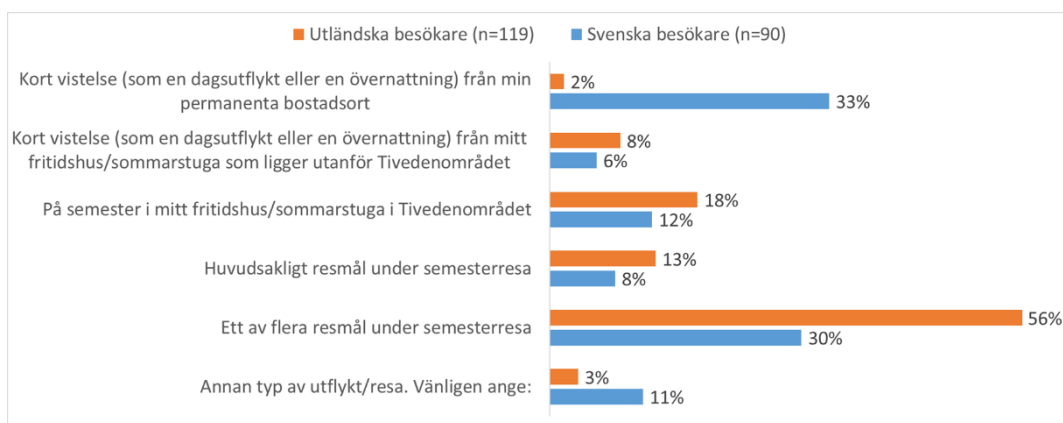

Figur 26: Svenska nationalparksbesökare och län – besök i Tivedenområdet.

Respondenterna som tillbringat tid i Tivedenområdet fick redogöra för vilka resealternativ som stämde bäst in på deras besök. Figur 27 redovisar resultaten, där 56 procent av de utländska nationalparksbesökarna i Tivedenområdet har själva nationalparken som ett av flera resmål under sin semesterresa. Ungefär en tiondel har Tivedenområdet som huvudsakligt resmål under deras semesterresa. Utländska nationalparksbesökare vistas även i Tivedenområdet när de är i sitt fritidshus. 8 procent av utländska nationalparksbesökare gör en kort vistelse (som en dagsutflykt eller en övernattnig) från sitt fritidshus eller sommarstuga som ligger utanför Tivedenområdet medan 18 procent är i området på semester i deras sommarstuga eller fritidshus som ligger inom Tivedenområdet.

Resealternativen hos svenska nationalparksbesökare visar att en tredjedel kom till Tivedenområdet för en kort vistelse som en dagsutflykt eller en övernattnig från sin permanenta bostadsort. Runt en tredjedel av de svenska nationalparksbesökarna har Tivedenområdet som ett av flera resmål under sin semesterresa. Den sista tredjedelen av svenska nationalparksbesökare vistas i Tivedenområdet från deras fritidshus eller sommarstuga. 6 procent av svenska nationalparksbesökare gör en kort vistelse (som en dagsutflykt eller en övernattnig) från sitt fritidshus eller sommarstuga utanför Tivedenområdet medan 12 procent är i Tivedenområdet på semester i deras sommarstuga eller fritidshus inom Tivedenområdet.

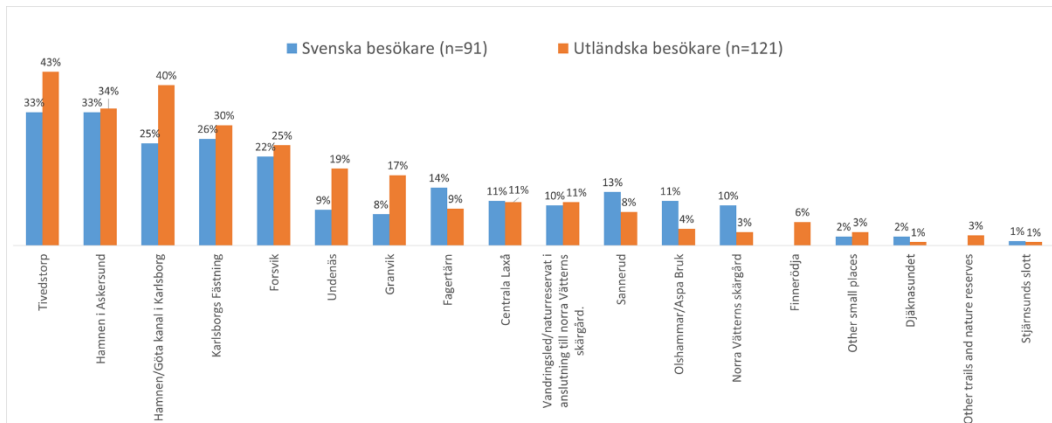
Några enstaka nationalparksbesökare svarar att de deltog i en annan typ av resa eller utflykt i Tivedenområdet (se bilaga 7). En av dessa respondenter anger frisksportläger i Karlsborg, ytterligare exempel är att besöket var arbetsrelaterad samt distansarbete.

Figur 27: Resalternativ till området. Vilket av följande alternativ stämmer bäst in på ditt senaste besök i Tivedenområdet?

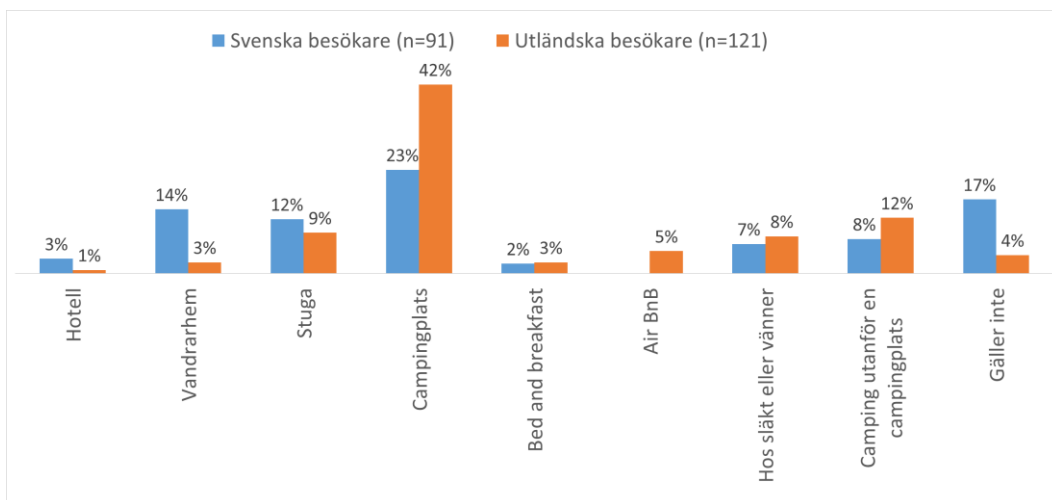
Det finns flera platser att besöka i Tivedenområdet och i figur 28 redovisas procentandelarna av utländska och svenska nationalparksbesökare som besöker vissa av dessa platser. Enligt enkätresultaten är Tivedestorp, hamnen i Askersund och hamnen i Karlsborg de populäraste platserna att besöka i Tivedenområdet. Dessa platser är någorlunda mer populära hos utländska nationalparksbesökare med 43 procent av dem som svarar att de besökte Tivedestorp, 34 procent hamnen i Askersund och 40 procent hamnen i Karlsborg. Siffrorna är lägre när det gäller svenska nationalparksbesökare med 33 procent av dem som svarar att de besökte Tivedestorp, 33 procent hamnen i Askersund och 25 procent hamnen i Karlsborg. Forsvik, Udenäs och Granvik verkar också vara mer populära hos utländska nationalparksbesökare. Medan 19 procent av utländska nationalparksbesökare svarar att de besökte Udenäs och 17 procent Granvik; bara 9 procent av svenska nationalparksbesökare svarar att de besökte Udenäs och 9 procent Granvik.

Procentandelen svenska nationalparksbesökare är högre än eller lika som procentandelen utländska nationalparksbesökare när det gäller Fagertårn, centrala Laxå, vandringsleder och naturreservat i anslutning med norra Vätterns skärgård, Sanneerud, Olshammar och Aspa bruk och norra Vätterns skärgård.

Figur 28: Besökta platser i området. Vilka av följande platser besökte du under din senaste vistelse i Tivedenområdet?

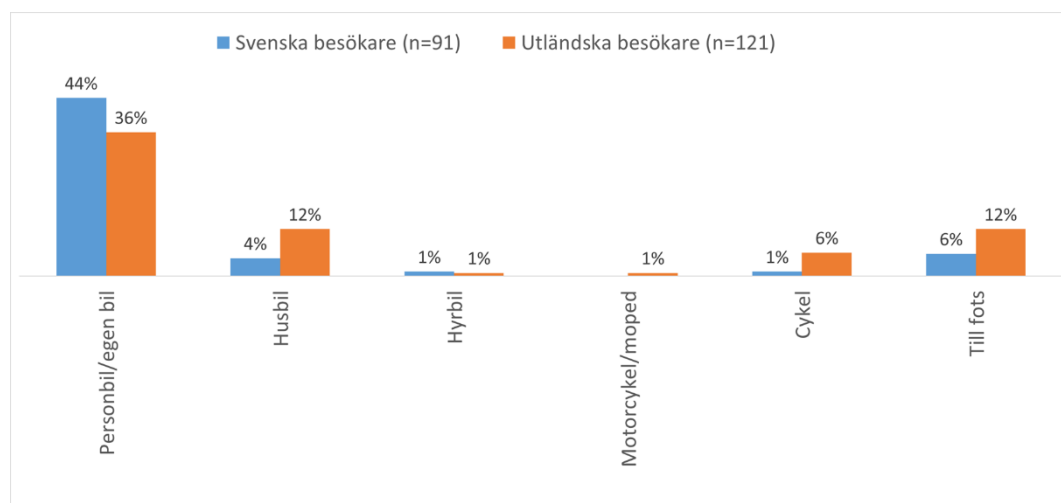
Det finns flera boendialternativ i Tivedenområdet. Den mest populära bland besökarna i Tivedens nationalpark är campingplatser (figur 29). Camping är populärt bland utländska nationalparksbesökare (42 procent). En mindre procentandel utländska nationalparksbesökare väljer att campa utanför en campingplats (12 procent) och bo hos släkt eller vänner (8 procent). Air BnB verkar bara väljas som boendialternativ av utländska nationalparksbesökare i Tivedenområdet (5 procent). Campingplatser är det vanligaste boendialternativet bland svenska nationalparksbesökare (23 procent). 17 procent av svenska nationalparksbesökare svarar att frågan inte gällde dem, vilket innebär att de övernattade inte i Tivedenområdet fast de tillbringade tid där under dagen. Vandrarhem är mer populär som boendialternativ bland svenska nationalparksbesökare (14 procent) jämfört med utländska nationalparksbesökare (3 procent).

Figur 29: Boende i området. Vilka av följande boendessätt använde du under din senaste vistelse i Tivedenområdet?

Vilket transportsätt man använde i Tivedenområdet visar att personbil är vanligast (figur 30). En större procentandel svenska nationalparksbesökare svara att de använde personbil (44 procent) än utländska nationalparksbesökare (36 procent). Husbil är mer populär bland utländska nationalparksbesökare (21 procent) än bland svenska nationalparksbesökare (4 procent).

En liten procentandel nationalparksbesökare svarar att de reste i Tivedenområdet till fots eller med cykel. Procentandelarna är någorlunda högre bland utländska nationalparksbesökare (6 procent svarar att de cyklade och 12 procent att de gick för att ta sig runt Tivedenområdet) jämfört med 1 procent svenska nationalparksbesökare som cyklade och 6 procent som gick.

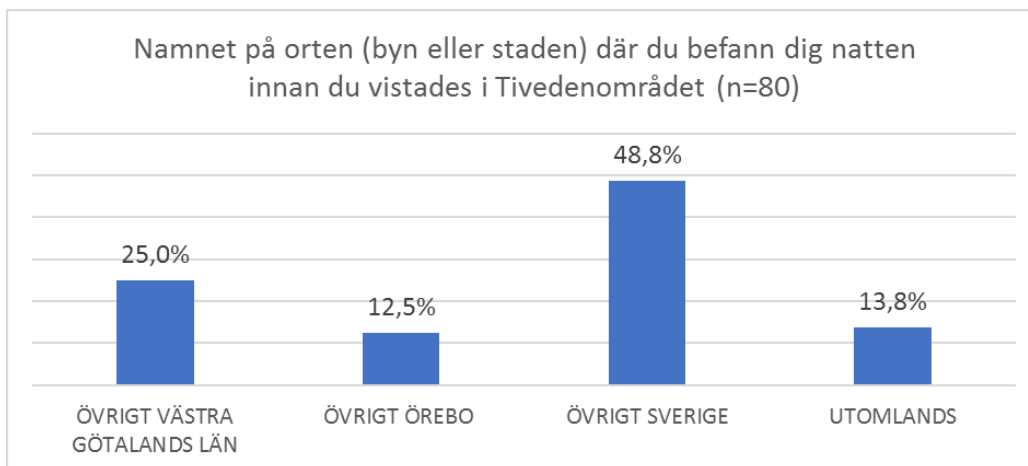

Figur 30: Transportsätt i området. Vilka av följande transportsätt använde du i Tivedenområdet under ditt senaste besök där?

Eftersom Tivedenområdet är främst ett av fler resmål under en längre bilsemester för besökarna i Tivedens nationalpark, är det intressant att veta från vilket håll dessa besökare kommer när de når Tivedenområdet och vart de är på väg därefter. Respondenterna fick ange namnet på orten där de befann sig natten innan de vistades i Tivedenområdet samt namnet på orten där de befann sig natten efter att de vistades i Tivedenområdet.

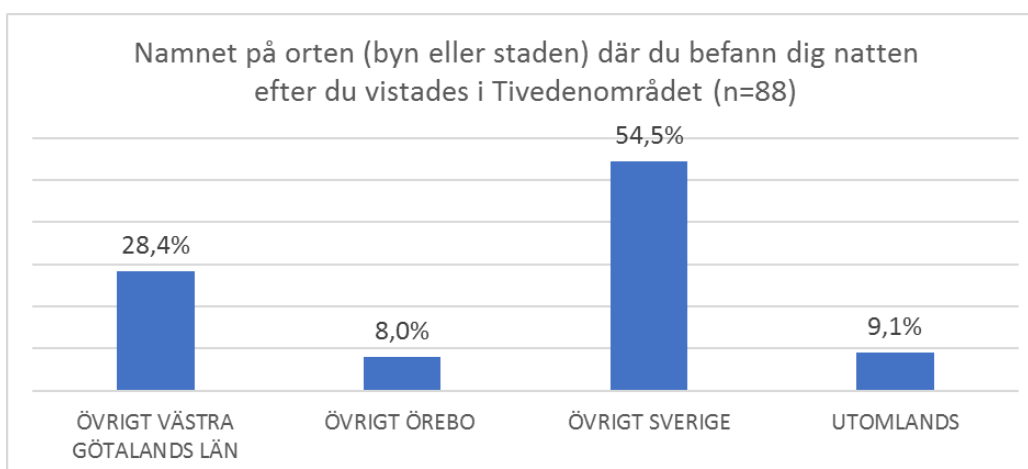
Var man befann sig natten innan vistelsen i Tivedenområdet anger 25 procent av respondenterna namnet på en ort inom Västra Götalands län (utanför Tivedenområdet) och 12,5 procent anger namnet på en ort inom Örebro län (utanför Tivedenområdet) (se figur 31). Bilaga 8 visar mer exakt var nationalparksbesökare befinner sig natten innan de vistades i Tivedenområdet. Där kan man även se vilka kommuner och städer i Västra Götalands län och Örebro län nationalparksbesökare befinner sig natten innan vistelsen i Tivedenområdet. Inom Västra Götalands län anger 5 procent av deltagarna namnet på en ort inom Hjöö kommun och 5 procent anger Göteborg. Svaren visar en spridning över flera kommuner.

När det gäller de övriga länen i Sverige, anger 7,5 procent av nationalparksbesökarna namnet på ett ort inom Östergötlands län, 7,5 procent namnet på ett ort inom Jönköpings län och 7,5 procent namnet på ett ort inom Stockholmsregionen. Enligt bilaga 8 kan man utläsa att en låg procentandel nationalparksbesökare befinner sig i mer avlägsna regioner i Sverige som Värmland, Halland, Småland, Norrland och Skåne natten innan de vistas i Tivedenområdet. En liten procentandel nationalparksbesökare anger namnet av turistdestinationer som Västervik, Göteborg och Trelleborg.

Figur 31: Där nationalparksbesökarna befann sig natten innan de vistades i Tivedenområdet.

Utifrån respondenternas svar kan vi konstatera att de flesta nationalparksbesökare befinner sig i en ort inom Västra Götalands län (utanför Tivedenområdet) natten efter besöket i Tivedenområdet (figur 32). En lägre procentandel nationalparksbesökare lämnar Tivedenområdet i riktning mot en ort inom Örebro län (utanför Tivedenområdet). En större procentandel utländska nationalparksbesökare reser vidare till mer avlägsna regioner i Sverige jämfört med svenska nationalparksbesökare gör efter sin vistelse i Tivedenområdet.

Figur 32: Där nationalparksbesökare befann sig natten efter att de vistades i Tivedenområdet.

Deltagarna fick ange hur många dagar de tillbringade i de olika kommunerna inom Tivedenområdet (Askersund, Karlsborgs och Laxå) samt i nationalparken. Tabell 6 visar procentuell fördelning bland nationalparksbesökarna. 35 procent av deltagarna anger att de tillbringade 1 dag utan övernattnig i parken medan 24 procent anger att de tillbringade ett dygn, 10 procent 2 dagar och 23 procent 3 - 4 dagar. Det skulle kunna innebära att en ganska stor procentandel nationalparksbesökare övernattar i nationalparken mer än en natt. Det är dock möjligt att vissa av dessa svar kommer från nationalparks besökare som vistades i Tivedens nationalpark flera dagar under en semester i Tivedenområdet.

Tabell 6 visar att de flesta av nationalparksbesökare som vistas i Tivedenområdet tillbringar ett dygn i de olika kommunerna i området. Vanligt är även att tillbringa en dag utan övernattnig i området. Av de 145 nationalsparksbesökare som svarar att de varit i Askersunds kommun, anger 38 procent att de tillbringade ett dygn i kommunen medan 29 procent tillbringade en dag utan övernattnig i kommunen. Även i Laxå kommun tillbringar den största procent andelen nationalparksbesökare ett dygn i kommunen. Av dem 164 nationalsparksbesökare som svarar att de tillbringade tid i Askersunds kommun, 30 procent anger att de tillbringade ett dygn i kommunen medan 20 procent anger att de tillbringade en dag utan övernattnig i kommunen. Av de 166 nationalsparksbesökare som svarar att de varit i Karlsborgs kommun, anger 27 procent att de tillbringade ett dygn i kommunen och 27 procent anger att de tillbringade en dag utan övernattnig i kommunen.

Karlsborgs kommun är kommunen inom Tivedenområdet där det är mest vanligt att tillbringa 8 dagar eller mer. 16 procent av respondenterna är 8 dagar eller mer i Karlsborgs kommun medan bara 9 procent är i Laxå kommun och 6 procent i Askersunds kommun för 8 dagar eller mer.

Tabell 6: Ange hur lång tid du vistades i respektive område.

	Tivedens nationalpark	Laxå kommun	Askersunds kommun	Karlsborgs kommun
1 dag utan övernattnig	35%	20%	29%	27%
1 dygn	24%	30%	38%	27%
2 dagar	10%	18%	14%	12%
3-4 dagar	23%	18%	11%	14%
5-7 dagar	4%	5%	2%	4%
8 dagar eller fler	3%	9%	6%	16%
Total	100%	100%	100%	100%
n	316	164	145	166

Det är mest vanligt för besökare att tillbringa mellan 4 - 6 timmar i Tivedens nationalpark (tabell 7). 27 procent av nationalparksbesökare som tillbringar en dag utan övernattnig i Tivedens nationalpark vistas där under 5 timmar, följt av 19 procent som tillbringar 6 timmar och 18 procent som tillbringar 4 timmar.

Tabell 7: Antal timmar i Tivedens nationalpark för vistelse utan övernattnig.

Tivedens nationalpark		
Timmar	n	%
2	2	2%
3	3	3%
4	20	18%
5	30	27%
6	21	19%
7	13	12%
8	7	6%
9	10	9%
11	3	3%
13	1	1%
Total	110	100%

Gällande besök till kommunerna inom Tivedenområdet, visar resultaten att nationalparksbesökare som vistas i Laxå kommun är där en dag utan övernattnig. De tillbringar vanligtvis 6 timmar i kommunen, samt en fjärdedel som tillbringar bara en timme (tabell 8). I Askersunds kommun befinner sig nationalparksbesökare vanligtvis i kommunen under 9 timmar och 19 procent bara en timme. Nationalparksbesökare som vistas i Karlsborgs kommun, och som är där en dag utan övernattnig tillbringar vanligtvis under 9 timmar i kommunen. De flesta tillbringar dock 3 timmar (24 procent) och 4 och 5 timmar (16 procent båda antal) i kommunen.

Tabell 8: Antal timmar i Tivedenområdets olika kommun för vistelse utan övernattnig.

Timmar	Laxå kommun		Askersunds kommun		Karlsborgs kommun	
	n	%	n	%	n	%
1	8	25%	8	19%	5	11%
2	2	6%	6	14%	3	7%
3	3	9%	3	7%	10	23%
4	4	13%	5	12%	7	16%
5	1	6%	4	10%	7	16%
6	4	9%	2	5%	2	5%
7	2	6%	6	14%	3	7%
8	3	9%	0	0%	0	0%
9	2	6%	4	10%	6	14%
11	0	0%	1	2%	0	0%
12	0		0		1	2%
13	2	6%	1	2%	0	0%
18	1	3%	1	2%	0	0%
21	0	0%	1	2%	0	0%
Total	32	100%	42	100%	44	100%

6.2 Förvaltning av Tivedenområdet som en turistdestination samt förekomst av olika service

I detta avsnitt redovisas nationalparksbesökarens attityder till Tivedenområdet som en turistdestination. Förekomst och upplevd kvalitet av faciliteter som hotell, restauranger, caféer, campingplatser, barn och familj aktiviteter, leder, rastplatser, lokalt producerade varor, etc. berikar besökarnas vistelse i en turistdestination. Respondenterna fick utvärdera mängden och kvaliteten av dessa faciliteter samt lämna kommentarer omgående förvaltningen. Kommentarer finns redovisat i bilaga 9.

6.2.1 Mängden av utbud

I figur 33 redovisas en sammanställning av nationalparksbesökarens attityder till mängden av olika boendalternativ, aktiviteter och faciliteter i Tivedenområdet. Bland dem som uttrycker en uppfattning (inte alla alternativ är relevanta för alla besökare) tycks majoriteten vara mycket nöjd med mängden av naturupplevelser. Naturupplevelser har det högsta medelvärdet (genomsnitt 4,7 av 150 respondenter). Turisminformation (4,1) samt turisminfrastruktur (vägvisning och skyltning (4,3) och rastplatser och toaletter (3,9)) får relativt högt medelvärde som visar att nationalparksbesökare är i stort sett nöjda med mängden av det utbudet i Tivedenområdet.

Offentliga transporter inom området tycks vara det som nationalparksbesökare saknar mest. Respondenterna som uttrycker sig angående turistbussar och kollektivtrafik var dock få (25 svar för turistbussen och 27 för kollektivtrafik). Projektet *Besöksvänlig Tiveden* genomförde ett pilotprojekt sommaren 2018 och testade en turistbuss från Laxå central till olika platser inom Tivedenområdet inklusive nationalparken. Det måste emellertid påpekas att information och marknadsföring kring turistbussen kom igång väldigt sent i juni 2018. Därav kände få besökare i området till bussen i början på sommaren, vilket kan delvis förklara det låga antalet användare. Nationalparksbesökarna som uttrycker sig omgående mängden av turistbussar är i genomsnitt inte helt nöjda med mängden av det utbudet med ett medelvärde av 3,2. Nationalparksbesökarna som uttrycker sig omgående kollektivtrafik är i genomsnitt inte särskilt nöjda med det utbudet där medelvärdet av 2,9 innebär ett ganska dåligt betyg.

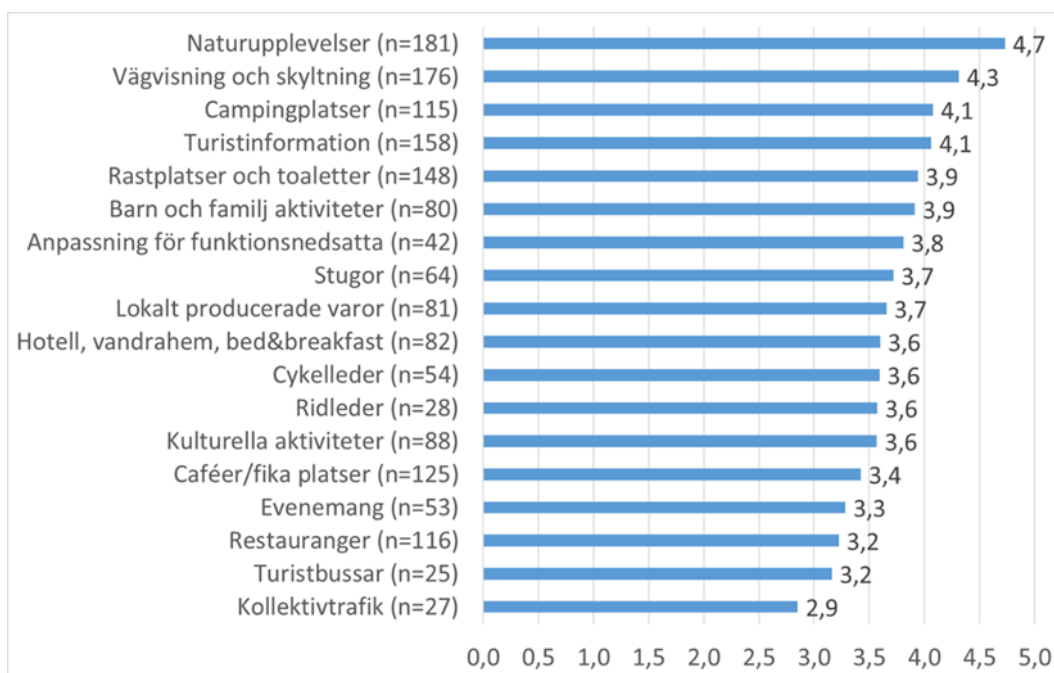
Restauranger och caféer var relevanta alternativ för flera respondenter men har relativa lägre medelvärden, jämfört med andra aktiviteter som barn- och familj aktiviteter (3,9) och kulturella aktiviteter (3,6), samt andra turisminfrastrukturer som hotell, vandrarhem och bed & breakfast (3,6). Caféer och fikaplatser får ett medelvärde av 3,4 och restauranger ett av 3,2 vilket innebär att nationalparksbesökare inte var helt nöjda med utbudet. Missnöjet uttrycktes även i kommentarsfältet med 6 respondenter som kommenterade det få antal restauranger, fikaplatser och även mataffärer i Tivedenområdet. Här är fyra exempel:

Öka antalet restauranger/möjlighet till rastplats/fika närmare Tivedenområdet. Nu tvingades vi åka en timme utanför Tiveden för att få mat i Finnerödja.

Ett större utbud av restauranger skulle göra området lättare att besöka...

Fler caféer med hembakt.

Det finns inga mataffärer inom rimligt avstånd och det fattar man först när det är för sent. Det behövs fika vid ingången.

Figur 33: Mängden av utbud i Tivedenområdet. Hur upplevde du mängden av följande utbud i Tivedenområdet under din senaste vistelse där?

6.2.2 Kvaliteten av utbud

Attityder avseende kvalitén för de ovan nämnda utbudalternativen redovisas i figur 34. En majoritet av nationalparksbesökarna tycker att samtliga boendalternativ, aktiviteter och faciliteter håller bra eller mycket bra kvalitet i Tivedenområdet. Naturupplevelser är det som nationalparksbesökare är mest nöjda med (medelvärde av 4,7). Respondenterna är i stort sett nöjda med turisminformationens samt turisminfrastrukturens kvalitet (som vägvisning, skyltning, rastplatser och toaletter).

Restauranger, caféer och fikaplatser får högre medelvärden gällande kvalitet. Caféer och fikaplatser får ett medelvärde av 3,9 och restauranger ett av 3,6 vilket innebär att nationalparksbesökarna är i genomsnitt mer nöjda över utbudets kvalitet än antalet som fanns till buds. Ett annat alternativ som fick ett högre medelvärde när det gäller kvalitet är hotell, vandrarhem och bed & breakfast (4,0).

Turistbussar och kollektivtrafik får ett relativt lågt medelvärde hos nationalparksbesökare när det gäller deras kvalitet. De få respondenterna som såg dessa transportalternativ som relevanta, var inte helt nöjda med deras kvalitet med ett medelvärde av 3,2 för turistbussar och av 3,1 för kollektivtrafik. En tysk respondent lämnade en kommentar som påpekar att

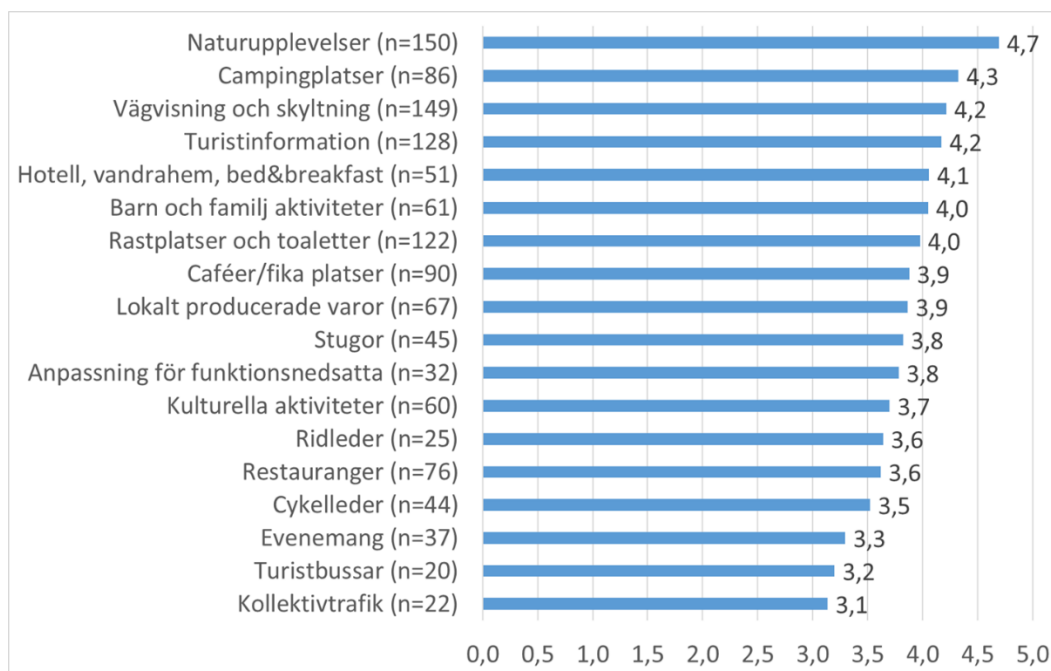
turistbussen undveks på grund av ett för pressat tidsschema som gjorde det omöjligt att vandra i nationalparken. Här finns kommentaren översatt:

Tidtabellen för den kostnadsfria busstransporten som tillhandahålls bör revideras. Enligt min mening är ett 2 timmar stopp vid campingen i Tivedens nationalpark för kort. Det tog oss 5,5 timmar för 6 km vandring.....

Fem nationalparksbesökare lämnade kommentarer om cykelledernas kvalitet i Tivedenområdet. Dessa speglar infrastrukturens något låga medelvärde (3,5). Kommentarer beskriver vad som anses vara dålig skyltning längs lederna. Här är två exempel:

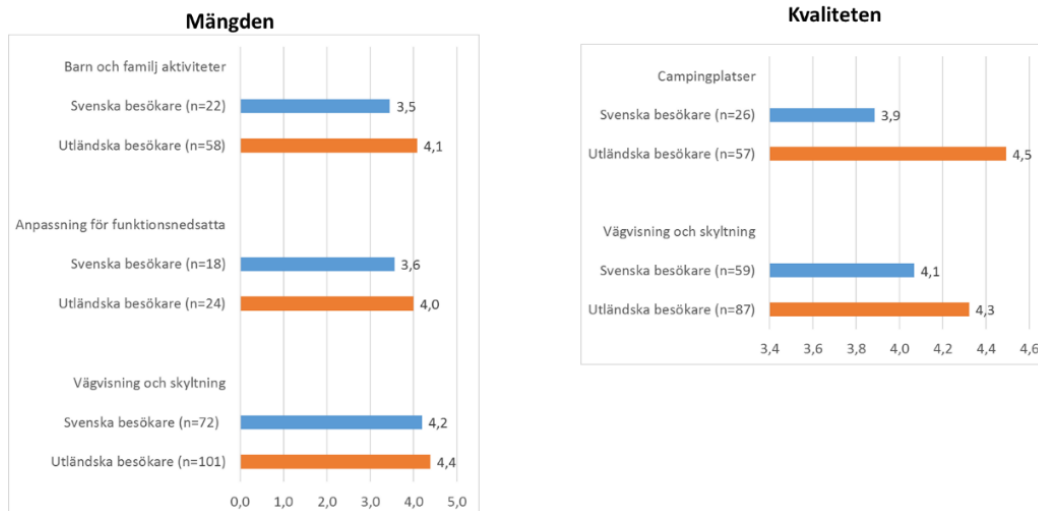
Förbättra skyltarna på cykelvägar.

Cykelledskyltarna är gamla och inte underhållna.

Figur 34: Kvalitet av utbud i Tivedenområdet. Hur upplevde du mängden av följande utbud i Tivedenområdet under din senaste vistelse där?

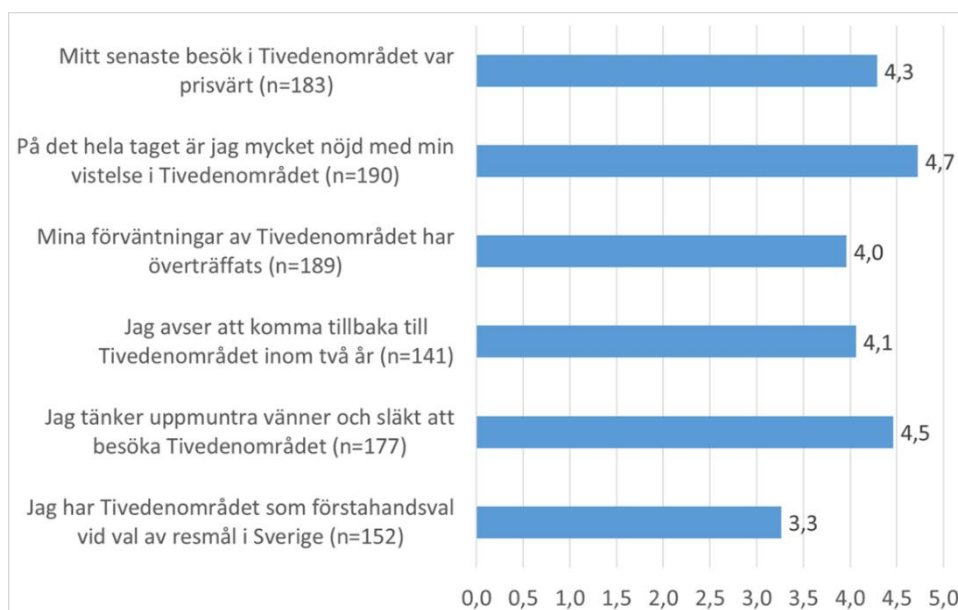
Det finns generellt inga stora skillnader mellan utländska och svenska nationalparksbesökare när det gäller deras attityder gällande Tivedenområdets utbud. Figur 35 redovisar fem områden (3 när det gäller mängden och 2 kvaliteten) där medelvärden skiljer sig markant mellan de två grupper av nationalparksbesökare. Den största skillnaden gäller campingplatser. När det gäller campingplatsernas kvalitet verkar vara det som utländska nationalparksbesökare i snitt är nöjdare (medelvärde 4,5) jämfört med ett medelvärde av 3,9 hos svenska nationalparksbesökare.

Figur 35: Skillnader mellan svenska och utländska besökare när det gäller attityder gentemot kvantiteten och kvaliteten av olika utbud i Tivedenområdet.

6.2.3 Nationalparksbesökarens övergripande nöjdhet

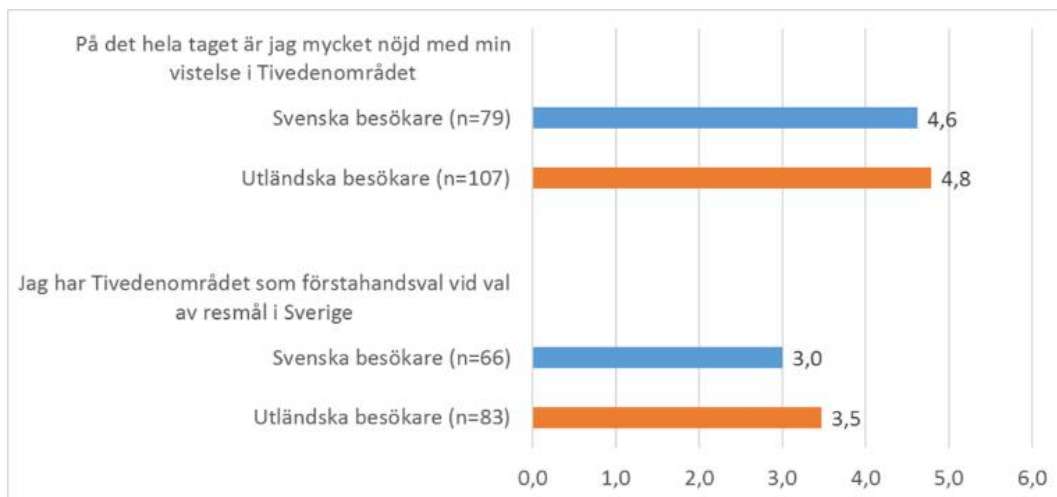
Huruvida nationalparksbesökarens är övergripande nöjda med Tivedenområdet utvärderades genom 6 olika påståenden som de fick värdera på en skala av 1 (helt och hållet avstånd) till 5 (håller helt och hållet med påståendet). Figur 36 visar att nationalparksbesökarna i genomsnitt är mycket nöjda med deras vistelse i Tivedenområdet med ett medelvärde av 4,7, anser att det var prisvärt (4,3), att sina förväntningar har överträffats (4,0), avser att komma tillbaka inom 2 år (4,1) och tänker uppmuntra vänner och släkt att besöka Tivedenområdet (4,5).

Figur 36: Övergripande nöjdhet med vistelsen i området. Instämmer du i följande påståenden när det gäller ditt senaste besök i Tivedenområdet?

Respondenterna ger det sista påståendet ("Jag har Tivedenområdet som förstahandsval vid val av resmål i Sverige") ett lägre omdöme i genomsnitt (medelvärde 3,3). Det innebär att nationalparksbesökare inte i hög grad bedömer Tivedenområdet som ett förstahandsval som turistdestination i Sverige.

I figur 37 redovisas att det finns vissa skillnader mellan utländska och svenska nationalparksbesökare nöjdhet. Utländska nationalparksbesökare anser att Tivedenområdet är mer av ett förstahandsval som destination, än svenska nationalparksbesökare gör. Figur 37 visar även att utländska nationalparksbesökare är något mer nöjda med deras vistelse i Tivedenområdet än vad svenska nationalparksbesökare är i genomsnitt.

Figur 37: Skillnader mellan svenska och utländska besökare när det gäller övergripande nöjdhet med vistelsen i området.

6.3 Ekonomiska utgifter i samband med besöket i Tiveden

I detta avsnitt redovisas för nationalparksbesökarnas ekonomiska utgifter och deras betalningsvilja. I tabell 9 visas genomsnittliga utgifter fördelat på olika varor och tjänster för olika kommuner inom Tivedenområdet (Laxå, Askersund och Karlsborg) och Tivedens nationalpark. Få deltagare besvarade frågorna om ekonomiska utgifter vilket gör det svårt att dra slutsatser. Resultaten visar även flera *outliers* – värde som skiljer sig kraftigt från andra värden. Detta gör det svårt att lita på ett medelvärde för att analysera dessa svar. Det är således bättre att beakta median än medelvärdet¹.

När det gäller utgifter för shopping, aktiviteter och övriga utgifter har för få deltagare svarat för att vi ska kunna dra rimliga statistiska slutsatser. Att få respondenter angav sina ekonomiska uppgifter kan vara ett tecken på att utgifter är svåra att komma ihåg i efterhand. Det blir därför en krånglig uppgift att ange sina ekonomiska utgifter. Detta skulle även kunna innebära att flera nationalparksbesökare inte spenderar pengar i Tivedenområdet men istället att ange 0 sek för sina utgifter som indikerat hoppade över dessa frågor.

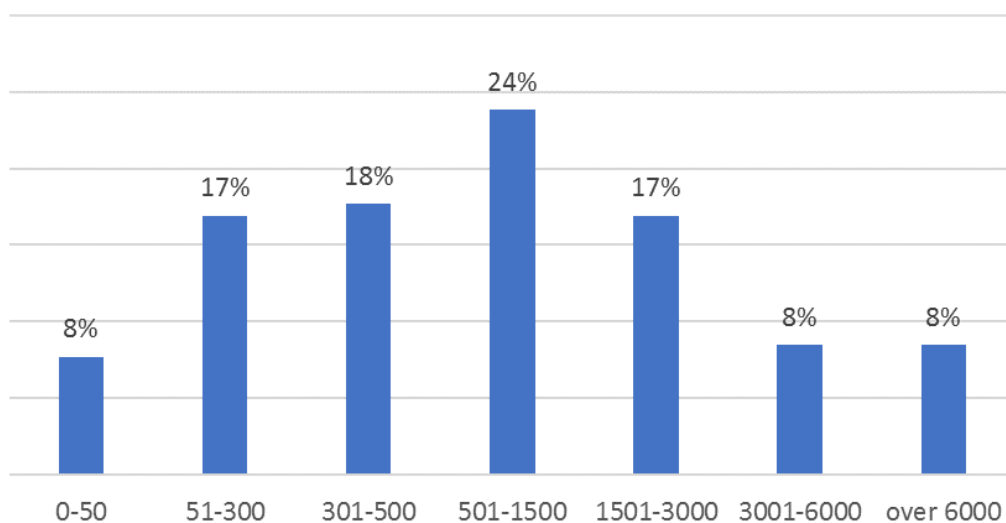
Tabell 9: Ekonomiska utgifter fördelat på olika varor och tjänster för olika kommuner inom Tivedenområdet. Tabellen visar antalet svarande, maximum och minimum utgifter samt median.

	Tivedens nationalpark (SEK):				Laxå kommun (SEK):				Askersunds kommun (SEK):				Karlsborgs kommun (SEK):			
	N	Median	Min.	Max.	N	Median	Min.	Max.	N	Median	Min.	Max.	N	Median	Min.	Max.
Boende	53	200	10	15000	41	253	1	3000	22	250	50	1000	40	183,5	11	1467
Mat, restaurang, café mm	59	100	1	1500	35	125	10	800	43	200	17	2000	63	143	2	1200
Shopping (utöver mat)	25	60	4	500	14	29	7	250	21	150	7	1000	26	67	19	600
Aktiviteter	12	133,5	14	1500	7	75	10	250	2	75	50	100	12	85,5	22	250
Transporter (drivmedel, bilhyra, tåg, buss, mm)	93	100	5	2000	21	86	13	500	25	70	10	500	31	67	3	1000
Övrigt	4	50	7	250	3	14	3	23	7	33	8	107	6	158	10	300

¹ Median delar datamaterialet i två lika stora delar och är ett medelvärde sådant att det överskrids lika ofta som det underskrids av värdena i det givna materialet. Medianen av en mängd tal är att antalet tal större än medianen är lika med antalet tal mindre än medianen.

De låga medianvärdena tyder på att de flesta nationalparksbesökare har låga utgifter när de vistas i Tivedenområdet. Median för boendeutgifter i Laxå kommun är 253 sek. Askersund har en median av 250 sek och Karlsborg en median av 183.5 sek. Median för mat, restaurang och café är ännu lägre med 125 sek för Laxå kommun, 200 sek för Askersunds kommun och 143 sek för Karlsborgs kommun. När det gäller transporter är svaren väldigt spridda. Transportutgifter i Laxå kommun har en median av 86 sek, Askersund en median av 70 sek och Karlsborg en median av 67 sek.

Respondenterna fick uppskatta sin betalningsvilja, det vill säga det högsta belopp man kan tänka sig att spendera under ett besök i Tivedenområdet (inklusive nationalparken). Resultaten redovisas i figur 38 med kategorier enligt de svarandes svar. 130 enkättagare besvarade frågan om betalnings vilja; nästan en fjärdedel av besökarna i Tivedens nationalpark skulle vara beredda att betala mellan 501-1500 sek, medan 18 procent skulle vara redo att betala mellan 301 sek - 500 sek, samt 17 procent mellan 1501 - 3000 sek. Svaren om betalningsvilja är mycket spridda vilket gör det svårt att specificera antal kronor. Dyliga frågor är svåra att tolka och besvara. Det som kan noteras är att 67 procent av nationalparksbesökare inte är villiga att betala mer än 1500 sek för deras vistelse i Tivedenområdet och nationalparken.

Figur 38: Besökarnas betalningsvilja. Om du skulle uppskatta din betalningsvilja, det vill säga det högsta belopp du kan tänka dig spendera för besöket du gjorde i Tivedenområdet (inklusive nationalpark). Hur mycket är det?

7 Kommentarer till undersökningen

Utifrån de resultat som presenterats i denna rapport, kan vi konstatera att besökare i Tivedens nationalpark i genomsnitt är mycket nöjda med sitt besök i parken och i det omkringliggande området. Tiveden är en typisk lantlig destination och nationalparkens sköna natur lockar besökare till området. Sverige generellt lockar besökare i hög utsträckning just på grund av sin natur som anses som vacker med en unik orörd natur som är tillgänglig för alla (VisitSweden Brand Tracking, 2016). Naturbaserad turism är således viktig för svensk besöksnäring. Många aktörer inom svensk besöksnäring lyfter fram *”behoven av att säkra tillgången till attraktiv natur, där det samtidigt är möjligt att bedriva kommersiell verksamhet för besöksnäringens företag”* (SOU 2017:95, s.271). En konkurrenskraftig naturbaserad destination i Sverige kommer att behöva tillgång till kompetens och god transportinfrastruktur utöver hållbar miljöförvaltning. En destinations konkurrenskraft ligger inte bara hos de fysiska resurserna som kan ge den en komparativ fördel över andra destinationer (i.e., skön natur). En destinations konkurrenskraft innebär även utvecklingen och underhållet av dessa naturresurser som turistprodukter. Tivedens attraktiva naturmiljö är alltså en viktig resurs att bevara och lyfta genom välplanerad infrastruktur, kreativ produktutveckling och god förvaltning för den lokala turismnäringen.

Utmaningen för Tivedens turistföretag samt kommunerna är att få flera besökare i nationalparken att tillbringa mer tid och pengar i Tivedenområdet. Tivedens nationalpark har en bra dragningskraft för att locka turister till destinationen men utveckling av faciliteter (som restauranger) krävs för att uppmuntra och övertyga nationalparksbesökare att även tillbringa tid och spendera mer pengar i området. Enligt undersökningens resultat kan stödjande infrastruktur tilltala nationalparksbesökare att tillbringa tid i det omkringliggande området utvecklas i Tivedenområdet.

Undersökningens resultat antyder att stödjande infrastruktur i Tivedenområdet kan bli bättre särskilt när det gäller infrastruktur för att ta sig till och från parken från olika platser inom Tivedenområdet. Utan alternativa transportsätt kommer Tivedens nationalpark troligtvis att kvarstå främst som ett resmål för de med bil eller husvagn. Turistbussen och tågstationen i Laxå är viktiga resurser att utveckla och dra nytta av för att locka olika segment av turister. Ett bättre utbud av restauranger, caféer och fikaplatser skulle uppmuntra flera nationalparksbesökare att tillbringa längre tid i området under deras korta besök från hem eller under deras resor. Detta är dock en svårare utmaning för en destination att hantera.

Undersökningen av nationalparksbesökarnas handlingar och attityder när de vistas i det närliggande området ger intressanta insikter till utvecklingen av produkter, infrastruktur samt marknadsföringsstrategier som kan användas för att ansluta en känd attraktion på ett bättre sätt till omgivande område. Med ökningen av besökare till Sveriges nationalpark kommer detta att vara viktigt. Man får dock i den undersökningen en ofullständig bild av besökarna i just Tivedenområdet. Intressant vore därför att jämföra besökarna i Tivedenområdet med besökarna i nationalparken för att se om det finns skillnader i deras handlingar och attityder gentemot områdets olika faciliteter, varor och infrastrukturer.

Antalet besökare i Tiveden nationalpark har ökat under de sista åren och detta verkar även skapa en oro bland besökarna att nationalparken ska påverkas negativt. Kommentarer att låta naturen vara ifred är i kontrast till andra kommentarer som påvisar ett behov av utökade faciliteter som parkeringsplatser och skyltar i Tivedens nationalpark. Hållbar turism kommer att innebära en balans mellan utvecklingen av infrastruktur och faciliteter i parken för att bemöta ett växande antal turister och bevarandet av naturens karaktär för att uppehålla kvaliteten av besökarnas upplevelse.

Det ökande besökarantalet i nationalparken kan troligtvis hanteras genom utveckling och marknadsföring av cykel- och vandringsleder av högkvalitet med bra skyltning i andra områden inom Tiveden. Eftersom nationalparksbesökare uppskattar vandring och naturupplevelser samt söker ensamhet och tystnad, finns möjligheten att locka dem till andra fina naturområden i Tivedenområdet, till exempel naturreservat.

Med en besökarundersökning kan turistnäringen få bättre kunskap om turisterna som vistas i området. Tivedens nationalpark är en populär destination för familjer, är nära till bostadsområde och lätt tillgängligt – om man har egen bil -från huvudvägar. Att drygt hälften av alla besökare i Tivedens nationalpark 2018 var förstagångs-besökare reflekterar parkens ökande popularitet. Tiveden är mycket populär hos utländska besökare, särskilt tyskar. Nationalparken samt Tivedenområdet identifierades dock inte särskilt som ett förstahands-resmål i Sverige av utländska besökare. Resultaten antyder att en märkbar andel utländska besökare hittar Tivedens nationalpark av en slump under sin semesterresa. Eftersom informationstavlor i området och vid huvudentrén är viktiga informationskällor, verkar det som att bra marknadsföring och skyltning i den närliggande regionen lockar utländska turister som reser till Tiveden med personbil och husvagn. Strategin för att locka besökare på resande fot skulle kunna utvecklas ännu mer med tanke på att sociala medier inte verkar bidra till Tivedens nationalparks kännedom.

Fast nationalparken ligger i Örebro län, så är det färre besökare från detta län i jämförelse med Västra Götaland som de flesta besökarna kommer ifrån. Det antyder att turismmarknadsföringen av Tiveden i Västra Götaland är god. De flesta svenska besökare i Tivedens nationalpark vistas i parken under en dagsutflykt från deras permanenta bostad, även med motiven att må bra och ta hand om sin hälsa, vilket speglar parkens syfte som ett rekreationsområde i en tätbefolkad del av Sverige. Svenska nationalparksbesökare visar ett någorlunda större intresse för att besöka små orter i Tivedenområdet. Detta antyder att de troligtvis skulle lättare kunna lockas till orter som naturreservat och mindre byar i Tivedenområdet än utländska besökare.

8 Referenser

Ankre, R., & Reinius, S. W. (2010). Methodological perspectives: The application of self-registration cards in the Swedish coasts and mountains. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 10(1), 74-80.

Fredman, P. (2014). *Besökarundersökning i Tivedens nationalpark sommaren 2013*. Östersund: ETOUR, Mittuniversitetet.

Fredman, P., Romild, R., Emmelin, E., & Yuan, M. (2009). Non-compliance with on-site data collection in outdoor recreation monitoring. *Visitor Studies*, 12(2), 164–181.

Fredman, P., & Wikström, D. (2015). *Besök och besökare i Fulufjällets nationalpark sommaren 2014 (med jämförelser åren 2001 och 2003)*. Östersund: ETOUR, Mittuniversitetet.

Kajala, L., Almik, A., Dahl, R., m. fl. (2007). *Visitor monitoring in nature areas. A manual based on experiences from the Nordic and Baltic countries*. Stockholm: The Swedish Environmental Protection Agency.

Naturvårdsverket (2017). *Skötselplan för Tivedens nationalpark*. Stockholm: Naturvårdsverket.

Statens Offentliga Utredningar (2017:95). *Ett land att besöka - En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring*. Stockholm: Näringsdepartementet.

VisitSweden Brand Tracking (2016), *Den globala resenärens bild av Sverige som land och resmål*. Stockholm. Hämtade från (Januari 2018):

http://partner.visitsweden.com/Documents/Den%20globala%20resen%C3%A4rens%20bild%20av%20Sverige_FINAL.pdf

Vuorio, T. (2003). *Information on recreation and tourism in spatial planning in the Swedish mountains – methods and need for knowledge* (Licentiate thesis). Department of Spatial Planning, Blekinge Institute of Technology, Blekinge and ETOUR, Mid Sweden University, Östersund.

Wall Reinius, S. (2009). *Protected attractions: Tourism and wilderness in the Swedish Mountain Region* (PhD thesis). Faculty of Social Sciences, Stockholm University, Stockholm.

9 Bilagor

Bilaga 1: Skylt om besökarundersökning

*Välkommen till Tiveden! * Welcome to Tiveden! * Willkommen in Tiveden!*

Viktigt!

Projekt Besöksvänliga Tiveden och Länsstyrelsen i Örebro län genomför sommaren 2018 en besökarundersökning i Tivedens nationalpark. Vi samlar information om upplevelsen av **nationalparken** och även om det **omkringliggande Tivedenområdet**. Detta för att på bästa sätt förvalta nationalparken och utveckla omkringliggande besöksnäring.

Vi ber dig därför registrera dina kontaktuppgifter på ett av våra kort så att vi kan skicka dig ett frågeformulär till din e-post adress.

Vi är tacksamma för att du medverkar i undersökningen!

Vänligen lämna det ifyllda kortet till personalen eller i lådan!

Visitor survey

Please help us gather information about visitors' experience of the national park and of the surrounding Tiveden area. This is for managing the national park in the best possible way and for developing the area's tourism industry.

Please fill in a registration card so that we can send you a questionnaire at your e-mail address.
Leave the card with the staff or in the box!

Besucherbefragung

Bitte helfen Sie uns, Informationen über Erlebnisse von Besuchern des Tiveden Nationalpark und den umliegenden Gebieten zu sammeln. Dies ermöglicht es, den Nationalpark so gut wie möglich zu verwalten sowie die Tourismusindustrie dieser Region weiterzuentwickeln.

Bitte füllen Sie eine Registrierungskarte aus, damit wir Ihnen einen Fragebogen an Ihre E-Mail-Adresse senden können.
Hinterlassen Sie die ausgefüllte Karte beim Personal oder in den Kasten!

Mer information/More information/Mehr Informationen:

Sebastian Sjöberg
Projektledare Besöksvänliga Tiveden
Laxå Kommun
695 80 Laxå, Sweden
072-453 89 34, 0584-47 31 00
sebastian.sjoberg@laxa.se

Bilaga 2: Skylt om dataskydd

Forskning och Dataskydd

Forskningen bedrivs i samarbete med Mittuniversitet. Mittuniversitet jobbar aktivt med dataskydd, bl.a. att se till att de system, molntjänster eller andra ställen som används för att samla in, bearbeta eller spara personuppgifter är utformade så att den nya dataskyddsförordningen upprätthålls. Alla uppgifterna vi samlar kommer att hållas konfidentiella.

Det kommer alltid att finnas möjligheten att återkalla sitt samtycke. Man gör det genom att kontakta ansvarig för studien vid ETOUR forskningscentrum, Mittuniversitetet. Dina kontakt- och personuppgifter kommer då att tas bort från vår databas och studien.

Research and Data Protection

The research is conducted in collaboration with Mid-Sweden University. Mid-Sweden University actively works with data protection, which means ensuring that the systems, cloud services, or other places used to collect, process or save personal data are designed to conform to the new General Data Protection Regulation. All the information we collect will be kept confidential.

There will always be a possibility to withdraw your consent. You can do this by contacting the responsible researcher at the ETOUR research center, Mid-Sweden University. Your contact and personal information will then be erased from our database and the study.

Forschung und Datenschutz

Die Forschung wird in Zusammenarbeit mit der Mid-Sweden Universität durchgeführt. Die Mid-Sweden Universität arbeitet aktiv mit Datenschutz. Dies bedeutet, dass die Systeme, Cloud-Dienstleistungen oder andere Plattformen, auf denen personenbezogene Daten gesammelt, bearbeitet, oder gespeichert werden, so angepasst sind, dass sie der neuen Datenschutzverordnung entsprechen. Alle Informationen, die von uns gesammelt werden, werden vertraulich behandelt.

Sie haben jederzeit die Möglichkeit, Ihre Zustimmung wieder zurückzuziehen. Dies tun Sie, in dem Sie Kontakt mit dem/der verantwortlichen Forscher(in) des ETOUR Forschungszentrums an der Mid-Sweden University aufnehmen. Ihre Kontaktdaten und persönlichen Informationen werden dann aus unserer Datenbank und unserer Studie gelöscht.

Ansvarig för studien/Responsible for research/ Verantwortlich für die Studie:

Solène Prince, PhD
Mid-Sweden University/ ETOUR
Kunskapens väg 1
SE-831 25 Östersund
solene.prince@miun.se
(+46) 0706900712

PART OF MID SWEDEN UNIVERSITY

Bilaga 3: Självregistreringskort

Besökarstudie / Visitor survey / Besucherbefragung

Vänligen fyll i ett kort per person som är över 15 år.
Please fill in one card per person of age 15 or above.
Bitte füllen Sie eine Karte pro Person über 15 Jahre aus

Ifyllt/Filled in/
Ausgefüllt am:

Dag/Day/Tag **Månad/Month/Monat**

Klockslag/Time/Uhrzeit

Ditt födelseår/Your year of birth/Ihr Geburtsjahr: _____

Land/Country/Land: _____

Postnummer/Postal code/Postleitzahl: _____

Man/Male/Männlich **Kvinna/Female/Weiblich**

Vi önskar ställa dig frågor om ditt besök i Tiveden (nationalparken och närområdet) med ett frågeformulär som skickas till din e-post.

We would like to ask you questions about your visit to Tiveden (the National Park and the surrounding area) with a questionnaire sent to your e-mail.

Wir möchten Sie gerne zu Ihrem Aufenthalt im Tiveden (den Nationalpark und die umliegende Region) befragen, und Ihnen einen Fragebogen per e-mail zusenden.

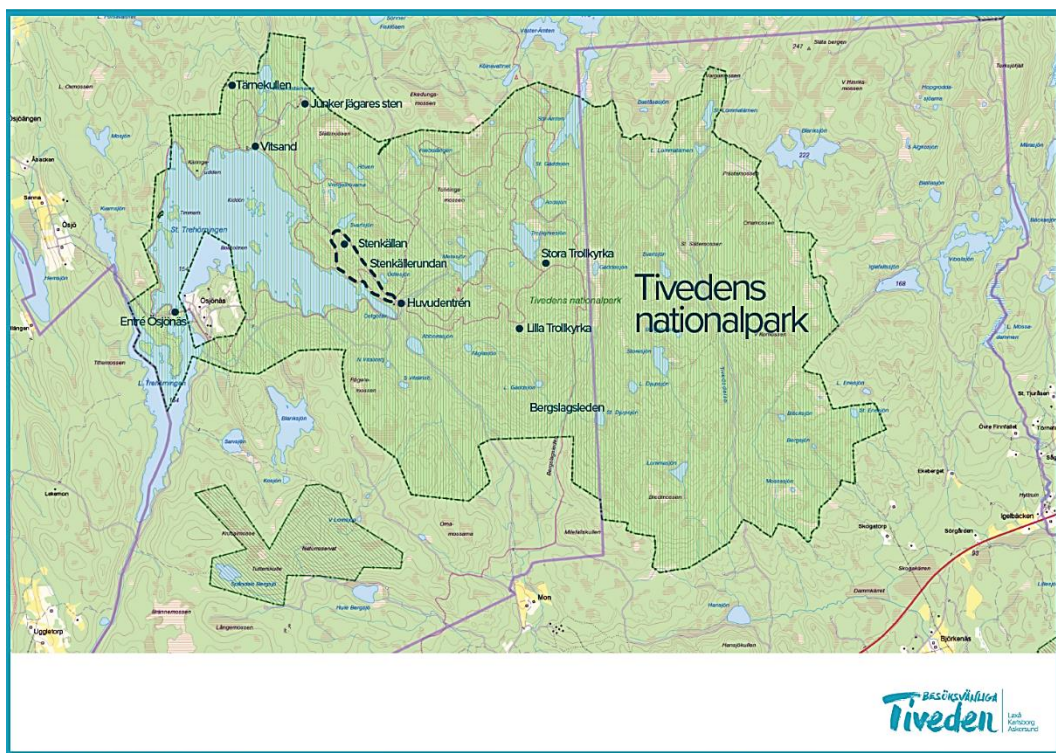
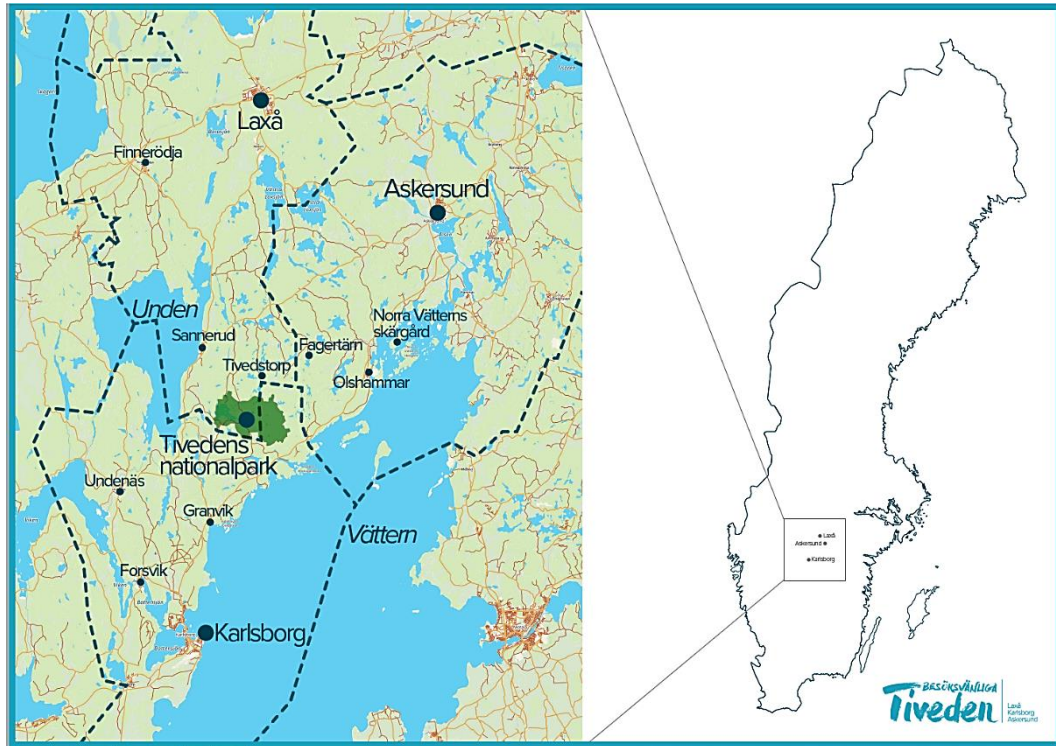
e-post/e-mail: _____

Språk/Language/Sprache: **Svenska** **English** **Deutsch**

Jag samtycker att min e-postadress och uppgifter används i projektet
 I agree that my e-mail address and information is used in this project
 Ich stimme zu, das meine E-Mail Adresse und Information im Projekt verwendet wird

Tack! / Thank you! / Vielen Dank!

Bilaga 4: Kartor av Tivedens nationalpark och Tivedenområdet

Bilaga 5: E-post inbjudan

Till dig som besökt Tivedenområdet och Tivedens nationalpark,

Projekt Besöksvänliga Tiveden och Länsstyrelsen i Örebro län genomför sommaren 2018 en besökarundersökning i Tivedens nationalpark.

Du som får detta brev har nyligen besökt Tivedens nationalpark och där fyllt i ett kontaktkort för att delta i en uppföljande enkätundersökning. Syftet med undersökningen är att samla information om upplevelsen av nationalparken och även om det omkringliggande Tivedenområdet. Detta för att på bästa sätt förvalta nationalparken och utveckla omkringliggande besöksnäring. Läs mer om projektet på <https://www.tiveden.se/besoksvanliga-tiveden/>. Du kan också kontakta projektledaren g om du har frågor (sebastian.sjoberg@laxa.se).

Svara på frågorna så gott du kan, alla svar är lika värdefulla! Enkäten tar ca 15-20 minuter att besvara.

Klicka här för att komma till frågeformuläret: **LÄNK TILL FRÅGEFORMULÄRET**

Bästa hälsningar,
Sebastian Sjöberg

Projektledare Besöksvänliga Tiveden
Laxå kommun
695 80 Laxå
072-453 89 34, 0584-47 31 00
sebastian.sjoberg@laxa.se

Bilaga 6: Frågeformulär

VÄLKOMMEN TILL EN BESÖKARUNDERSÖKNING OM TIVEDEN

Tack för att du tar dig tiden att besvara enkäten. Det är möjligt att göra uppehåll och återvända vid ett senare tillfälle, men bäst är om du besvara alla frågor vid ett tillfälle.

Vissa frågor är svårare att besvara exakt, men vi ber dig svara så uppriktigt som möjligt. Dina svar är viktiga och behövs! Syftet med undersökningen är att samla information om upplevelsen av nationalparken och även om det omkringliggande Tiveden området. Detta för att på bästa sätt förvalta nationalparken och utveckla omkringliggande besöksnäring.

Läs mer om projektet på <https://www.tiveden.se/besoksvanliga-tiveden>. Du kan också kontakta projektledaren om du har frågor (sebastian.sjoberg@laxa.se).

Forskning och dataskydd

Forskningen bedrivs i samarbete med Mittuniversitet. Mittuniversitet jobbar aktivt med dataskydd, bl.a. att se till att de system, molntjänster eller andra ställen som används för att samla in, bearbeta eller spara personuppgifter är utformade så att den nya dataskyddsförordningen upprätthålls. Alla uppgifterna vi samlar kommer att hållas konfidentiella.

Det kommer alltid att finnas möjligheten att återkalla sitt samtycke. Man gör det genom att kontakta ansvarig för studien vid ETOUR forskningscentrum, Mittuniversitetet. Dina kontakt- och personuppgifter kommer då att tas bort från vår databas och studien. Läs mer om personuppgiftshantering och dataskyddsförordning vid Mittuniversitet på <https://medarbetarportalen.miun.se/gemensamt/personuppgiftshantering/>

Ansvarig för studien:
Solène Prince, PhD
Mid-Sweden University/ ETOUR
Kunskapens väg 1
SE-831 25 Östersund
solene.prince@miun.se
(+46) 0706900712
www.miun.se/etour

A. Inledningsvis några generella frågor om dig och din senaste vistelse i Tivedens nationalpark

1. Vilket år är du född?

- 2000
- ...
- 1900

2. Jag är: (Vänligen kryssa för en)

- Kvinna
- Man
- Annat

3. Vilket land är du permanent bosatt i?

- Sverige
- Norge
- Finland
- Danmark
- Tyskland
- Belgien
- Nederländerna
- Polen
- Storbritannien
- USA
- Annat. Vänligen ange:

4. Till dig som bor i Sverige, vänligen ange i vilket län du bor i:

- Blekinge
- Dalarna
- Gotland
- Gävleborg
- Halland
- Jämtland
- Jönköping
- Kalmar
- Kronoberg
- Norrbotten
- Skåne
- Stockholm
- Sörmland
- Uppsala
- Värmland
- Västerbotten
- Västernorrland
- Västmanland
- Västra Götaland

- Örebro
- Östergötland

5. Har du besökt Tivedens nationalpark tidigare? (Vänligen kryssa för en)

- Det var mitt första besök
- 1 gång
- 2-3 gånger
- 4-5 gånger
- 6 gånger eller mer

6. Hur många personer ingick i ditt sällskap vid ditt senaste besök i Tivedens nationalpark? (Vänligen ange antalet)

Vuxna (inklusive dig själv)

- 1
- 2
- ...
- 10
- >10

Barn (Under 18)

- 1
- 2
- ...
- 10
- >10

7. Under mitt senaste besökte i Tivedens nationalpark var jag tillsammans med...

(Vänligen kryssa för en)

- Familjen/partner
- Andra släktingar
- Skolklass/förskolegrupp
- Vänner/bekanta
- Kollegor/arbetskamrater
- Gruppresan
- Annat. Vänligen ange:

8. Vilket av följande alternativ stämmer bäst in på ditt senaste besök i Tivedens nationalpark? (Vänligen kryssa för en)

- Kort vistelse (som en dagsutflykt eller en övernattnings) från min permanenta bostadsort
- Kort vistelse (som en dagsutflykt eller en övernattnings) från mitt fritidshus/sommarstuga
- Huvudsakligt resmål under semesterresa
- Ett av flera resmål under semesterresa
- Annan typ av utflykt/resa, vänligen ange

9. Var ditt senaste besök i Tivedens nationalpark planerat i förväg?

(Vänligen kryssa för en)

- Ja
- Nej

10. Hur färdades du till och från Tivedens nationalpark på ditt senaste besök där?

(Du kan välja flera alternativ)

- Personbil
- Hyrbil
- Husbil
- Motorcykel/moped
- Tivedens turistbuss
- Cykel
- Kollektivtrafik
- Till fots
- Häst
- Annat. Vänligen ange:

11. Hur viktiga var nedanstående informationskällor när du planerade ditt senaste besök i Tivedens nationalpark? (Vänligen kryssa för en siffra för varje påstående)

1. Inte alls viktigt
2. Ganska oviktigt
3. Varken eller
4. Ganska viktigt
5. Mycket viktigt

Hemsidor på internet

Tiveden.se

Sociala medier

Turistbyrå/broschyr

Resehandbok/karta

Informationscentralen vid huvudentrén

Tips från vän, släkting eller bekant

TV, radio, dagstidning

Tidskrift, fackpress

Informationstavlor i området/vägs skylt

Egen kännedom av platsen sedan tidigare

Annan. Vänligen ange vilken/vilka annan/andra informationskälla(or) var viktig(a) när du planerade ditt senaste besök i Tivedens nationalpark:

12. Är det någon information om Tivedens nationalpark du saknar?

(Vänligen kryssa för en)

- Nej
- Ja. Vänligen ange vad du saknar

13. Hur viktiga är följande aktiviteter för dig när du besöker en nationalpark överhuvudtaget? (Vänligen kryssa för en siffra för varje påstående)

1. Inte alls viktigt
2. Ganska oviktigt
3. Varken eller
4. Ganska viktigt
5. Mycket viktigt

Vandring

Bad

Ridning

Cykling

Tältning/camping

Terränglöpning

Fågelskådning/naturstudier

Elda/grilla

Fiske

Paddling/båt

Geo-caching (skattjakt med GPS)

Guidad tur

Naturutställningar

Annan. Vänligen ange vilken/vilka annan/andra aktivitet(er) är viktig(a) för dig när du besöker en nationalpark överhuvudtaget:

14. Vilken eller vilka aktiviteter ägnade du dig åt under ditt senaste besök i Tivedens nationalpark? (Du kan välja flera alternativ)

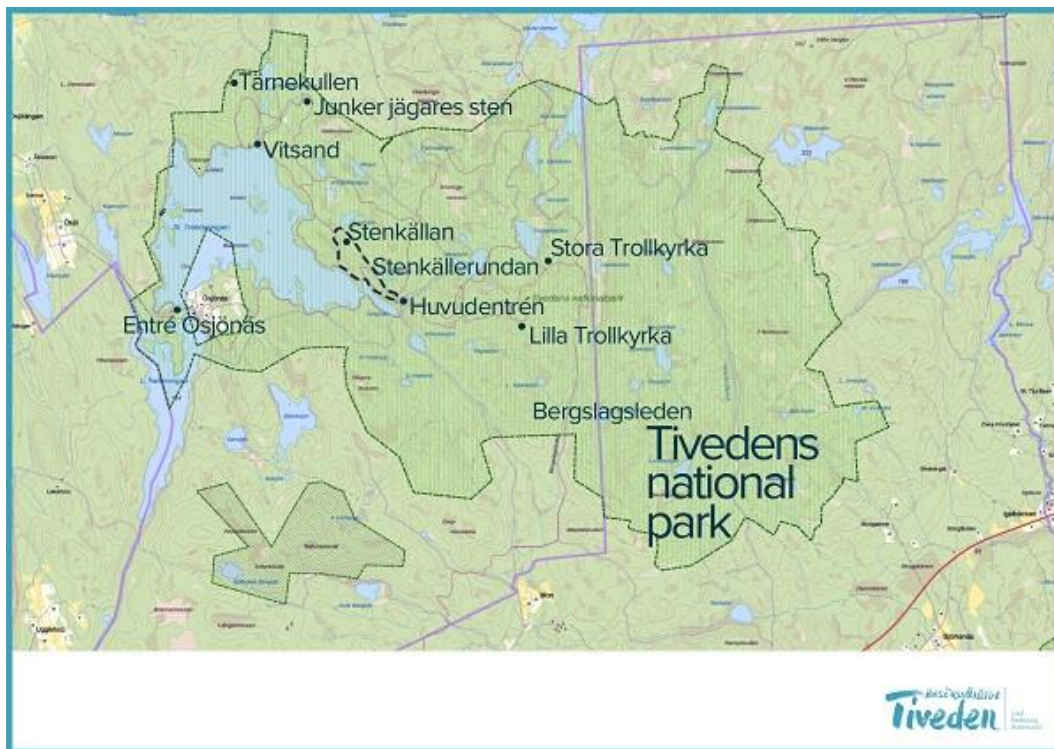
- Vandring
- Bad
- Ridning
- Cykling
- Tältning/camping
- Terränglöpning
- Fågelskådning/naturstudier
- Elda/grilla
- Fiske
- Paddling/båt
- Geo-caching (skattjakt med GPS)
- Guidad tur
- Naturutställningar
- Annan. Vänligen ange

15. Finns det någon aktivitet du skulle vilja ägna dig åt i Tivedens nationalpark som inte är tillåten eller möjlig att utöva idag?

(Vänligen kryssa för en)

- Nej
- Ja. Vänligen ange vilken/vilka aktivitet(er)

16. Här nedans finns en karta över Tiveden nationalpark.

Vilka av följande platser och vandringsleder besökte du på ditt senaste besök i Tivedens nationalpark? (Du kan välja flera alternativ)

- Stenkällerrundan
- Trollkyrkorundan
- Bergslagsleden
- Vitsand
- Tärnekullen
- Stigmanspasset
- Huvudentrén/informationscenter
- Junker jägares sten
- Stenkälla (platsen)
- Lilla Trollkyrka
- Stora Trollkyrka
- Annan. Vänligen ange

17. Hur viktiga var följande motiv när du tog ditt senaste beslut att besöka Tivedens nationalpark? (Vänligen kryssa för en siffra för varje påstående)

1. Inte alls viktigt
2. Ganska oviktigt
3. Varken eller
4. Ganska viktigt
5. Mycket viktigt

Att utöva min hobby
Att få motion och träning
Att ta hand om min hälsa och må bra
Att koppla bort från vardagen
Att uppleva lugnet och stillhet
Att uppleva en känsla av frihet
Att uppleva naturens skönhet
Att uppleva en ren och oförorenad miljö
Att lära mig nya saker
Att lära mina barn nya saker
Att stimulera min kreativitet
Att upptäcka nya platser
Att vara med min familj och släkt
Att vara med mina vänner och bekanta
Att möta nya människor

Annat. Vänligen ange vilket/vilka annat/andra motiv var viktigt(a) för dig när du tog ditt senaste beslut att besöka Tivedens nationalpark:

18. I vilken utsträckning upplevde du följande under ditt senaste besök i Tivedens nationalpark? (Vänligen kryssa för en siffra för varje påstående)

1. Inte alls
2. I någon mån
3. Delvis
4. I ganska hög grad
5. I mycket hög grad

Trängsel
Att det är rent och snyggt
Lugn och fridfull karaktär
Möjlighet att hålla sig frisk
Få bättre kunskap om platsen och naturen
Vyer/utsikt
Fysisk aktivitet
Socialt umgänge med andra

Annat. Vänligen ange vad mer du upplevde under ditt senaste besök:

19. Instämmer du i följande påståenden om ditt senaste besök i Tivedens nationalpark? (Vänligen kryssa för en siffra för varje påstående)

1. Tar helt och hållet avstånd
2. Tar avstånd
3. Varken eller
4. Håller med
5. Håller helt och hållet med
6. Ingen åsikt/Vet ej

Det var lätt att hitta till Tivedens nationalpark
Det var lätt att ta sig till Tivedens nationalpark
Det var lätt att hitta i Tivedens nationalpark

20. Vänligen skriv

Namnet av orten (byn eller staden) där du befann dig natten innan du vistades i Tivedens nationalpark

Namnet av orten (byn eller staden) där du befann dig natten efter du vistades i Tivedens nationalpark

21. Ungefär hur länge varade ditt senaste besök i Tivedens nationalpark? (Om vistelsen du gjorde var kortare än en hel dag (24 timmar), vänligen ange då istället antal timmar)

Dagar:

Timmar:

22. Hur upplevde du mängden av följande utbud på ditt senaste besök i Tivedens nationalpark? (Vänligen kryssa för en siffra för varje påstående)

1. Mycket dåligt
2. Dåligt
3. Varken eller
4. Bra
5. Mycket bra
6. Ingen åsikt/Vet ej

Markerade vandringsleder

Markerade cykelleder

Markerade ridleder

Spänger/trappor

Informationsskyltar

Tältplatser

Toaletter

Grill- och Rastplatser

Parkeringsplatser

Soptunnor

Anpassning för funktionsnedsatta

Vägvisning

Bänkar och bord

Guidade turer

Entréer

Vindskydd och raststugor

Ledskyltningar

23. Vad anser du bör göras för att Tivedens nationalpark ska bli mer attraktiv att besöka när det gäller mängden av ovanstående utbud? Vänligen skriv kortfattat

24. Hur upplevde du kvaliteten av följande utbud på ditt senaste besök i Tivedens nationalpark? (Vänligen kryssa för en siffra för varje påstående)

1. Mycket dåligt
2. Dåligt
3. Varken eller
4. Bra
5. Mycket bra
6. Ingen åsikt/Vet ej

Markerade vandringsleder

Markerade cykelleder

Markerade ridleder

Spänger/trappor

Informationsskyltar

Tältplatser

Toaletter

Grill- och Rastplatser

Parkeringsplatser

Soptunnor

Anpassning för funktionsnedsatta

Vägvisning

Bänkar och bord

Guidade turer

Entréer

Vindskydd och raststugor

Leds kyltningar

25. Vad anser du bör göras för att Tivedens nationalpark ska bli mer attraktiv att besöka när det gäller kvaliteten av ovanstående utbud? Vänligen skriv kortfattat

26. Instämmer du i följande påståenden när det gäller ditt senaste besök i Tivedens nationalpark? (Vänligen kryssa för en siffra för varje påstående)

1. Tar helt och hållet avstånd
2. Tar avstånd
3. Varken eller
4. Håller med
5. Håller helt och hållet med
6. Ingen åsikt/Vet ej

Mitt senaste besök i Tivedens nationalpark var prisvärt

På det hela taget är jag mycket nöjd med min vistelse i Tivedens nationalpark

Mina förväntningar av Tivedens nationalpark har överträffats

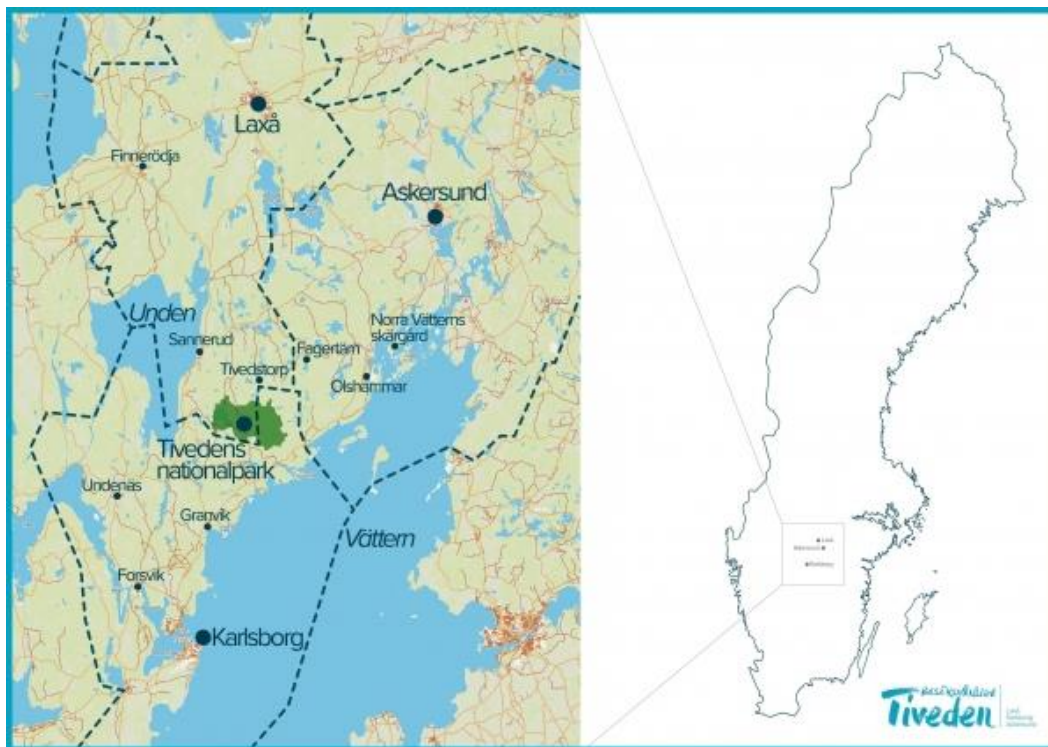
Jag avser att komma tillbaka till Tivedens nationalpark inom två år

Jag tänker uppmuntra vänner och släkt att besöka Tivedens nationalpark

Jag har Tivedens nationalpark som förstahandsval vid val av resmål till en national park i Sverige

B. Nu följer några frågor om din vistelse i Tivedenområdet.

Tivedenområdet är området runt Tivedens nationalpark. Området omfattar Laxås, Karlsborgs och Askersunds kommuner. Se bifogad karta.

27. Enligt kartan, tillbringade du någon tid i Tivedenområdet i samband med ditt senaste besök i Tivedens nationalpark (utöver själva resan genom området)?

(Vänligen kryssa för en)

- Jag bor permanent i Tivedenområdet
- Nej
- Ja

28. Vilket av följande alternativ stämmer bäst in på ditt senaste besök i Tivedenområdet?

(Vänligen kryssa för en)

- Kort vistelse (som en dagsutflykt eller en övernattnig) från min permanenta bostadsort
- Kort vistelse (som en dagsutflykt eller en övernattnig) från mitt fritidshus/sommarstuga som ligger utanför Tivedenområdet
- På semester i mitt fritidshus/sommarstuga i Tivedenområdet
- Huvudsakligt resmål under semesterresa
- Ett av flera resmål under semesterresa
- Annan typ av utflykt/resa. Vänligen ange

29. Var din senaste vistelse i Tivedenområdet planerad i förväg? (Vänligen kryssa för en)

- Ja
- Nej

30. Vänligen skriv

Namnet av orten (byn eller staden) där du befann dig **natten innan** du vistades i Tivedenområdet

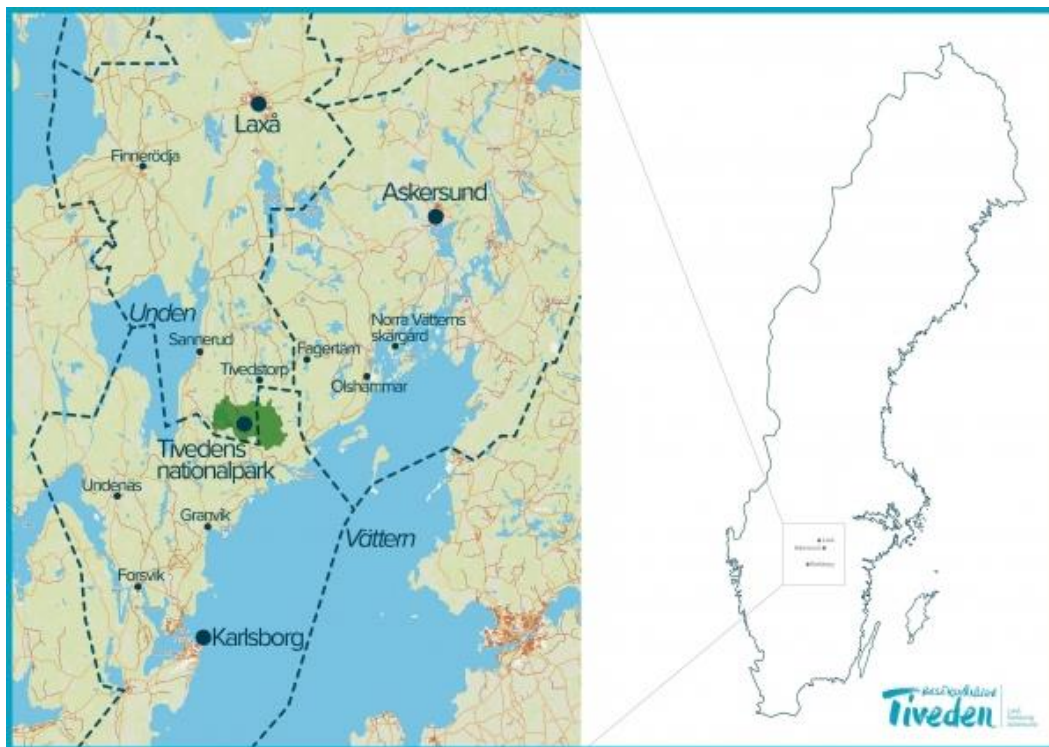
Namnet av orten (byn eller staden) där du befann dig **natten efter** du vistades i Tivedenområdet

31. Här nedans finns kartan över Tivedenområdet. Vilka av följande platser besökte du under din senaste vistelse i Tivedenområdet? (Du kan välja flera alternativ)

- Hamnen i Askersund
- Norra Vätterns skärgård
- Vandringsled/naturreservat i anslutning till norra Vätterns skärgård.
- Fagertärn
- Olshammar/Aspa Bruk
- Hamnen/Göta kanal i Karlsborg
- Karlsborgs Fästning
- Forsvik
- Granvik
- Udenäs
- Centrala Laxå
- Sannerud
- Finnerödja
- Tivedstorp
- Annan. Vänligen ange

32. Följande områden är markerade på kartan:

- Tivedens nationalpark
- Laxås kommun
- Askersunds kommun
- Karlsborgs kommun

Tänk nu på din senaste resa under vilken du besökte Tivedenområdet och Tivedens nationalpark. Ange hur lång tid du vistades i respektive område (Om vistelsen du gjorde var kortare än en hel dag (24 timmar), vänligen ange då istället antal timmar).

Tivedens nationalpark: ____ dagar ____ timmar

Laxås kommun: ____ dagar ____ timmar

Askersunds kommun: ____ dagar ____ timmar

Karlsborgs kommun: ____ dagar ____ timmar

33. Vilka av följande boendessätt använde du under din senaste vistelse i Tivedenområdet? (Du kan välja flera alternativ)

- Hotell
- Vandrarhem
- Stuga
- Campingplats
- Bed and breakfast
- Air BnB
- Hos släkt eller vänner
- Camping utanför en campingplats
- Gäller inte
- Annat. Vänlig ange

34. Vilka av följande transportsätt använde du i Tivedenområdet under ditt senaste besök där? (Du kan välja flera alternativ)

- Personbil
- Husbil
- Hyrbil
- Motorcykel
- Tivedens turistbuss
- Cykel
- Kollektivtrafik
- Till fots
- Häst
- Annat. Vänlig ange

35. Förutom att besöka nationalparken, vilka andra aktiviteter ägnade du dig åt i Tivedenområdet på ditt senaste besök där? (Vänligen skriv de viktigaste aktiviteter du ägnade åt i Tivedenområdet under din senaste vistelse)

C. Nu följer några frågor om dina ekonomiska utgifter du hade i samband med din vistelse i Tivedens nationalpark samt området (Se bifogade karta av Tivedenområdet)

36. Tänk nu på de ekonomiska utgifterna du hade i samband med ditt senaste besök i Tivedenområdet samt Tivedens nationalpark. Även om det är svårt att exakt minnas, vänligen försök att ange de ungefärliga beloppen för respektive område. När du svarar, vänligen tänk på följande:

- Om ni var flera personer i sällskap, räkna då ut din del av utgifterna
- Inkludera även utgifter som någon annan (släkting, arbetsgivare etc.) haft för din räkning
- Ange utgifterna för det område där de betalades
- Ange beloppen i svenska kronor (**1 NOK = 1,10 SEK; 1 EUR = 10 SEK**)
- Lämna "blankt" på de raderna där du inte haft några utgifter
- Om du deltog i en organiserad resa, uppge det totala belopp du betalade för resan i den efterföljande frågan

Tivedens nationalpark/Laxå kommun/Askersunds Kommun/Karlsborgs kommun:

- Boende
- Mat, restaurang, café mm
- Shopping (utöver mat)
- Aktiviteter
- Transporter (drivmedel, bilhyra, tåg, buss, mm)
- Övrigt
- Jag deltog i en organiserad paketresa och betalade sammanlagt

37. Om du skulle uppskatta din betalningsvilja, det vill säga det högsta belopp du kan tänka dig att spendera för ditt besök i Tivedenområdet (inklusive nationalparken). Hur mycket är det?

Jag skulle maximalt vara villig att spendera cirka _____ kronor för detta besök i Tivedenområdet.

D. Nu följer några frågor om din upplevelse av Tivedenområdet

38. Hur upplevde du mängden av följande utbud i Tivedenområdet under din senaste vistelse där? (Vänligen kryssa för en siffra för varje påstående)

1. Mycket dåligt
2. Dåligt
3. Varken eller
4. Bra
5. Mycket bra
6. Ingen åsikt/Vet ej

Hotell, vandrahem, bed & breakfast

Campingplatser

Stugor

Restauranger

Caféer/fika platser

Turistinformation

Turistbussar

Kollektivtrafik

Barn och familj aktiviteter

Anpassning för funktionsnedsatta

Rastplatser och toaletter

Kulturella aktiviteter

Evenemang

Lokalt producerade varor

Naturupplevelser

Vägvisning och skyltning

Cykelleder

Ridleder

39. Vad anser du bör göras för att Tivedenområdet ska bli mer attraktiv att besöka när det gäller mängden av ovanstående utbud? Vänligen skriv kortfattat

40. Hur upplevde du kvaliteten av följande utbud i Tivedenområdet under din senaste vistelse där? (Vänligen kryssa för en siffra för varje påstående)

1. Mycket dåligt
2. Dåligt
3. Varken eller
4. Bra
5. Mycket bra
6. Ingen åsikt/Vet ej

Hotell, vandrahem, bed & breakfast

Campingplatser

Stugor

Restauranger

Caféer/fika platser

Turistinformation

Turistbussar

Kollektivtrafik

Barn och familj aktiviteter

Anpassning för funktionsnedsatta

Rastplatser och toaletter

Kulturella aktiviteter

Evenemang

Lokalt producerade varor

Naturupplevelser

Vägvisning och skyltning

Cykelleder

Ridleder

41. Vad anser du bör göras för att Tivedenområdet ska bli mer attraktivt att besöka när det gäller kvaliteten av ovanstående utbud? Vänligen skriv kortfattat

42. Vilka ord skulle du använda för att beskriva Tivedenområdet?

Vänligen beskriv kort det som är speciellt i Tivedenområdet för dig

43 Bara några frågor till! Instämmer du i följande påståenden när det gäller ditt senaste besök i Tivedenområdet? (Vänligen kryssa för en siffra för varje påstående)

1. Tar helt och hållet avstånd
2. Tar avstånd
3. Varken eller
4. Håller med
5. Håller helt och hållet med
6. Ingen åsikt/Vet ej

Mitt senaste besök i Tivedenområdet var prisvärt
På det hela taget är jag mycket nöjd med min vistelse i Tivedenområdet
Mina förväntningar av Tivedenområdet har överträffats
Jag avser att komma tillbaka till Tivedenområdet inom två år
Jag tänker uppmuntra vänner och släkt att besöka Tivedenområdet
Jag har Tivedenområdet som förstahandsval vid val av resmål i Sverige

E. Avslutningsvis några frågor om din bakgrund. Vi ställer dem för att jämföra olika grupper av besökare. I redovisningen av undersökningen framgår aldrig vad enskilda personer har svarat.

44. Vilket av följande kategorier beskriver bäst ditt bostadsområde?

(Vänligen kryssa för en)

- 10% Landsbygd med högst ett fåtal hus inom synhåll
- 28% By eller mindre ort på landsbygden
- 21% Mindre stad (upp till ca 50 000 innevånare)
- 16% Medelstor stad (ca 50 000 - 200 000 innevånare)
- 25% Större stad (mer än ca 200 000 innevånare)

45. Ungefär hur stor är ditt hushålls nuvarande sammanlagda disponibla inkomst per månad (efter skatt men inklusive ev. bidrag)? (Vänligen kryssa för en) (NOK = 1,10 SEK; 1 EUR = 10 SEK)

- 7% 15 000 kr eller lägre per månad
- 16% 16 000- 24 000 kr per månad
- 38% 25 000 – 40 000 kr per månad
- 26% 41 000 – 60 000 kr per månad
- 14% 61 000 kr eller mer per månad

46. Vilken är din högsta utbildning? (Vänligen kryssa för en)

- 8% Grundskola (upp till årskurs 9)
- 20% Gymnasium
- 59% Universitet/högskola
- 8% Folkhögskola/Yrkesskola
- 5% Annan typ av utbildning. Vänligen ange

47. Har du en eller flera fysiska funktionsnedsättning/ar (t. ex. nedsatt rörlighet, nedsatt syn, nedsatt hörsel, m.fl.)? (Vänligen kryssa för en)

- 92% Nej
- 8% Ja
- 0% Vet ej

48. Vänligen ange vilken funktionsnedsättning du har

(Vänligen kryssa för det/de alternativ som bäst beskriver din/dina funktionsnedsättning/ar)

- Nedsatt rörlighet
- Nedsatt syn
- Nedsatt hörsel
- Annat

Ett stort tack för din medverkan i undersökningen! Du är välkommen att lämna ytterligare synpunkter eller förslag i fältet nedan.

Hälsningar, Sebastian Sjöberg (sebastian.sjöberg@laxa.se)

Enkäten är nu avslutad. Tack!

Bilaga 7: Öppna frågor om andra alternativ

Fråga 3: Annat land

- Österreich
- Czech republic
- Italy
- Vietnam för tillfälle
- Schweiz
- Schweiz
- Switzerland
- Czech republic
- Österreich
- Österreich
- France
- Österreich
- Spain
- France
- Österreich
- CANADA

Fråga 7: Annat sällskap

- Frisksportarnas Riksläger ordnade denna 7utflykt...Gruppresa

Fråga 8: Annat alternativ som stämmer bäst in med park besöket

- Tvådagars utflykt planerad av min dotter
- Ferienhaus in der Region gebucht
- Stop på vägen hem från resa...med 1 övernattnings i husvagn
- Vi har lite som hobby att besöka olika nationalparker mm,. Ibland övernattnings i vindskydd men oftast dagsetappe
- Bestämde oss för en förlängd helgresa till Tiveden
- förlängd helg
- Zwischenziel auf dem Rückweg zur Fähre in Trelleborg, es ergab sich, dass der Tiveden in der Nähe der Route lag
- Kort vistelse från en camping i närheten
- Ferienhaus in der Nähe
- Passerade området och blev nyfiken
- Eine Woche von meinen zweiwöchentlichen Urlaub
- Kurztrip vom Campngplatz aus
- Passerade på väg till Hjo där en familjemedlem bor.
- Retreat
- Two days staying in a motorhome
- Arbetsbesök
- Arbetsrelaterad, studiebesök,
- För att titta vid Ösjönäs efter en islandshäst som ja fött upp
- husbilsresa
- Weekendresa med två övernattnings i hyrd stuga.
- Enhetsresa
- week end

Fråga 10: Annat transportsätt

- Taxi
- flygplan
- Hyrda bussar

Fråga 11: Viktiga informationskälla

- Vänligen ange vilken/vilka annan/andra informationskälla(or) var viktig(a) när du planerade ditt senaste besök i Tivedens nationalpark:
- Turistbyrå
- Besuch war spontan

- Brochure at the camping site
- Prospekt von der Messe :Reisen und Caravan
- Mündliche Informationen vom Besitzer des Campingplatz Tiveden
- Karta över nationalparken som jag skaffade på turistbyrån i Skövde, där jag bor
- No one
- Broschüre am Campingplatz
- Wanderrouen-App
- bok
- We stayed at Tiveden Camping. The owner Hein has extensive knowledge of the park. He advised us to start with the orange route.
- Hemsidan
- Empfehlungen
- Faltblatt Tiveden NP, erhalten in einer TourismusInformation)
- ADAC Informationsmaterial über schweden
- Internetsuchergebnisse zum Nationalpark
- Printerest
- Dotterns kunskap om området
- Mein Bruder und Prospekt
- Facebook
- Reisebeschreibungen/Wandern in Schweden
- Faltplan vom Park
- Your questions are not applicable. These materials WOULD BE VERY IMPORTANT but they were NOT available and the few material available was not very good
- Omnämmandet av Tiveden i Jan Mårtensons böcker
- Lagerinfo
- Hustru
- Information at campsite
- Bewertungen in Portalen
- Broschyr om parken
- Landkarte
- Lokaltidningen Turistbyrån Naturrummet.
- Vård i parken
- Dutch guidebook to Southern Sweden
- utflykt anordnad av Frisksportarlägret i Karlsborg
- Reiseführer
- -
- webbage, maps, personal at the place
- Unterlagen, die beim Campingplatz Tiveden auslagen; sehr freundliches und hilfreiches Personal beim Haupteingang
- Empfehlung anderer Reisender und Campingplatz Tiveden
- Brochuren
- Scoutlägret dust
- keine
- Nätet och turist information.
- Folk som besökt Tiveden innan och delat på youtube bla.
- Info broshyr på campingen
- Lonely Planet
- Information ifrån personer bosatta i närheten av tiveden
- Jeg har været der mange gange før, så jeg manglede ikke nogle informationskilder.
- Jag hittade den info som behövdes på nätet.
- Info auf den Campingplatz Tiveden
- travel guide
- Den allmänna infon kring Sveriges nationalparker
- Reiseführer
- Erinnerung an die schöne, vor 20 Jahren noch ruhige, märchenhafte Landschaft
- En vän som tipsade, samt uppväxt i närområdet men aldrig besök
- Informationstafeln vor Ort sehr wichtig, Informationsflyer sehr wichtig
- The ANWB book of Sweden (guide-book)
- Alte Tourenbeschreibungen

- Eigene Erfahrungen, Touristik Broschüren
- vandringsguide
- Websites über reizen mit kinder en was zu tun in Schweden
- Prospekte aus der turist information
- Venner
- Neue Broschüre/ Flyer
- Förening
- Den utsökta boken Tivedens nationalpark
- keine
- Empfehlung von Freunden
- Radio
- www.nationalparksofsweden.se/
- Auf die Aussage von meiner Tochter die sich Informiert hat verlassen
- Fick idén från min son som besökt nationalparken.
- karta "Tiveden 2018"
- Komoot App
- -
- Erfahrung anderer Urlauber
- STF vandrarhem, bokning av stuga i Tivedstorp. Tidigare resa till Tiveden som min dotter gjort.
- Guid som svarade på våra frågor.
- Personal på plats hjälpte oss mycket bra
- None
- Reiseführer
- Google search for a national park along the road
- buch über südschwedens natur
- Reklam på camping i Askersund
- Besuch des Naturums, um die neuen Wege zu sehen und zu entscheiden, welchen Weg wir heute gehen.
- Västsveriges turisthemsida.
- Tip von Freunden
- Prospekte
- Die Karte
- tips från en syster
- Reiseführer
- Muntlig info
- Tidningsartikel
- Rother Wanderführer
- Google Maps
- Film Ronja Räubertochter
- Ingick i arbetsmöte
- Host of our B&B
- Reiseführer
- Informationen von Familie und Freunden
- Vet ej, planerade ej själv
- Hyking maps
- Tips från närstående
- Egen erfsrenhet
- lokale Gastgeber
- facebook från vänner
- broshyr
- Böcker om historier/sägner/väsen
- Reiseführer
- Google
- Ösjönäs hemsida
- Naturvårdsverkets sida om Sveriges NP, SMHI, yr.no m fl
- it was halfway between stockholm and kopenhagen
- Mundpropaganda
- Markeringen utmed vandringsleden! Nedriven delvis
- Broschüren, Tipp von Freunden
- Travel agenty
- Gastgeber
- Beskrivning i böcker om Sveriges nationalparker.
- Info.från släkt och vänner
- keine
- Informationen über die Nationalpark-Erweiterung
- Tips från personal.
- Tidigare kontakter på plats
- Broschüre über den Tiveden Nationalpark, Internetseite zur Übersicht über alle Nationalparks in Schweden
- Naturführer über Pflanzen und Tiere und Geologie
- <http://www.sverigesnationalparker.se/>
- Broschüren waren sehr hilfreich

- Jag använde "Tiveden besökskarta" med olika besöksmål utsatta och kort info om varje plats, väldigt bra då den både var informativ, inspirerande och gav en helhetsbild över området genom att slå upp kartan :-) Fick bra tips av guiden vid huvudentrén
- Var inte jag som anordnade resan
- Inget just denna gång.
- Vänner
- Reiseführer Südschweden
- keine
- Min karta över parken
- Spontane Google Suche nach Nationalparks in Schweden
- keine
- Länsstyrelsen
- Vilken rutter som finns
- Andre mennesker som har vært der
- word of mouth
- Übersichtskarten/Broschüren allgemein
- Vandringskarta över Bergslagsleden

Fråga 13: Andra aktiviteter viktiga överhuvudtaget i nationalparker

- Aktiviteter för barn
- Väder
- You have mentioned everything.
- Informationen erhalten im Nationalpark, Fragen stellen können
- Wildnis erlebnis
- No one
- Keine
- äta
- Picknick
- Vandring
- Erläuterungend Bildbeispiele der Flora, nicht ausschließlich seltene oder standortspezifische Pflanzen.
- Infos über nationalpark, Flora und Fauna, Länge und Schwierigkeit der Wanderwege
- Entspannen
- Fotografieren
- Bildershow: Jahreszeiten im Tiveden
- Bewegung mit meinem Hund und für ihn die Möglichkeit eines Abkühlung
- There was not information on how to arrange a trail ride. Very disappointing and we did not have the time to figure it all out.
- Historia om plats o omgivning!
- Nyhetsinformation
- Information about wildlife etc
- Nivåskillnader, utsikter, djurmöten
- Vandrings leder med mycket botanik,natur och historia,sägner,anekdoter. Geologi.
- Wandern, Infotafeln über Flora und Fauna und alles Wissenswerte über den Park
- Natur
- ro och lugn
- Alles gut wie es ist
- Att det är hundvänligt, både boenden och vandringsmässigt
- Fika/mat paus
- Rent och snyggt. hyfsat markerade leder. Samt underhållna leder brukar vara ok men ibland riktigt bedrövligt.
- Tillgång till dricksvatten
- Naturrum
- Möjlighet till ställplats för husbil i eller i närheten av en nationalpark
- kanu
- Vorträge im Infocenter zu Themen des Parks
- Natur-, vildmarks- eller friluftsupplevelse
- good sightposted trail
- Bra kartor och markerade leder
- fika
- Utsiktsplatser
- Wandern auf markiertem Rundweg

- Einfach gefühl zu haben da sein zu können
- Vandring primært
- Wandern, Info über Tiere/ Vogelwelt, Picknick Plätze
- Foto
- Shopping
- Att naturen är intressant!
- Aussichtspunkte, schöne Jausenplätze, ev. Toiletten
- -
- Sauberkeit
- Naturupplevelsen. Dramatisk, spännande eller vacker natur lockar lika mycket som historiska platser
- Gute Wanderwege
- None
- Wanderweg
- Natur und Ruhe geniessen
- Hiking is the most important
- wandern, fotografieren
- Viele Zeltplätze und schilder dazu,wue man dort hingelangt
- Natur und Stille genießen, fotografieren
- Tillgänglighet via kollektivtrafik.
- Gute Ausschilderung
- Wichtig für mich ist, dass ich dort wandern kann. Zelten und grillen ist natürlich toll. Reiten wäre auch schön gewesen. Und unterwegs möchte auch gerne einmal in einem See schwimmen und baden.
- fotografieren
- Wandern und erforschen
- Bra toaletter
- Möjlighet till att göra eld (om det inte är eldningsförbud) på angivna platser.
- Tiere
- Pausställen
- Verkauf von Büchern, Bildern u.ä. Natur oder Park betreffend
- Picknick
- Klettern, wandern, gegebenfalls Mountainbiken
- Stillhet. Natur. Inte för turistigt.
- Informationshaus
- Säker plats att parkera fordon. Bättre vägvisning till parken/parkerna. Tydligare markering av lederna i parken. Bättre underhåll av lederna där spångar och trappor finns då besökare tar egna stigar som sedan lurar andra besökare så att man tap
- Klettern
- Tipspromenad för barnen!
- die Natur erleben im Gesamten
- Att besöka och se hur landskapet ser ut runtom i Sverige och vad de enskilda nationalparkerna står för. Har besökt ett antal under åren.
- Lung och ro
- Wandern
- wandern, naturkundliche Beobachtungen, Flora
- Utställningen.
- Intressanta entreprenörer och frmastående arbete i regionen
- Ruhe genießen und entspannen.
- Naturbeobachtungen, Vogeltürme, Hochsitze, Sammeln von Beeren und Pilzen, Wasserstellen, Quellen
- Utsiktsplatser.
- Informationstavlor där information om natur, sevärdheter samt specifikt djurliv finns förklarad.
- Wandern und Informationen, ob man vor Ort im Campervan übernachten darf (im Gegensatz zu Wohnmobilen)
- keine
- God beskrivning av leder och gärna en karta att ta med.
- Arbetet med parken i stort
- Fred og ro / stillhet
- animal watching, signage
- Vilka djur finns inom parken

Fråga 14: Andra aktivitet som ägnades åt i Tivedens nationalpark

- äta
- Entspannen
- Fotografieren
- Skogsbada, kolla in bygden.
- Infotafeln studiert, Vesperbänke genutzt
- Scouting
- Höghöjdsbana
- Hundrastning
- Picknick
- Att springa runt trehörningen tidigt med bad efter är fantastiskt!
- Inte grilla men vi hade fikakorg. Viktigt :-) Förövrigt är det ju en

- vacker eller spännande natur som lockar. Inte bara vandring
- Natur genießen
 - Bäume, Felsen, Blumen beobachten
 - Trevliga och givande samtal med guiderna vid huvudentren.
 - QiGong Yoga
 - Picknick
 - Fotografering
 - Diskussioner med entreprenörer
 - A trip oficina one day with friends
 - Jag, morfar och moster körde runt och stannade på ställen med bil. Gick inga långa vandringar.

Fråga 15: Aktiviteter som bör tillåtnas

- Übernachtung im wohnmobil
- Frisbee golf
- Übernachten im Wohnmobil
- Ich möchte den Hund unangeleint ins Wasser lassen ...wenn keine Leute in der Nähe sind!
- Tälta på Vitsand strand
- Uppmärkta MTB leder
- Im VW-Bus übernachtet auf dem Parkplatz,
- campfire :)
- Ridning
- Ställplats för husbil
- Fika i naturrum. Mer info i naturrum, liknande store mosse eller Hornborgasjön naturrum. Bättre info om sevärdheter längs med vandringslederna. Ingen info på plats om tex den väldigt gamla tallen.
- Zelten
- eine Kaffeepause in einem Kaffee
- Grillen (wegen hitze unmöglich); Tasse Kaffee beim besucherzentrum

- Campen
- Lagerfeuer machen
- Grillen, Camping - ging aber nicht, wegen des Feuerverbots (leider!), aber da kann man wohl nichts machen. Dafür war der Sommer super!!!
- Fischen an dem am see beim sandviken
- Grillen (Waldbrandgefahr)
- Grillen
- Lagerfeuer (war aber wegen der Waldbrände sehr verständlich)
- Lagerfeuer beim Zelten. War aber verständlicherweise verboten.
- Grillen
- Grillen
- Husbilsparkering i parken
- Tältning på fler än en angiven plats
- cykla i terrängen
- Sova flera nätter i tält
- Im Campervan übernachten
- Fischen
- Fischen
- Möglichkeit till nakenbad

Fråga 17: Motiv

- Se orörd natur
- Erbjudna mina vänner en upplevelse och aktivitet
- To understand Sweden.
- No one
- Die Umgebung erkunden
- Uppléver naturen
- Teile Schwedens zu erleben
- Entschleunigung
- Inga barn var med
- Die gewaltige Schöpfung hautnah erfahren
- Mit meinem Hund gemeinsam diese traumhaft, friedliche Natur zu erleben!!!!
- To be part of the amazing landscape. We had visited many years ago and wanted to see more.
- Visa våra släktingar vår natur.
- lära mer om naturen
- Die Natur des Nationalparks kennenzulernen
- Motionera hunden
- Ausgeschilderte Wege zu nutzen
- Scouting
- Umgås med mina hundar
- Bara vara och njuta...
- Se en unik naturtyp och ge mina barn en upplevelse av hur rik natur vi har i Sverige
- Umgå med min syster
- Att uppleva ytterligare en nationalpark
- Die Beschreibung in der Broschüre haben mich neugierig gemacht.
- Wir wollten uns einen ersten Eindruck verschaffen.
- -
- Hiking in a nice environment
- Wir wandern gerne
- Geocaching
- bin mehrmals im Jahr dort einfach schön!!!
- Schöner Campingplatz
Stenkallgarten und sehr nette
Betreiber, Wandern im
Tiveden, Baden, Angeln, Boot
fahren, Natur,
- -
- Natur
- Vill upptäcka nya platser helt enkelt. Spännande med gammal naturlig skog för att få kontrast till industriskogar
- None
- None
- naturerlebnis
- Die Natur genießen
- Natur genießen
- Freiheit
- Att få uppleva naturen i stort
- Naturupplevelse o motion
- Jag bor väldigt nära Åsnens nyinvidda nationalpark. Roligt att besöka andra.
- Das herausfordernde Wandern und Klettern über mehrere Stunden
- Denna gång arbetsrelaterad
- Motionera mina hundar
- Viktigt att lära mina elever om: allemansrätt, naturen (ex isräfflor, flyttblock) växter och djur. Många av eleverna och deras familjer har själva inte möjlighet att åka till Tiveden. Viktigt att komma ut och röra sig...
- Besöka en del av Sveriges skyddade natur som förvaltas av oss gemensamt.
- Die Natur genießen, wandern und die Natur auch erleben
- Att se närheten här o nu.
- Natur Schwedens kennen zu lernen
- To annoy other cultures behavior
- Att besöka en, för mig, ny nationalpark.
- alte Plätze früherer Besuche wiedersehen
- Utveckla arbetsgruppen

- Pflanz und Tiere zu entdecken und zu bestimmen
- zum Entspannen
- Jag var sugen på att bo ett par nätter i Tivedstorp för att denna plats verkade så mysig!
- Bestämt av arbetsgivaren
- An einem Platz sitzen und einfach den schönen Blick über den See genießen
- keine
- Fin natur
- it was so clean and easily accessible
- Visa vänner vad fin och värdefull parken är
- es war das gleiche Motiv

Fråga 18: Upplevelser

- Infocenter var nytt för mig
- Att vi tre var olika rustade för vandrigen
- Calmness and beauty
- Die Freundlichkeit der Mitarbeiter in Osjönäs als wir den weiteren Verlauf des radwegs nicht gefunden haben
- Underbar natur
- abschalten
- Frihet
- Wie unterschiedlich die Waldplanung/Erhaltung in Deutschland und Schweden sich darstellt!
- Fint väder
- Överraskning över hur välbesökt och känd platsen är, även av utlänningar
- Dålig skyltning. Usel information angående ledernas svårighetsgrad. Mycket dammig, saltning saknades helt.
- Ich war überrascht, dass man den Nationalpark auch mit Pferd besuchen kann und die nötigen Einrichtungen vorhanden sind.
- Schwierige Wege um mit meinen Eltern 80Jahre alt zu wandern
- scouting
- Personalen på plats var kunniga och tillmötesgående och verkade tycka om sitt jobb verkligen rätt människor på rätt plats ett stort plus.
- Trångt på parkeringen!
- Det var scouter på flera ställen när vi vandrade, vid junker jägers sten och stenkällan var det ledare som alltid var där så även när grupperna av barn försvunnit så var det svårt att ta bra kort. Det var mycket stimmigt på vissa ställen med barn som skrek och tjoad. Det är kul att många upptäcker parken och är ute men det blir inte samma känsla när man är ute för att uppleva naturen. Hade vi vetat innan hade vi nog valt en annan vecka. Vår sista led vi gick var
- zu wenige Parkplätze für Autos
- Eigene Grenze zu erfahren
- gut geführte und ausgeschilderte Wanderwege
- Zufriedenheit
- es sind zu viele Menschen im Nationalpark unterwegs. Einige schrien wie Wölfe laut herum. Die Tiergeräuschboxen am Parkeingang animieren scheinbar leider einige Leute dazu
- -
- avkoppling
- Nette Menschen am Infopunkt/ Regen / ein warmer Ofen zum Aufwärmen/ Kaffee fehlte
- Beobachtung von Flora und Fauna
- -
- Einsamkeit

- Naturverbundenheit
- Dåligt skyltat när man kom från Junkers sten och skulle vika av till grottorna. Där behövs en skylt till tidigare så att man inte måste gå ända ner till badplatsen
- None
- naturerlebnis
- Några skyltar som satt fel.
- Ruhe
- Unberührte Natur
- Spass beim Wandern in
- freude
- Friheten
- Ganska svårtillgängligt på vissa sträckor. Lite riskabelt för en 70-åring att klättra över stock och sten. Men det gick bra.
- Bara positivt, blev sugen på att åka hit och vandra ordentlig. Fin sjö för en lugn kvällspaddling.
- Glada barn, barn som kämpade och gick som annars är svårmotiverade till rörelse, träning i att följa en grupp och ta hänsyn till natur och varandra.
- Saknar tydlig markering av leder då eftersatt underhåll lett till att besökare tar egna spår och på så sätt gör ibland stor åverkan på naturen.
- En annorlunda natur som är säregen i sitt slag.
- absolute Stille
- Spännande att klänga runt bland grottorna och klippblocken i Vitsand!
- laute Musik von Jugendlichen im Nationalpark
- laute Musik von Jugendgruppe
- wunderschöne Motive für Fotos
- Påfyllnad av energi för arbetsveckor
- An einer Stelle Unklarheit über die Lila Route (die Markierungen hörten für einige Zeit einfach auf)
- Eget arbete med naturskydd
- Innere Zufriedenheit
- Lugn
- fun fun fun and beauty all around us
- Wildnisgefühl
- Freundlicher Empfang am Haupteingang

Fråga 28: Annat alternativ som stämmer bäst in med besöket i område

- Utflykt planerad av mindotter
- Halbtagestip von einem Ferienhaus am Vättern
- Dagsutflykt från Tivedstorp !
- Besök hos vänner
- Frisksportläger i Karlsborg
- Ett av våra vandringsmål i sverige
- Förlängd helg
- förlängd helgresa
- Besuch von Supermarkt zur Verpflegung für die Wanderun
- Arbeitsrelaterat
- Weekendresa med två övernattningar i hyrd stuga.
- Workaway Stigmansgården
- Week end tur fra Norge
- En helg i Stenkällegårdens camping.

Fråga 33: Annat boende sätt i Tivedenområdet

- Eget fritishus
- Vi campade i Tivedestorp vid missionshuset
- Ferienhaus
- Ferienhaus
- Husvagn
- Rastplatz
- Hemma
- Kåtan vid Ösjönäs

- Ferienhaus
- Ferienhaus
- Ferienhaus
- Wohnmobilstellplätze
- Eigenes Ferienhaus
- Stigma auf camping
- Eigenes Ferienhaus
- Ställplats
- Ferienhaus
- Bio-Bauernhof Martha och Anders
- wohnmobil

- Ferienhaus
- Ferienhaus in Höghult, Tibro
- Ferienhaus
- Ferienhaus
- Ferienhaus
- Heidis Pensionat Udenäs
- sommarhus
- Ferienhaus
- Ferienhaus
- Ferienhaus
- Workaway

Fråga 34: Annat transportsätt

- Boot

Bilaga 8: Frågor om ort natten innan vistelsen

Fråga 20: Orten (byn eller staden) där du befann dig natten innan du vistades i Tivedens nationalpark (n=330)

Ort	%
Inom Tivedenområdet	46,4%
Tived socken	15,8%
Udenäs socken	15,2%
Karlsborg	3,9%
Askersund	3,0%
Hammar socken	2,7%
Mölltorp socken	1,8%
Brevik socken	1,2%
Laxå	1,2%
Lerbäcks socken	0,6%
Finneröjds socken	0,6%
Skagershults socken	0,3%
Övrigt Västra Götalands län	24,8%
Skövde kommun	4,2%
Töreboda kommun	3,0%
Hjo kommun	2,7%
Gullspångs kommun	2,7%
Mariestads kommun	2,7%
Göteborg	2,1%
Borås kommun	1,2%
Falköpings kommun	1,2%
Götene kommun	0,9%
Tibro kommun	0,9%
Ulricehamn	0,9%
Lidköpings kommun	0,9%
Skara kommun	0,6%
Tidaholm kommun	0,6%
Ale kommun	0,3%
Övrigt Örebro län	6,1%
Örebro kommun	3,0%
Kumla kommun	1,5%
Lekebergs kommun	0,9%
Nora kommun	0,3%
Degerfors kommun	0,3%

Övrigt Sverige	21,5%
Östergötlands län	4,5%
Jönköpings län	3,0%
Stockholms län	2,7%
Övrigt Småland	2,4%
Norrland	2,1%
Västmanlands län	1,5%
Södermanlands län	1,2%
Värmlands län	1,2%
Uppsala län	0,9%
Dalarnas län	0,9%
Skåne	0,6%
Hallands län	0,3%
Utomlands	1,2%

Fråga 30: Orten (byn eller staden) där du befann dig natten innan du vistades i Tivedenområdet (n=80)

Ort	%
Övrigt Västra Götaland	25,0%
Töreboda kommun	1,3%
Hjo kommun	5,0%
Gullspångs kommun	2,5%
Skövde kommun	1,3%
Mariestads kommun	1,3%
Götene kommun	1,3%
Borås kommun	2,5%
Göteborg	5,0%
Tibro kommun	1,3%
Falköpings kommun	1,3%
Lidköpings kommun	1,3%
Tanums kommun	1,3%
Övrigt Örebro	12,5%
Örebro kommun	10,0%
Kumla kommun	1,3%
Lekebergs kommun	1,3%
Övrigt Sverige	48,8%
Östergötlands län	7,5%

Jönköpings län	7,5%
Västmanlands län	1,3%
Södermanlands län	3,8%
Stockholms län	7,5%
Uppsalas län	0,0%
Värmlands län	5,0%
Hallands län	2,5%
Blekinge län	1,3%
Dalarnas län	2,5%
Övrigt Småland	3,8%
Skåne	3,8%
Norrland	2,5%
Utomlands	13,8%

Bilaga 9: Kommentarer om mängd och kvalitet av utbudet

Fråga 23: Tivedens nationalpark mängd

- Lekplats för barn vid infocenter
- I think it is excellently managed.
- Tydligare markeringar på lederna
- Ein Zeltplatz im Park
- Något bättre markerin av lederna. Gick fel några gånger på Trehörningen runt.
- Ein Ausbau der Radwege wäre lobenswert und eine Verbesserung der Radweg-Wegweiser
- I think those items mentioned above were already very good.
- Abluft bei den Toiletten verbessern
- Weiter so
- Ein ausgewiesener Zeltplatz wäre gut. Beim Ösjenäs Eingang gibt es nur ein Schild: Camping 700m - und dann kommt nichts mehr... Mülltrennung.
- More parking
- Mehr informationsschilder über den Ursprung des Parks
- Tillgång till vatten vid entrén
- Wir würden uns über einen Spielplatz freuen. Viele Badestellen in Schweden haben zumindest eine Reifenschaukel.
- Ich denke , es wurde schon das Möglichste unternommen
- Die Radwege waren für uns nicht deutlich gekennzeichnet. Wir mussten uns oft per GPS vergewissern, dass wir noch auf dem richtigen Weg waren. Aber wir waren ja im Urlaub.... :)
- Ich war insgesamt 3 mal hier und jedesmal gab es eine Situation wo die Markierung meist durch umgestürzte Bäume nicht mehr klar zu erkennen war ...sodaß ich doch etwas Zeit brauchte um der richtigen Route folgen zu können...evtl.ab und an Markierungen erneuern...
- Better maintenance of signs
- WHAT GUIDED TOURS - I would have loved to have had a guided tour. This survey makes me feel I missed a lot and it is not easy to return.
- Mer information om terrängen och också informationstavlor längs med lederna som berättar om vad man ser och om naturen samt djurlivet.
- Tältplats närmare entren
- Komplettera med servering
- One thing, that the gray signs off the stigmansrundan looks to much at the white signs off the junker jagererundan. It was at the spot where both trails came together where we took the wrong trail.the sign was difficult to see it was above eye level. that's what we discover when we came back at the junction where the paths seperate. Maybe it's an option to make the white trail with red signs and the red trail with white signs. I told this to one off the guys who where at the information center and he told me that the Grey rout has 9 dots and the white 7. But I think the most people looks at the color and not to the dots. After all we have walked more than we has planned but didn't we missed the sign than we haven't seen the Junker Jageres

stone:-]. So we walked 7,8 km instead of 4,2 km without any physical problems and we enjoy it very much.

- Drikkevand ved alle indgange
- Es ist schade, dass an manchen Wegen bereits Material für eine Erneuerung der Leitern gelagert wird, aber diese nicht aufgebaut waren.
- Die Pflege der vorhandenen Treppen und Stege sollte intensiviert werden.
- eventuell Infotafeln zur Flora und Fauna zwischendurch
- Mehr Bänke
- Framför allt markeringar, skyltar, pilar spänger måste bli mycket bättre. Ledernas svårighetsgrad bör markeras med något liknande skid nedfarter.
- Nothing really. Some of the stairs at the end were in need of repair, but we could see that was already under way.
- Es gibt von Allem genug, sonst wird er nur noch mehr zivilisiert und mit Menschen zu voll, was den Erholungswert schmälert.
- En del spänger var dåliga.
- Nichts! Uns hat es super gefallen und wir kommen 2019 sicher wieder, diesmal länger
- Behålla vildmarkskänslan. Jag kommer t.ex. inte att besöka Junker Jägares sten mer om inte med ngn funktionshindrad, för det var väldigt skräpigt vid platsen och känslan var att jag befann mig vid en rastplats längs valfri Europaväg mer än i ett friluftsområde, så har det inte känts förut. Själva informationstavlan var mkt bra även för våra ganska små barn.
- Lederna är rätt många men får gärna bli fler. Fler parkeringsplatser, fick vänta på att få en plats vid senaste besöket.
- Känns som den redan är otroligt bra och fin...men det är klart att allt kan ju förfinas och kompletteras. Vi var nöjd
- mehr Parkplätze und mehr Abfalleimer, Wanderwege sehr gut markiert
- An manchen Stellen waren die Markierungen an Bäumen etwas verwirrend (z.B. bei der lilanen Route). Wir haben uns dann mehr auf Google Maps oder das Bauchgefühl verlassen.
- mehr Angaben über Sehenswürdigkeiten/Punkte/Orte innerhalb des NPs
- Mehr Toilettenmöglichkeiten unterwegs.
- Det märktes att det ännu saknades en del skyltar och markeringar. Ser fram emot dem.
- Stationsschilder auf der Route waren im schlechten Zustand, zu wenig Parkplätze für Autos
- På grund af brandfaren kunne vi ikke lave bål og lignende. Det viste vi også godt på forhånd:-) Der er fine grill og bålpladser ved hovedindgangen og ved den nye indgang. Mange borde og bænke ved hovedindgangen, men blot et gammelt bord og bænkesæt ved den nye indgang. Der kommer nok flere:-) Vores største udfordring var at finde teltpladsen. Vi fulgte skiltet ind i skoven, men derefter manglede der fuldstændig skilte og vi gik og gik og opgav at finde pladsen. Teltede "ulovligt" ved siden af den store P-plads til autocampere og snakkede om, at der burde være en lille teltplads der, som tilgodeså os midaldrende med telt:-) Vi talte i øvrigt med andre turister der, ligesom os, ikke havde fundet teltpladsen og havde fundet alternativ soveplads.

- zu Stoßzeiten sind zu wenig Parkplätze vorhanden
- Någon mer vandringsled.
- alles ist gut, so wie es ist.
- Begränsa mängden tältare! Det var oerhörd trängsel på båda tältplatserna. Flera grupper valde att tälta på andra platser än de tillåtna. Runt de två anvisade tältplatserna men också vid andra lämpliga tältplatser låg bajs-papper runt om i skogen. Det är uppenbarligen för högt besöksstryck i denna lilla nationalpark. Den stora mängden bra p-platser inbjuder till väldigt många besökare och ibland kändes besöket mer som en tur på Skansen än en tur i vildmarken. Ett förslag är att begränsa mängden campare med ett bokningssystem som används i nationalparker i många andra länder och på Gotska sandön. Ett annat förslag är att ta ut en rejäl parkeringsavgift för bilburna besökare. Inkomster från p-avgifter kan användas för att begränsa nedskräpning mm.
- Wegweiser an der Trollkyrkan unverständlich - mehrere Wanderer wußten nicht in welche Richtung sie gehen sollten.
- Bänkar vid vissa ställen i själva skogen, t.ex. Junker Jägare Sten (föratt många vill rastar där).
- Weniger ist mehr
- I think one should not do more, rather less. I was a bit surprised f.ex. how many people had their dog in the National Park, often also unleashed. In my opinion, this should be discouraged.
- Behövs mer skogsstigar och mindre grusväg
- Die Erneuerung fortsetzen
- Toiletten sind zu wenig, verhandene aber sauber und ordentlich - Grill- und Rastplätze könnten ein paar mehr sein - die Parkmöglichkeiten sind etwas knapp, positiv ist daran jedoch, dass dadurch die Besucherzahlen reglementiert werden - ich finde es gut
- mer reklam
- Ein Naturum sollte gebaut werden. Wir fanden die Naturum zum Beispiel im Nationalpark Storra Mossen total super!
- Det er fint som det er
- am Info Punkt Kaffee anbieten/ nur Getränke und Kekse
- so wenig wie möglich Infrastruktur im Gelände. Am Informationszentrum haben wir das Cafe` vermisst, welches es früher gab. Kaffee, Kuchen, Eis nach einer Wanderung sind schon schön
- Anzahl der Wege könnte erhöht werden
- Det fanns 2 platser i trehörningsrundan där markeringen var borta. Jag fick gissa vägen, lyckligtvis gissade jag rätt.
- Alles gut so.
- Some detailed description of trails to can easily decide whether suitable for kids or not.
- För mig är bara de vanliga vandringslederna av olika svårighetsgrad och natur intressanta. Kan inte bedöma stugor och annat eftersom det inte var av intresse just då. Om jag behövt annan info hade jag googlat efter det.
- Zusätzliche Informationstafeln zu den Besonderheiten im Nationalpark direkt vor Ort

- Ein Naturum (Informationszentrum bzgl der Natur in der Umgebung) eröffnen
- Hinweisschilder bei der Anfahrt um Hauptparkplatz zu finden
- Vill ha tillbaka informations skyltar om vissa platser under vandringar i parken
- Att man kan fylla på vatten vid fler ställen. T ex badplatsen (det var väldigt varmt när vi vandrade)
- Wenn ein Wegweiser einen Weg angibt, sollte er auch begehbar sein.
- None
- Zur letzten Frage: Wenn der Campingplatz Stenkällegården zum Nationalpark gehört, wäre die Antwort 4 - gut. Ich habe keine anderen Campingplätze entdeckt. Ob man irgendwo mit einem Zelt bleiben konnte, habe ich nicht gesehen oder nicht beachtet (habe einen Wohnwagen).
- Longer trails, to be hiked during several days
- Mehr Mülleimer, Toiletten, die nicht stinken, Angaben der Zeiten auf den Wanderwegen an die tatsächlichen Geschwindigkeiten anpassen.
- wegweiser eindeutiger, waren manchmal verwirrend
- Kunna ta sig dit med kollektivtrafik alt. annat sätt så att man ej är bilberoende.
- Svårt att parkera med husbil då husbilsparkeringen var full av vanliga bilar
- Die Natur so lassen!
- Beschilderung bei Eingang Vitsand Beschilderung Trehörningsrundan in der Nähe von Käringaudden (an einer Stelle war der Weg nicht eindeutig) Zeitangaben für die Runden (Ich war wesentlich schneller) km Angaben bei den Runden
- Nichts alles war super
- Bättre upplysning om terrängen
- Die Zahl der Touristen hat deutlich zugenommen in den letzten 30 Jahren und um die Ruhe und Natur Tiveden zu genießen, ist es schon ein bisschen voll geworden. Daher muss nicht unbedingt weiter die Struktur ausgebaut werden. Die Parkplätze für Autos waren schon eher knapp.
- Helt ok vid entrén
- Etwas mehr Informationsschilder über die Natur, Geschichte, Tiere
- En helt underbar plats, tyvärr var ledmarkeringarna borta på några ställen och som gjorde att vi gick fel. (Tidigare sabotage av andra elever)
- Se tidigare kommentarer. Vissa trappor var dåligt underhållna då muttrar och brickor saknades i infästningarna till trappstegen. VIKTIGT! Ledmarkeringarna var ibland otydliga.
- Fler informationstavlor om de uppmärskta platserna. Gärna mer informationstavlor om växter (och djur) som man passerar.
- Wir haben es leider nicht verstanden, dass es verschiedene Eingänge gibt, aber durch Zufall haben wir den richtigen gefunden, da wir zwei kleine Kinder dabei hatten.
- Saknas en ordnad grill/fikaplatz i lä vid Vitsand.
- Mehr wege
- Mer tältplatser.
- Näjd
- Shuttlebus
- alles bestens

- Auf Grund der geologischen Gegebenheiten ist es wohl nicht möglich mehr rollstuhl- und rollatorgerechte Wege anzulegen. Aber dies würde ich begrüßen
- mehr Bänke, Lehrpfad
- On the Trollkyrka trail, we and the other visitors we met there lost our way, probably due to fallen trees which created a short-circuit, or because the path loops back at the lilla Trollkyrka, or so it seems. Otherwise, markings are great, way better than in many places I've visited!
- Jag hoppas på förbindelse med buss även nästa sommar så att vi kan resa till nationalparken på ett mer miljövänligt sätt. När det gäller handikappanpassning är det nog lite svårt med tanke på terrängen...men det vore trevligt med en sammanhållen slinga där det råder god framkomlighet och som är lite längre än bara några hundra meter.
- Fler tältplatser och fler leder, och finns det guidade turer alls?
- Alles super! Die Wegbezeichnungen sind besonders toll.
- Mängden är tillräcklig
- An der lila Route gibt es eine Passage ohne Markierungen, die verwirrend ist (vor allem weil davor jeder dritte Baum markiert ist)
- Svårt att slänga större förpackningar mn haft mat i.
- Överlasta inte det naturliga med en massa anpassningar till allt och alla. Då tar man bort det ursprungliga och naturliga vilket är det man söker.
- Mer p-platser
- I believe that there should be some more signage as in such a vast area it is easy to get lost or step off the main path.
- nichts mehr
- alles prima !
- Sauberkeit der Toilette
- Flera vindskydd i natursköna lägen.

Fråga 25: Tivedens nationalpark kvalitet

- I have nothing to add, everything was lovely.
- Verbesserung der Ausschilderung der Radwege, bessere Darstellung der Radwege auf den Nationalparkkarte
- Bättre skyltning MTB leder
- Swish
- Erläuterungen zu allen vorkommenden Pflanzen, Bilder von allen vorkommenden Tieren, z.B. Vögeln.
- Weiter so
- Es sollten sicherere treppen u geländer angebracht werden
- Vatten vid entrén
- Wie schon erwähnt die Markierungen etwas regelmäßiger kontrollieren...
- This survey is too long and too redundant
- Keine Veränderungen notwendig
- It was oke
- An zwei Stellen war Material zur Erneuerung der Treppen gelagert, nur leider waren diese nicht aufgebaut.
- Treppen und Stege sollten besser gepflegt werden.

- Tappade bort skyltningen en gång och var osäker på ett ställe. Så tydligare markering på enstaka ställen.
- Tydligare skyltning till vitsand. När man tror att man kört för långt är det en bit kvar. Utan GPS vänder nog de flesta innan avtagsvägen till vitsand.
- Axt und Säge waren da um Feuerholz zu machen, das ist purer Luxus
- Nichts, alles Super. Uns hat es sehr gut gefallen und wir kommen 2019 sicher wieder
- Bättre städat i naturen nu när tillgängligheten förbättrats. Stora ansträngningar överallt behålla vildmarkskänsla och småskalighet så det inte känns som en europaväg att traska fram på era stigar.
- På vissa ställen var lederna lite dåligt utmärkta, man ser även på upptrampade stigar att fler gått fel. Inga stora omvägar men ändå retliga.
- Vet ej just vid huvudentren var all info klockren tillsammans med personal som man kunde fråga om svårighetsgrader på leder mm. De är ju inte alltid där så bättre info om det kanske och av folk som gått lederna.
- Die Wegmarkierungen eindeutiger gestalten. Welche Mülleimer sind gemeint? Wir haben, außer am Eingang, keinen gesehen.
- Bättre och större parkeringar...tyvärr. det var mycket trångt på parkeringen och många bilar fick ställa sig längst med vägen.
- velplacerede teltpladser til små telte. Skal prioriteres ligeså højt som overnatningsmuligheder for autocampere
- Parkplätze zu Stoßzeiten knapp
- Bra markerat för det mesta. Men ibland otydligt och för långt emellan markeringarna.
- Es sollte alles auf den heutigen Stand gehalten werden.
- wir sind einen Wanderweg gegangen. Dabei konnten wir die wunderschöne Natur ungestört genießen. Das War toll! So sollte es unbedingt bleiben!
- På grund av det stora besöksstrycket måste antalet tältare begränsas. Under vår vistelse var det fler än 20 tält runt den norra tältplatsen och runt 10 vid den södra. Flera sällskap valde att tälta på andra platser runt sjön. I tillägg stor trängsel på de populäraste lederna nära huvudentren. Vildmarksupplevelsen nära noll.
- was all very good signposted
- Medan vårt besök i nationalparken kom vi på flera ställen där ledskyltarna inte var korrekta, där vissa band fattades runt träden (t.ex.: man följer 'röda' och 'vita' band, men plötsligt fattas ett vitt band runt trätet och det återstår bara det röda. Då skulle man tro att vita leden fortsätter i något annat håll, och man skulle börja leta efter bandet i andra riktningar. Men egentligen så fattades vita bandet bara på just det trätet och när man väl har fortsatt följa de röda banden, upptäcker man att även den vita leden fortsätter i detta håll). Detta ledde till att man blev lite förvirrad och inte visste vart man skulle gå. Vi som har vandrat dessa leden i flera år, visste hur vi skulle gå, men jag kan tänka mig att mång
- Zum Teil verwittert.
- Unauffälliger wäre schön
- Mer info längs vägen, ett tivedslopp runt sjön
- Wüsste ich nicht
- Bei den Wegmarkierungen fehlten Einige wegen umgestürzter Bäume, außerdem waren ältere ausgebleichen und somit teilweise schlecht zu unterscheiden.

- Lite tydligare info och marknadsföring. Svårt att hitta svar på camping, var man ev kunde äta osv
- so wenig Infrastruktur wie möglich im Gelände!!! Aber am Informationszentrum haben wir das Cafe` vermisst, welches es früher gab. Kaffee, Kuchen, Eis nach einer Wanderung sind schon schön
- sauberkeit der Toiletten
- Es ist alles gut so wie es ist
- Eftersom jag bara varit där för att se naturen och vandra en led har jag ingen åsikt om övrigt och inte heller ngt intresse av det.
- die Informationstafeln bei den Eingängen sind super, zusätzliche Informationstafeln direkt bei den Besonderheiten des Nationalparks wären toll
- zusätzliche Hinweisschilder bei der Anfahrt
- Skulle behöva fler ställen att fylla på vatten. T ex vid badplatsen
- None
- Zu wenig Parkmöglichkeiten. Wir mussten am Parkplatz Vitsand auf einen Parkplatz warten.
- Die Markierung für den graue und weiße Pfad sind sich sehr ähnlich und können in gewissem Licht leicht verwechselt werden - obwohl das zu einem sehr interessanten Umweg geführt hat.
- Informationen über Natur, Fische, Vögel, Tiere und die Gegend während den Wanderungen
- Ännu tydligare
- mehr befestigte Radwege
- Wegweiser Zeltplatz Mellannäsudden korrigieren, sie weisen auf einen nicht vorhandenen Zeltplatz am Eingang Ösjönäs. Weitere Zeltmöglichkeiten vergleichbar Mellannäsudden schaffen, dann wären wir länger geblieben.
- En i sällskapet gick vilse
- Kan tänka mig att det kan bli trångt under högsäsongen
- Ledsymbolerna borde vara tydligare att särskilja
- Tycker allt är bra kanske man skulle kunna boka guide mot ersättning för ovana
- Ledmarkeringar saknades bitvis, vilket gjorde att vi gick fel med elever (andra skolklasser som förstört tyvärr)
- Gör det vi fyllt i tidigare. Färsk information till besökare är viktigt.
- Wir haben die nichts von den verschiedenen Eingängen gewusst
- Det som finns är generellt mycket hög kvalité redan. Men tältplatsen är undermålig i storlek och lokalisation
- Nöjd
- Vissa avstånds-markeringar stämde inte alls. Det var särskilt när vi gick runt Trehörningen. Om det ska finnas sådana bör de stämma, annars kan de släppas. Om jag kommer ihåg rätt var det mellan Ösjönäs och Huvudentreen som det var en skylt mot huvudentreen som visade 1 km för lite.
- alles bestens
- Gern würde ich mehr Wege sehen, mit denen man mir einem Rollator gehen kann
- I think It was everything great but also that the marks on the trees need to be painted again
- Vet ej

- Vi saknade markering på andra sidan sjön när vi kom från Vitsand. Där blev vi väldigt osäkra för det var flera stigar där. Vi följde sedan sjön, men det kunde lika väl ha gjort en båge. Från andra hållet hade det inte varit någon tvekan såg vi. Även när vi gick "grotturen" var det svårt med markering nerför. Fick vända och gå tillbaka lite vid flera tillfällen. Vi gick "medurs".
- Vid ett ställe gick vi fel, då skylten inte gick att se från det håll vi kom
- Det är tillräcklig kvalitet
- Se föregående kommentar
- Mer p-platser
- your park is waaaaaaay better than our parks so there is nothing that I can think of
- ausreichend - nicht mehr - Standard halten
- Die Qualität der Treppe war teilweise nicht mehr die Beste.
- Håll parken i nuvarande skick
- fällt eigentlich nichts ein, war sehr zufrieden
- Tycker det är bra dom det är??
- Flera vindskydd i natursköna lägen.

Fråga 39: Tivedenområdet mängd

- Kunna grilla även när det är eldningsförbud
- Ausbau und bessere Beschilderung der Radwege
- Bessere Beschilderung der Radwege
- Die Region muss nicht attraktiver werden, sonst geht Ruhe u. Erholung verloren.
- Evtl. etwas zur Motivation der Kinder auf dem Weg organisieren ... das war bei meinen Kinder etwas schwierig sie für eine längere Strecke/Route zu gewinnen!!
- Cycle trail sign are old and not maintained
- Straße zum Haupteingang staubfein machen
- vet ej
- Fler cafeer m hembakt.
- We like to hike and cycle. So for us it was oke
- Nicht nötig
- Ett större utbud (eller bättre presentera de som finns) av boenden samt även ett större utbud av restauranger skulle göra området lättare att besöka.
- vet ej
- Synd att Stenkällegårdens restaurang inte var öppen
- Det finns inga mataffärer inom rimligt avstånd och det fattar man först när det är för sent. Det behövs fika vid ingången.
- Mehr gut ausgebaute Radwege (möglich wäre z.B. die Nutzung der stillgelegten Bahntrasse von Skövde nach Karlsborg!!!) Bahntrassen haben meist wenig Steigung (gut für Fahrräder), verlaufen zentral durch die Ortschaften entlang der Strecke und auch abseits von gefährlichen Hauptst
- Ich finde es genau so gut!!! Keine Events, Attraktionen... Die Natur soll im Mittelpunkt stehen.
- Större arealer skyddad natur, dvs fler och större naturreservat eller nationalparker. Vandringsleder, kanotleder, cykelleder.
- Mer enkla aktiviteter
- Ich hätte gerne mehr Empfehlungen für Paddel-Touren

- Kaffee Ausschank am Info Point / evtl. ein Kinderwagenweg kurz
- keine
- Aktivitäten
- None
- Mehr lange Wanderwege ausschildern. Der längste Wanderweg (lilaNr. 4) ist mit 6 Stunden ausgeschildert, dauert aber nur 3 Stunden.
- Öka antalet restauranger/möjlighet till rastplats/fika närmare Tivedenområdet. Nu tvingades vi åka en timme utanför Tiveden för att få mat i Finnerödja.
- Kanske även ett café/ lunchställe vid huvudingången
- Mehr ferienhausangebote in schönen lagen wären schön.
- Maybe I don't want more restaurants, supermarkets and cultural events. It was kind of cute to do our groceries in a tiny supermarket. We got everything we needed and we came to enjoy the peace and quiet.
- Behövs inga aktiviteter utan besök i skyddad natur är tillräckligt.
- Ein fischer mit verksauf
- Weitere Angebote in der Nachsaison , Kultur, Musik
- Jag tycker det finns bra variation

Fråga 40: Tivedenområdet kvalitet

- No comment
- Beschilderung der Radwege verbessern.
- Markierung der Wege etwas verbessern, sowie Aktivitäten für Kinder/Jugendliche auf den Strecken um sie mehr zu motivieren ...
- Better maintenance of cycle trail signs
- Mer tillgängliga rastplatser eller vildcampingplatser vid vackra vyer.
- Straße zum Haupteingang teeren (Auto war total verstaubt)
- Alles Super
- vet ej
- Se till att sälja åtminstone nödmat vid ingången
- Angebotene kostenfreie Bus Transport sollte Zeitlich überarbeitet werden von Campingplatz Tiveden im Nationalpark Aufenthalt für 2 Stunden halte ich für zu knapp. Wir haben für die 6 km ca. 5,5 Stunden gebraucht der Bus wäre schön drei mal weg.
- Öka mängden skyddad natur. Har testat flera restauranger i Askersund men har ännu inte hittat någon som jag skulle vilja besöka igen. Däremot cafe Tutingen mycket bra.
- Restaurants open in the evening
- Verbesserung der sanitären Anlagen in Tivedstorp im STF Hostel
- I came to the environment and that was beautiful
- Mer
- ---
- keine
- Aktivitäten
- None
- Vet ej, vandringsleden ok
- Ännu mer marknadsföring

- Mehr Fahrradrouen wären schön. Events sind nicht das Ziel für uns, wenn wir Urlaub machen, um Natur und Ruhe zu genießen. Historische Sehenswürdigkeiten schauen wir uns immer gerne an, aber wir waren schon oft in der Tiveden Region und da hat man das Gefühl, schon alles zu kennen. Hinweise auf die "Wolfsrunde" für Fahrrad habe ich nicht gefunden, nur die Schilder habe ich gesehen. Wo gibt es Informationen dazu? Ich würde mir als Tourist aus Deutschland wünschen, auch Andenken an Schweden/Tiveden dort kaufen zu können (aber bezahlen ist wegen fehlendem Netz schwierig), ein Cafe gab es früher, das war nett. Auch Bücher und informative Poster über Wald /Bäume / Natur konnte man früher bekommen. Früher gab es noch zusätzliche Informationen an nummerierten Schildern, die haben mir die
- Jag tycker att allt var väldigt bra!!!!
- Se tidigare svar!
- Nichtse
- Karlsborgs fästning var svår att besöka på egen hand. Jag hittade en översiktskarta men man tappade snabbt bort mig när det inte kom fler vägvisningar.
- P-platser
- Sikkert fint i området, men denne gangen skulle vi ikke besøke dette. Jeg synes det blir for mange spørsmål

Bilaga 10: Ord för att beskriva Tiveden

- Lugnt med härliga naturupplevelser.
- Mystik trolskt häftig upplevelse
- Toller Nationalpark den wir zufällig entdeckt hatten. Auch die Gegend ausserhalb des Parks fanden wir sehr entspannend und landschaftlich reizvoll. Besonders lobenswert ist die Befestigung der Markierungen an den Bäumen mit gut sichtbaren Bändern, welche nicht wie sonst üblich mit Nägeln eingeschlagen werden und die Pflanzen schädigen können.
- Skog av alla typer från tallmo, blandskog och granåker till kalhygge. Sten och sjö. Lugn och ro.
- Unbeschreibliche Natur
- Tiveden ist eine wunderschöne atemberaubende Region, die wir vielen Freunden empfohlen haben zu besuchen!
- Vackert
- Tolle Kulturlandschaft, noch ein bißchen Wildnis und touristisch erschlossen.
- Den säregna o vilda naturen
- Das satte Grün der Landschaft
- Beautiful authentic nature. Very quiet (no sounds of airplanes, highways). In the Netherlands it is never completely quiet.
- Natur pur
- Ruhig.
- Wunderschön
- Sauberkeit Unberührtheit der Natur
- Der Park war ein Highlight des Urlaub! Die ganze Familie hatte Spaß und wir werden auf jeden Fall öfter vorbei kommen.
- Gammelskog-orörd. Vackra vyer
- Vacker natur
- Die Seen, die Wälder, die Abwechslung der Landschaft, die Ruhe (wenn keine Ferien sind), ganz entspannend ist das Autofahren.
- En bit av paradiset
- Natur pur, Landschaft zu Genießen und Abschalten. Eine Landschaft um zu sich selbst zu finden.
- Gantastische Natur, romantische Wanderwege, tolle Seen, familienfreundliche Umgebung
- Magisk natur
- traumhaft ruhig abwechslungsreich, Wanderparadies, gut zum Radfahren und Baden
- Stunning landscape, tranquility, well-signed hiking trails, excellent swimming
- Grandiose wilde Natur, von Felsen, Wald und Seen durchzogen ...einfach wunderschön !!!!!
- Quiet, not too crowded, nature area
- It is amazingly beautiful and this survey is amazing too long
- Naturen, naturupplevelserna och den vänliga stämningen.
- Bayerischer Wald in der Nuss Schale
- Natur, stillhet, hälsofrämjande.

- Schöne Landschaft, schöne abwechslungsreiche Wanderwege
- Natur, Ruhe, Freiheit zum Durchatmen und Abschalten vom Alltag.
- The quitness, the nature(scenery's). A nice stop on our way home.
- Wildnis, Natur pur, Ruhe
- Ett stycke vacker, "orörd" natur med trevliga vandringsleder. Bristande kioskutbud (eller snarare bristande information om detta).
- Gutes Straßennetz
- Beautiful landscape en nature, great area as a holiday destination. I certainly want to come back.
- fin natur skog och Vättern
- Besondere,ausgefallene Naturerlebnisse
- ganz wunderschön, SO stellt man sich (in Deutschland) Schweden vor
- the national park
- Vielfältig und einfach zu bereisen
- Die Einzigartigkeit der unberührten Natur
- Trollskog, mysig och lugnandd
- Vild svärvandrad natur där man åtminstone om man är tidigt ute är nästan ensam.
- Paradies!
- Vild, vacker natur med bra leder. Perfekt för en lagom krävande vandring ihop med bästa sällskapet, hundarna!
- Underbart och fridfullt naturområde som gjort för att "bara vara"...och som känns unikt i dagens stressade samhälle. Hit skulle ALLA behöva åka och hitta sig själv!
- Ett fantastiskt område som jag personligen inte tycker att det måste tillföras så mycket mer. Mer marknadsföring på typ sociala media bla så att folk får upp ögonen för Tiveden.
- Fast ganz Schweden (Natur9 in einer Region
- En oväntad pärla av natur! Vättern och nationalpark levererade stort
- Natur, Schwedischer Wald mit kleinen Seen und viel Wildniss.
- Vackert, trollskt, urskog, vildmark
- Sagolikt mysigt och familjevänligt
- Mystisk
- Härligt
- Naturskönt
- Die vielfältige und typisch schwedische Natur- und Seenlandschaft für jeden erlebbar und erfahrbar in einer Region vereint (Wälder, Seen, Felsen und Berge).
- Naturschönheiten. Abwechslungsreich.
- Wunderschöne Landschaft, tolle Waldgebiete, herrliche Seen
- Fantastisk natur. Stillhet kombinerad med fysisk aktivitet/ utmaning beroende på kondition.
- Wunderschöne einzigartige Natur
- Traumhafte Naturlandschaft mit absolut Erholungskarakter
- Natur und Ruhe
- wunderschöne Natur,
- Vacker och lättillgänglig natur.
- Hiking in nature
- Wir hatten einen wunderbaren, entspannten Urlaub in der Region.

- Dramatische Natur
- Die unberührte, wilde Natur, die tollen und abwechslungsreichen Wanderwege, die Ruhe in der Natur, die eindeutigen Wegweiser
- Urskog
- beeindruckender Wald mit Felsen und Flechten
- Very nice and relax surroundings
- Nöje för ett par dagar iallafall
- Eine tolle Region für eine Auszeit mit ursprünglicher Natur.
- Magiskt fin natur och lugn och stillhet
- Super schön
- Fantastische Natur, wundervolle Wanderwege, Ruhe, keine Menschenmassen
- ursprüngliche Walderlebnisse in naturnaher Umgebung
- Vacker natur
- Vackert. Vilt.
- Unvergessliche Naturerlebnisse
- Fabelhaft
- Jag bara körde genom området. Det enda jag sag fran området var Tivedstorp. Ordet till det är: lugn
- teilweise unberührte Natur
- Das Naturerlebnis und die Landschaft war beeindruckend.
- Campingplatz Stenkallegarten, Tiveden Nationalpark, Seen, die Landschaft und Natur,
- Spannande, trolsk och vacker natur.
- Skogen, naturen
- Grandiose Natur, herrliche Ruhe
- Naturnära
- Wunder Schön Sehr viel sauber Natur tolle Seen. Urlaub und Erholung PUR
- Vieles in Einem: Wasser, Natur, Berge, schöne Landschaften und viel Ruhe
- Fantastisk och unik natur. Alla gamla byggnader och stugor, kulturminnesmärken.
- Ein Ort an dem Urlauber Ruhe und Natur genießen können, aber auch sportlich aktiv sein können. Baden ist kalt, aber schön. Shoppingmöglichkeiten, Sehenswürdigkeiten sind bei Bedarf vorhanden.
- Bra vandringsområde
- Forsvik var trevlig och vi är nyfikna på Karlsborg med fästningen samt Hjo om det ligger i området. Mysigt med många små städer
- Natur pur erleben
- Beautiful nature. Quiet and peaceful.
- Einfach nur Wunder schön
- Ein großartiges Naturerlebnis. Natürliche Wälder, Seen, Felslandschaften. Viel Ruhe, selbst in der Hochsaison abseits der wenigen Zusammenballungen (Badeplatz Vitsand z.B.)
- Wunderschön.
- Ruhe, Natur, Wasser; Kanu
- Häftig natur. Tur att det inte blivit avverkat!
- Speciell natur upplevelse,
- Ruhe, Vielfalt

- Natur, Felsen, unberührte Waldgebiete, tolle Wanderwege, Ruhe, viele kleine Seen
- Vacker natur. Vilsam plats centralt i Sverige.
- sehr naturverbunden, freundliche Menschen, ein Ort zum Entspannen
- Die noch sehr schöne und unberührte Natur
- Tryggt Lugnt Rogivande
- atemberaubende Landschaft
- Naturen
- Stor naturupplevelse och lugn
- Ein wunderschöner Nationalpark mit gefühlt ursprünglichem Wald, jederzeit einen Besuch wert. Allerdings dieses Jahr erstmals ernüchternd, weil einfach so viele Menschen da waren. Ich werde trotzdem wiederkommen.
- Naturen
- wunderschöne Natur
- Den unika och dramatiska naturen, lugnet samt att det finns möjlighet att övernatta på camping i anslutning till nationalparken.
- Naturen.
- Naturbelassen, Grün, weitläufig und bewaldet
- Fantastisk speciell plats, magiskt vackert känns ursprungligt och vilt.
- Vackert
- For me it was nice to experience the extensiveness of the landscapes and the fact there were so little people there. And the few people we met were very helpfull and nice. We felt at home and very welcome.
- Tolle Natur, freundliche Menschen
- Beautiful wilderness
- Erholung pur
- Viel Natur zum entdecken und ausspannen
- Naturupplevelse. Stillhet. Skogen.
- värt ett besök
- urskog, fin vandring, dock lite enformig natur, skog, skog skog
- Sehr schöner und naturnaher Ort
- Gut zum Wandern und um die Natur zu erleben und zur Ruhe zu kommen.
- Schwedische Natur
- Efter tidigare besök har parken och naturen ändrat sig till det bättre. Lite mer fågelliv finns numera och även fiska i sjön. Saknar den gamla stugan som fanns vid huvudentrén. De stora plåtskabracken som tyvärr numera kännetecknar en svensk nationalpark är fruktansvärt fula!
- Fantastisk och unik natur som ger energi
- Marvelous nature
- Ruhe, nartur, landschaft
- Lungnet o friheten att bara få vara.
- Natur, Wald, Seen,
- Den tidigare ökända naturen. Karlsborgs fästning med sitt historiska värde.
- Die phantastische Natur
- Die Natur ist sehr schön, auch weil sie ursprünglich anmutet. Der tiveden Camping, das Dorf Tivedstorp und andere Gegenden sind auf familiäre, angenehme Weise touristisch aufgewertet.

- Lugnande och helt klart värt ett besök
- Die spezielle Natur, die Wildheit und gefühlte Ursprünglichkeit,
- Wunderbar...tolle Natur und Ruhe
- Naturen.
- Die Einzigartigkeit der Landschaft begeistert mich immer wieder. Sch?offe Felsen, glasklare Seen, tiefe Wälder. Das alles verbunden mit Grillplätzen, Angelmöglichkeiten, super ausgeschilderten Wanderwegen ist einfach immer wieder ein Besuch wert. Wir sind schon alle Wege abgewandert. Die vorhandene Infrastruktur ist sehr gut. Aber im Sommer dürften es nicht noch mehr Besucher werden. Deshalb kommen wir immer nur im Frühjahr oder Herbst, wenn es einsame
- Ursprüngliche Natur, freundliche Menschen
- Härlig vacker naturupplevelse.
- FIN NATUR OCH MYCKET ATT SE OCH UPPLEVA
- abwechslungsreiche Natur, viele und unterschiedliche Wandermöglichkeiten, Ruhe
- Natur, Ruhe, Entspannung
- Fantastiska och varierande naturupplevelser som är som balsam för själen.
- unbedingt vorbeischaun
- Schöne Landschaft, wenig Verkehr (Mitte September), wenig Menschen, saubere Region
- Underbar natur
- Fantastiskt!
- Magische, eindrucksvolle Landschaft mit fantastischer Wildnis und viel Ruhe zur Erholung. Tolle und anspruchsvolle Wanderwege mit grandioser Aussicht.
- Vacker natur
- Lugnt, harmoniskt och vackert
- Magische Region mit einem Märchenwald
- die Landschaft des Nationalparks
- Dies ist eine sehr attraktive Region, in der man vielseitige tolle Dinge in toller Natur machen kann, in der man viele Tage verbringen kann und die sich lohnen, auch bei einem nächsten Urlaub wieder auszuwählen.
- Vacker natur, lugn och ro, inte så många turister.

Bilaga 11: Kommentarer

- Det känns som om jag är ett specialfall när det gäller vilka summor jag spenderar resp. hur ofta jag besöker Tiveden i och med att vi har stuga där.
- Especially I would like to praise the ranger Viktor, who made a great short tour with many stories with us and the children and was able to give us many tips for excursions in the area. He was super friendly, helpful and will surely be remembered
- We found the opportunity to talk to the staff of the National Park (ask questions, help with choosing different routes with our older dog) very great and would have liked to pay some admission to this great and beautiful national park!
- It was a great experience. Thank you!
- Maybe one small suggestion: a smallish café at the main entrance for coffee and fika and icecream would be lovely.
- Vägen till campingplatsen var lånt och besvärlig.
- Competent advice in the selection of the tour, very intense nature experience, thanks to the team.
- Thank you for the friendly welcome in the visitor center and the good tips for the park. Was surprised about the good German the staff. Keep it up!!!
- We always like to come back to your lovely, original country! This time it was the first time in this region and we enjoyed it extremely !!!
- There is not enough information available for visitor to appreciate the park on a 2-3 day stay in town. Your survey is too long and makes me feel sad I did not get to see more. It is a long trip to get to Tiveden so I am not sure we will be able to return.
- Tivedens Nationalpark är den bästa parken jag har besökt. Vi kommer dit igen.
- Besöker även andra naturområden.
- No comment, very nice surrounding
- A nice visit in Tiveden and a survey is always good.
- Uppfattade inte vid mitt senaste besök, hur det är ordnat med säkerheten, i det fall olyckan skulle vara framme. Det är ju rätt usel mottagning på många ställen. Finns det någon organisation för benbrott fallolyckor o . dyl ?. Hjärtstartare var finns de placerade?. Det var ju ny invigning i maj 2017. Men mycket är ju fortfarande inte klart. Det är inte OK!!!. En massa gammalt material som ligger kastat i terrängen gamla info-stolpar islagna i berget, sådant borde ju varit åtgärdat för länge sedan. Nya vägvisnings pilar som ligger huller om buller på marken vid stig korsningar och vägbyten. Här krävs det verkligen skärpning. Med tanke på att säkert 40 till 60 % av besökarna inte är Svenskar. Så är ju detta inte något vidare ansikte utåt . Man får faktiskt skämmas.
- Tack för fina vattenplatsen vid entrén!
- we would set up small cafes / takeaways at the main entrances
- We have visited the Tiveden National Park again and again in the last 10 years and looked forward to the further development. Compared to our visit 2 years ago undsd the better path signage positively noticed.
- Som noterat vandrar jag ihop med hund, 9,5 resp 22kg. Gallertrapporna tyckte båda att det gjorde ont att gå i så vi fick bära dem, lätt med den lilla men lite jobbigare med den stora. Skulle vara bra om det tänktes på hundarna och deras möjlighet att ta sig fram, t.ex med någon lättare anordning jämte som hunden kan gå i, krävs ju bara att de får grepp. Alt skriv gärna mängden o längden trappor på resp led, så man kan avgöra om

man orkar bära hunden så mkt eller ej. Är det mkt gallertrappor kan det ju vara värt att själv bära med sig något för att lindra hundens tassor vid trapporna, men då behöver man veta det innan.

- Jättefin park. Mera parker där man kan komma tillbaka till bilen igen utan att gå hela vägen tillbaka.
- Jeg håber I kan bruge svarene. Det er altid en stor fornøjelse at besøge Tiveden Nationalpark:-) Sverige er et fantastisk land at rejse i og der findes mange skønne steder. Smuk natur for sådan en som mig der elsker friluftslivet. Jeg kommer helt sikkert tilbage. Venlig hilsen!
- Jag tror att Naturvårdsverket måste avgöra vad som är syftet med Tivedens nationalpark. Om det är rekreation för besökare från när och fjärran funkar det ok (men det bör erbjudas fler toaletter och soptunnor i anslutning till tältplatserna). Om syftet är naturskydd däremot måste mängden besökare begränsas rätt så kraftigt.
- The financial questions are really not answerable after a long timeWith many greetings from Berlin!!
- This year's visit was the first to try. We will definitely be back! You have to be there early, as the caravan park was very fast parked with cars, which was very annoying, since the approach distance for a motorhome is a bit arduous. But it's a beautiful, almost magical place!
- Please do not bet on even more mass tourism! That scares off sooner. The beauty of Sweden and Tiveden is for us the quiet, pristine nature, where we can hike for a few hours. The information should be played quieter.
- Don't leave too many dogs into the Park.
- Naturum!!
- The paths are perfectly labeled and the staff at the main entrance were very friendly and helpful.
- For an even longer stay in this area hiking maps or directions would be desirable (expansion of the described trails)
- Vi blev jätte imponerade av mottagandet vi informationstugan, den fantastiska naturen som vi hört talas om. Nu blev det bara ett kortare stopp på vår dagstur till Karlsborg men det gav mersmak för nytt besök med övernattnig och andra aktiviteter.
- We have been in the Tiveden for the last five years and have always felt comfortable. We will definitely visit Tiveden again and again. I imagine our kids who were always there to go on vacation.
- Vi åkte till Tivedens nationalpark för att se naturen och gå en vandringsled så för mig får gärna själva parken vara så lite tillrättalagd som möjligt. Jag såg inget om ridning eller cykling innanför området och det tycker jag är bra. Däremot vore det trevligt med en bättre skyltning av toaletterna vid parkeringen samt ngn slags belysning där inne även om det inte finns el - kanske solenergi?
- We spent a very nice time in the Tiveden National Park and I was thrilled with nature.
- Det var svårt med parkerings platser, bilar står på vägen. Våldigt mycket folk ute i vandringslederna så mycket av det tysta och lugna försvinner. Så exploateras det mer försvinner lugnet och fridfull heten.
- I was surprised by the size of this national park, which I found very small in such a big country. I was also surprised by the reduced number of national parks in the South of Sweden.

- The Tiveden is great, that's why we visit him again and again. We have a holiday home in Höghult, Tibro for many years. That's why I have not ticked that my expectations were "exceeded" because we knew what awaits us in Tiveden. The Tiveden National Park is a great area and offers what we want on holiday: peace and nature. In recent years, the multitude of people who visit the Tiveden in the summer months are frightening us. Nevertheless, one finds peace on the trails, only the parking spaces are always very crowded, even though they were already expanded. We will definitely come back every year at any time of year and enjoy the scenery and nature.
- If there are opportunities to eat and drink or campsites nearby, include them in your flyers. Leave the park as it is, it's great.
- Tack själv! Vi är mycket nöjda med vår lilla två dagars utflykt runt Vättern.
- Försök se till att ved är påfyllt på samtliga hållplatser. Det ekade tomt när jag var där vilket gjorde att våra lunchplaner gick om intet.
- I'd like to specify that we visited Tiveden National Park several times: 3 days in a row. Each day we hiked for about 3,5 hours and then went back to our cottage in Tived. We went to several places in Sweden, but hiking in Tiveden was the best thing we did this vacation!
- The times of the paths do not coincide with the reality. As a young athletic man I did not need 6 but 3 hours for the longest tour in a normal walking speed. But otherwise everything is wonderful. Many Thanks
- Det enda negativa under vistelsen var ägaren till Ösjönäs, som på ett otrevligt sätt talade om för oss att dras område var privat och att vi inte fick vistas där, trots att det fans kanotuthyrning stuga att hyra med mera, stod inget om att det var privat område på den bro som ledde till området.
- Jag skulle gärna vilja ge fler elever möjlighet att få uppleva denna fantastiska miljö, men tyvärr är det väldigt kostsamt. Jag har tidigare lyckats få ihop pengar till hela skolan, men i år endast 2 årskurser. Jag vill gärna komma i kontakt med er för hjälp att ansöka om kulturpengar i väst. Kontakta mig gärna på mail lotta.dahlgren@edu.tibro.se
- Trevlig personal vid entrén.
- Reparera trapporna och tydliggör vandringslederna. Möjlighet att få tag i dricksvatten. Kanske visa var närmaste naturum finns.
- We look forward to the next visit, then it will be a long hike
- Skriv att det är förbjudet att riva ned markeringar. Folk kan gå vilse, på grund av detta!
- Keep it up, a great national park.
- En fin upplevelse
- the infrastructure has improved tremendously in the last 2 years - great !!!
- Better paths for older people with rollators
- Tiveden is the most beautiful national park I know. Many Thanks! I would like to offer locally guided nature walks for tourists. We are even planning a move from Berlin to the Tiveden region and are currently studying hard Swedish.
- I had visited Komosse and been greatly impressed when I lived in Sweden as an exchange student, and on a return trip I chose to explore another park — Tiveden was great because it allowed me to go to Komosse, Rök, and round the lake back to Göteborg, visiting different areas. We would have liked to stay in a wind shelter like we did in Komosse, but slept in our car because we didn't find such a shelter (we arrived by the smaller Vitsand entrance, the GPS chose for us when we typed "Tiveden". Maybe

this was explained on the website but I didn't remember about other entrances while driving. We would have loved to send postcards from the park but we didn't find any. All in all, a great place, lots of very well-marked trails, restrooms and trashcans and picnic tables, and wonderfully preserved nature as is the hallmark of Sweden, which was the main reason I visited the country with my partner.

- Kul att "Tivedens besökskarta" tar upp alla möjliga platser, inkl. badplatser, försäljning av livsmedel o.s.v.
- Skulle gärna vilja ha en led som är lite mer svår/utmanande att vandra... Annars älskar jag hela Tiveden och då speciellt parken.
- I was surprised by the cleanliness and unspoiled nature of the National Park on the left and right of the trails. In Germany, the forests are covered in paper handkerchiefs, because people usually spend their time in the forest right next to the paths. The establishment of clean toilets in the car park, as in the Tiveden NP are probably the reason for this cleanliness. - The trail markings were still visible in the late twilight (without flashlight!). Even if you are unfamiliar, you will not get lost. My details are all valid for the postseason in mid-September. For the time of school holidays, there are certainly other standards and assessments. The Tiveden NP is not a wood factory like most German NPs. Hopefully that will stay that way for the future.
- Sprid gärna information om parken till länets skolor...kanske kan ordna subventioner bussresor för skolklasser så att de kan besöka parken och få ta del av denna fantastiska naturskatt
- Your park was one of the highlights of our trip to Sweden. It was a wonderful surprise. We were only going to stay a short while and ended up staying until dusk. The upkeep, the scenery, the easy of getting around. I wish that we had camping gear, we would have surely stayed overnight. What a gem. Strongly recommended it to all who come to Sweden!
- It was a very nice experience.